

Toelichting beleidsregel bijzondere bijstand 2021

Inhoudsopgave

1 Algemeen

- 1.1 Bijzondere bijstand is maatwerk
- 1.2 Beoordeling van het recht op bijzondere bijstand
- 1.3 Is er sprake van een Nederlander of daaraan gelijkgestelde en zijn de kosten in Nederland opgekomen
  - 1.3.1 Nederlandse nationaliteit of juiste verblijfstitel
  - 1.3.2 Territorialiteitsbeginsel
- 1.4 Voorliggende voorzieningen
- 1.5 Zich voordoende noodzakelijke kosten die voortkomen uit bijzondere omstandigheden die niet uit de norm of draagkracht voldaan kunnen worden
  - 1.5.1 Niet-noodzakelijke kosten
  - 1.5.2 Bijzondere omstandigheden
- 1.6 Draagkracht
  - 1.6.1 Draagkrachtperiode
  - 1.6.2 Draagkracht vermogen
  - 1.6.3 Draagkracht inkomen
  - 1.6.4 Wsnp of vergelijkbare minnelijke regeling gemeentelijke kredietbank
  - 1.6.5 Beslag
  - 1.6.6 Drempelbedrag
- 1.7 Studenten
- 1.8 Zeer dringende reden
- 1.9 Afstemmen van de bijstand
- 1.10 Reden afwijzing aanvraag
- 1.11 Aanvraag bijzondere bijstand
- 1.12 Bijstand om niet of als geldlening

2 Specifieke kosten

- 2.1 *Bijzondere bijstand voor medische kosten*
  - 2.1.1 Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering
  - 2.1.2 Voldoende verzekeren tegen ziektekosten
  - 2.1.3 Geen bijzondere bijstand voor extra kosten niet-gecontracteerde zorg
  - 2.1.4 Geen bijzondere bijstand mogelijk voor medische kosten
  - 2.1.5 Uitzonderingen waarvoor wel bijzondere bijstand mogelijk is
    - 2.1.5.1 Bewassingskosten en slijtage kleding en beddegoed
    - 2.1.5.2 Eigen bijdragen basiszorgverzekering
    - 2.1.5.3 Batterijen en reparatiekosten voor respectievelijk van een hoortoestel

- 2.1.5.4 Maaltijdvoorziening
- 2.1.5.5 Orthodontie
- 2.1.5.6 Reiskosten
- 2.1.5.7 Verwarmingskosten

- 2.1.6 Geen bijzondere bijstand mogelijk voor medische kosten
- 2.1.7 Dringende redenen
- 2.1.8 Geen medisch advies vragen van huisarts, tandarts of medisch specialist

- 2.2 *Bijzondere bijstand voor overige kosten*
  - 2.2.1 Advocaatkosten, eigen bijdrage rechtshulp en griffierechten
  - 2.2.2 Baby-uitzet
  - 2.2.3 Beredderingskosten en bewindvoering
  - 2.2.4 Beschermd wonen
  - 2.2.5 Begeleid wonen Midden-Groningen
  - 2.2.6 Compensatieregeling alleenstaande ouders zonder recht op alleenstaande-ouderkop
  - 2.2.7 Curatele
  - 2.2.8 DNA-onderzoek bij gezinshereniging
  - 2.2.9 Duurzame gebruiksartikelen en woninginrichting
    - 2.2.9.1 Doorgaans geen bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksartikelen of woninginrichting
    - 2.2.9.2 Beoordelen recht op bijzondere bijstand
    - 2.2.9.3 Zelf reserveren voor kosten duurzame gebruiksartikelen en woninginrichting
    - 2.2.9.4 Kredietbank of een andere oplossing mogelijk?
      - 2.2.9.4a Regeling witgoedlening
        - 2.2.9.4a.1 Samenvatting
        - 2.2.9.4a.2 Doel
        - 2.2.9.4a.3 Grondslag vergoeding
        - 2.2.9.4a.4 Lening kredietbank
        - 2.2.9.4a.5 Motivatie
        - 2.2.9.4a.6 BWRI
        - 2.2.9.4a.7 Bijzondere bijstand
      - 2.2.9.5 Vermogen
      - 2.2.9.6 Noodzakelijke verhuizing geen indicatie voor verstrekken bijzondere bijstand
      - 2.2.9.7 Kosten eerste woninginrichting
      - 2.2.9.8 Duurzame echtscheiding
      - 2.2.9.9 Statushouders
      - 2.2.9.10 Detentie/dakloos
      - 2.2.9.11 Overige bijzondere omstandigheden
      - 2.2.9.12 Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid
      - 2.2.9.13 Bijstand verstrekken als geldlening
      - 2.2.9.14 Bescherming tegen beslag door deurwaarder
  - 2.2.10 Gedwongen opname en verblijf in een inrichting
  - 2.2.11 Individuele studietoeslag en inkomenstoelage
  - 2.2.12 Jong meerderjarigen, toeslag levensonderhoud
  - 2.2.13 Kosten krediethypotheek
  - 2.2.14 Mentorschap
  - 2.2.15 Onderwijsbijdrage en schoolkosten
  - 2.2.16 Reiskosten
  - 2.2.17 Samenlevingscontract
  - 2.2.18 Schulden
  - 2.2.19 Uitvaartkosten
  - 2.2.20 Verblijfsvergunningen, verlenging of wijziging
  - 2.2.21 Woonkostentoeslag eigen woning
  - 2.2.22 Woonkostentoeslag huurwoning
  - 2.2.23 Kosten eigen bijdrage hospice

- Bijlage 1 Verblijfsdocumenten
- Bijlage 2 Noodfonds tandartskosten
- Bijlage 3 Tarieven bewindvoering, mentorschap, curatele 2019
- Bijlage 4 Prijzen woninginrichting
- Bijlage 5 Korting eigen bijdrage rechtsbijstand
- Bijlage 6 Charitatieve instellingen

1.1 Bijzondere bijstand is maatwerk

Het verstrekken van bijzondere bijstand is maatwerk. Het college houdt rekening met de individuele omstandigheden van de aanvrager bij het bepalen van het recht op en de hoogte van bijzondere bijstand. Voor het verlenen van bijzondere bijstand zijn beleidsregels opgesteld. Beleidsregels geven aan hoe in zijn algemeenheid met de bevoegdheid omgegaan wordt. Een beleidsregel is dan ook sterk richtinggevend maar niet alles bepalend. In uitzonderingsgevallen kan afgeweken worden van de beleidsregels. Als door bijzondere omstandigheden de gevolgen voor aanvrager onevenredig zwaar zijn, moet in afwijking van het geldende beleid besloten worden (artikel 4:84 Algemene wet bestuursrecht). Bovendien is bijzondere bijstand per definitie maatwerk.

De bijzondere bijstand is geregeld in artikel 35, eerste lid, van de Participatiewet (PW). De alleenstaande of het gezin heeft recht op bijzondere bijstand:

- voor zover de alleenstaande of gezin niet beschikt over middelen om te voorzien in de
- uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende
- noodzakelijke kosten van het bestaan en deze kosten naar het oordeel van het college
- niet voldaan kan worden uit de bijstandsnorm, de individuele inkomenstoelage, de individuele studietoelage, het vermogen en het inkomen voor zover dit meer is dan de bijstandsnorm.

1.2 Beoordeling van het recht op bijzondere bijstand

De beoordeling van het recht op bijzondere bijstand gaat stapsgewijs langs de volgende criteria:

1. Is sprake van een Nederlander of hieraan krachtens de PW gelijkgestelde en zijn de kosten in Nederland opgekomen (artikel 11 PW)?
2. Geen recht op bijstand heeft degene (artikel 13 PW):
  - a. aan wie rechtens zijn vrijheid is ontnomen;
  - b. die zich onttrekt aan de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel;
  - c. die zijn militaire of vervangende dienstplicht vervult;
  - d. die wegens werkstaking of uitsluiting niet deelneemt aan arbeid, voor zover diens gebrek aan middelen hiervan een gevolg is;
  - e. die langer dan vier weken buiten Nederland verblijft;
  - f. jonger is dan 18 jaar;
  - g. die bijstand vraagt voor het oplossen van een schuldenlast;
  - h. die een uitreiziger is (=terrorist).
3. De volgende kosten zijn in ieder geval geen noodzakelijke kosten (artikel 14 PW):
  - a. het betalen van alimentatie;
  - b. het betalen van een boete;
  - c. geleden of toegebrachte schade;
  - d. vrijwillige premiebetaling in het kader van een publiekrechtelijke verzekering;
  - e. kosten van medische handelingen en verrichtingen die gerekend kunnen worden tot de ontwikkelingsgeneeskunde als bedoeld in de Wet op bijzondere medische verrichtingen, of wanneer zodanige medische behandelingen en verrichtingen buiten Nederland plaatsvinden.
4. Is er sprake van een voorliggende voorziening (artikel 15 PW);
5. Volgens de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep moeten, bij de beoordeling of recht bestaat op bijzondere bijstand, de volgende vragen doorlopen worden (in volgorde van de vragen):
  - doen de kosten zich voor?
  - zijn de kosten in het individuele geval noodzakelijk?
  - vloeien de kosten voort uit bijzondere omstandigheden?
  - kunnen de kosten worden voldaan uit de bijstandsnorm, individuele inkomenstoelage, individuele studietoelage, vermogen of het inkomen boven de bijstandsnorm?

1.3 Is er sprake van een Nederlander of daaraan gelijkgestelde en zijn de kosten in Nederland opgekomen

1.3.1 Nederlandse nationaliteit of juiste verblijfstitel

Aanvrager moet de Nederlandse nationaliteit hebben of beschikken over een voor de bijstand juiste verblijfstitel. Als er al eerder een juist document is afgegeven is het niet nodig opnieuw naar het document te vragen ook al is deze nu verlopen. Dit geldt niet voor een verblijfsdocument. Er kan alleen bijzondere bijstand verstrekt worden als sprake is van een geldig verblijfsdocument. Hiervoor gelden in de bijzondere bijstand dezelfde regels als voor de algemene bijstand. Zie bijlage 1 Verblifsdocumenten.

1.3.2 Territorialiteitsbeginsel

Voor kosten die opkomen in het buitenland is geen bijstand mogelijk. De afwijzingsgrond is dan artikel 11, eerste lid, PW. Een toetsing aan artikel 35 PW blijft in dat geval achterwege. Een klant die een bankstel in Duitsland koopt valt niet onder het territorialiteitsbeginsel, maar als het bijvoorbeeld gaat om het verschepen van inboedel vanuit Canada naar Nederland is er voor bijzondere bijstand geen plaats.

Een aanvraag voor bijzondere bijstand voor de kosten van getuigenverhoor op Curaçao in het kader van een bij het Gerechtshof te 's- Hertogenbosch lopende hoger beroepsprocedure ter zake van gevorderde alimentatie is afgewezen door de gemeente. Vervolgens heeft de voorzieningenrechter van de Centrale Raad van Beroep overwogen dat het territorialiteitsbeginsel eraan in de weg staat bijzondere bijstand te verlenen voor de in geding zijnde kosten, die weliswaar voortvloeien uit een in Nederland gevoerd civielrechtelijk geding, maar die in het buitenland zijn gemaakt. Daarbij is van belang dat deze kosten werkzaamheden betreffen, die naar hun aard niet in Nederland, maar uitsluitend daarbuiten, namelijk op Curaçao kunnen worden verricht.

Centrale Raad van Beroep 2 januari 2007, 05/6778 WWB, LJN: AZ5967

Betrokkene vraagt bijzondere bijstand voor de kosten van een vierdaagse schoolreis naar Londen ten bedrage van € 249,00. De schoolreis vormt, zo betrokkene, een vakoverstijgend onderdeel van het derde schooljaar van haar zoon. Het college wijst de aanvraag af, daarbij verwijzend naar artikel 35 WWB en het territorialiteitsbeginsel, neergelegd in artikel 11, eerste lid WWB (nu artikel 11, eerste lid, PW, red.).

Betrokkene voert hiertegen in beroep aan dat:

de kosten verbonden zijn aan een opleiding in Nederland en het territorialiteitsbeginsel hier dus geen toepassing kan vinden;

de beslissing in strijd is met het gelijkheidsbeginsel, nu het college wel bijzondere bijstand verstrekt voor eendaagse schoolreisjes naar met name België; en het territorialiteitsbeginsel sowieso geen basis vormt om de op Nederlands grondgebied gemaakte kosten af te wijzen, zodat deze zonder meer een afzonderlijke beoordeling verdienen.

De Centrale Raad overweegt dat het in artikel 11 WWB (nu PW, red.) vervatte territorialiteitsbeginsel bijstandsverlening uitsluit ten aanzien van kosten die buiten Nederland zijn opgekomen of die niet aan Nederland zijn gebonden. Zij constateert daarbij dat de kosten waarvoor bijzondere bijstand wordt aangevraagd (vrijwel) uitsluitend bestaan uit in het buitenland gemaakte reis- en verblijfkosten. Het betreft aldus geen kosten die in Nederland zijn opgekomen of aan Nederland zijn gebonden, waardoor het territorialiteitsbeginsel hierop zonder meer van toepassing is.

Ook het beroep op het gelijkheidsbeginsel faalt. Dat het college, gelet op de geografische ligging (het betreft de gemeente Tilburg) op het territorialiteitsbeginsel een uitzondering maakt voor eendaagse schoolreisjes naar het enkele tientallen kilometers verderop gelegen België, betekent, zo de Centrale Raad, niet dat het college gehouden zou zijn voor de onderhavige vierdaagse reis naar Londen ook bijstand te verlenen.

Ten slotte overweegt de Raad met betrekking tot de reiskosten over Nederlands grondgebied, dat in het onderhavige geval, waarin het gaat om een in klassikaal verband gemaakte busreis naar het buitenland, deze kosten niet kunnen worden aangemerkt als uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan, waardoor ook dit beroep faalt.

1.4 Voorliggende voorzieningen

Geen recht op (bijzondere) bijstand bestaat als een beroep gedaan kan worden op een toereikende passende voorliggende voorziening. Ook bestaat geen recht op bijstand als de voorliggende voorziening de kosten als niet noodzakelijk aanmerken (artikel 15 PW).

Voorwaarden:

- er moet daadwerkelijk nog een beroep op de voorliggende voorziening gedaan kunnen worden;
- als de kosten door een voorliggende voorziening doelbewust buiten de werkingsfeer zijn gehouden omdat ze niet noodzakelijk worden geacht, wordt geen bijstand verleend;
- wanneer in het kader van een voorliggende voorziening een individuele beoordeling heeft plaatsgevonden (omtrent de noodzaak van de kosten), moet de gemeente dit oordeel in de regel volgen.

De individuele inkomensvoet wordt aangemerkt als een voorliggende voorziening als het gaat om duurzame gebruiksartikelen.

1.5 Zich voordoende noodzakelijke kosten die voortkomen uit bijzondere omstandigheden die niet uit de norm of draagkracht voldaan kunnen worden

1.5.1 Niet-noodzakelijke kosten

Onder meer in de volgende situaties zijn de kosten in ieder geval niet noodzakelijk:

- de kosten zijn of worden niet gemaakt;
- de gemeente kan niet vaststellen dat de gemaakte kosten noodzakelijk zijn;
- er is sprake van niet-ontvangen inkomsten. Er is bijvoorbeeld sprake van niet-ontvangen inkomsten in de volgende situatie: belanghebbende krijgt een belastingteruggave. Deze is lager dan hij had verwacht. Hij kan geen bijzondere bijstand aanvragen voor het gedeelte aan belastingteruggave dat hij verwachtte, maar niet kreeg;
- aanvrager kiest een duurdere voorziening dan strikt noodzakelijk is. De hogere kosten dienen door de aanvrager zelf te worden opgebracht;
- de kosten hadden kunnen worden voorkomen omdat er een (gratis of goedkoper) alternatief is;
- iemand anders dan de aanvrager moet de kosten betalen.

1.5.2 Bijzondere omstandigheden

De kosten die behoren tot de algemeen noodzakelijke bestaanskosten komen niet voor bijzondere bijstand in aanmerking. Deze moeten uit het inkomen betaald worden. Als gevolg van individuele bijzondere omstandigheden kunnen de noodzakelijke kosten soms hoger zijn dan de algemene bestaanskosten. In dat geval kan recht bestaan op bijzondere bijstand. Bepalend is dat sprake is van kosten die uit bijzondere individuele omstandigheden voortkomen en die in het concrete geval als noodzakelijk moet worden aangemerkt. Dit vergt maatwerk en kan voor de één anders uitpakken dan voor een ander. Een opsomming van kosten waarvoor bijzondere bijstand gevraagd kan worden is dan ook nooit limitatief.

1.6 Draagkracht

1.6.1 Draagkrachtperiode

De draagkracht wordt bij incidentele bijzondere bijstand berekend over een periode van twaalf maanden. Dit is het draagkrachtjaar dat loopt vanaf de eerste van de maand waarin de kosten zijn gemaakt (datum eerste nota). De draagkracht wordt op de vergoeding van de incidentele kosten in mindering gebracht. Als er sprake is van periodieke bijzondere bijstand wordt de maandelijkse draagkracht periodiek in mindering gebracht op de vergoeding bijzondere bijstand. Voor periodieke bijzondere bijstand geldt dat de draagkracht per maand afgezet wordt tegen de periode waarop de kosten zijn gemaakt. Is dit 9 maart is de draagkrachtperiode 9 maart tot 9 april. Voor bewindvoeringskosten geldt een kalenderjaar.

1.6.2 Draagkracht vermogen

Op grond van het gemeentelijke beleid geldt de vrijlating van het vermogen voor de algemene bijstand ook voor de bijzondere bijstand (€ 6.225 voor alleenstaanden en € 12.250 voor alleenstaande ouders en gezinnen, norm 1 januari 2020).

Naast de algemene vrijlating laten we van de waarde van een auto of motor € 5.358 (norm 1 januari 2020) vrij. Als er meerdere voertuigen zijn wordt deze vrijlating slechts op één voertuig toegepast. De waardevaststelling geschiedt op dezelfde wijze als bij de algemene bijstand.

De waarde van een normale woninginrichting laten we eveneens vrij.

Van de overwaarde in de woning laten we maximaal € 52.500,00 (norm 1 januari 2020) vrij.

Het meerdere vermogen wordt in mindering gebracht op de vergoeding bijzondere bijstand.

Als er een positief saldo staat op de lopende rekening of er is sprake van kasgeld, wordt hierop maximaal de bijstandsnorm zonder vakantiegeld in mindering gebracht als leefgeld voor de komende periode. Als dit leidt tot een negatief bedrag wordt voor deze rekening € 0 bij de bezittingen geteld.

Afwijkende vrijstelling vermogen in specifieke situaties:

- *Schulden*
Als bijzondere bijstand wordt verleend voor schulden geldt geen vermogensvrijlating. Alle vermogen moet ingezet worden ter delging van schulden. Dit geldt ook als bijstand verleend moet worden als gevolg van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.
- *duurzame gebruiksartikelen en baby-uitzet*
Voor bijstand voor duurzame gebruiksartikelen geldt een vermogensvrijlating van € 2.000. Hierin is reeds rekening gehouden met leefgeld voor de komende periode. Bij de vermogensvaststelling mag het leefgeld dan ook niet in mindering gebracht worden. Als de liquide middelen (banksaldi, spaarrekening, effecten, bitcoins, kasgeld, etc.) hoger zijn, wordt het meerdere op de vergoeding bijzondere bijstand in mindering gebracht.
Als betrokkene had moeten reserveren voor de kosten maar dit heeft nagelaten en er op grond van uitzonderlijke redenen bijstand nodig is, wordt geen rekening gehouden met een vrijlating van € 2.000. Dit geldt ook bij vervanging van witgoed. Als tweedehands aangeschaft kan worden en belanghebbende dit kan betalen is er geen plaats voor bijzondere bijstand. Hiervan is sprake als er voor de aanschaf voldoende op de bank/spaar/effecten/bitcoin (etcetera) rekeningen staat of als er voldoende cash aanwezig is voor de aankoop van witgoed tegen prijzen die in de Kringloopwinkel gehanteerd worden.

De vergoeding (van welke aard dan ook) voor aarbevingsschade wordt volledig vrijgelaten.

1.6.3 Draagkracht inkomen

Hoofdregel:

Het inkomen (exclusief vakantiegeld) tot en met 110% van de relevante bijstandsnorm exclusief vakantiegeld is draagkrachtloos inkomen. Alle inkomen boven de 110% van de relevante bijstandsnorm exclusief vakantiegeld, is volledig draagkracht. Als belanghebbende in een inrichting verblijft is het draagkrachtloos inkomen de som van 110% van de norm bedoeld in artikel 23, eerste lid Participatiewet (exclusief vakantiegeld) plus de verhoging bedoeld in artikel 23, tweede lid Participatiewet (dus geen 110% van de verhoging maar 100%). Voor 2020 (norm 1 juli 2020) is het draagkrachtloosinkomen voor belanghebbenden die in een inrichting verblijven:

- voor alleenstand en alleenstaande ouders € 401,86;
- voor gehuwden € 647,75.

Voor de kosten van bewindvoering, mentorschap, curatele en voor woonkostentoeslag is al het inkomen boven de relevante bijstandsnorm draagkracht (dus 100% in plaats van 110% draagkrachtloos inkomen).

De vrijlating van middelen als bedoeld in artikel 31, tweede lid Participatiewet is van overeenkomstige toepassing voor de bijzondere bijstand.

Voor belanghebbenden met een IOAW of IOAZ-uitkering geldt dat in plaats van artikel 31, tweede lid onderdelen m, r en y de vrijlating van arbeidsinkomsten op grond van de artikelen:

8, tweede, vijfde en zevende lid IOAW;
8, derde, negende en elfde lid IOAZ;

van overeenkomstige toepassing zijn voor de bijzondere bijstand.

Dit betekent dat de voor de Ioaw vrijgelaten lijfrente of een stamrecht voor de bijzondere bijstand inkomen is waarmee rekening gehouden wordt.

Stel dat er bijzondere kosten zijn van € 2.000. Dit wordt aangevraagd door een bij moeder inwonende meerderjarige dochter met een arbeidsinkomen van € 800 per maand. De dochter is kostendeler en de kosten kunnen gedeeld worden door 2 personen. Haar relevante bijstandsnorm

is daarom € 695,91. Alles boven 110% is volledige draagkracht. Haar draagkracht is € 800 minus (110% van 695,91) = € 34,49. De jaardraagkracht is $12 \times € 34,49 = € 413,88$. De kosten (€ 2.000 minus de draagkracht (€ 413,88) komen in aanmerking voor bijzondere bijstand (€ 1.586,12)

Ontvangen individuele inkomenstoelage of individuele studietoelage wordt niet meegenomen in de berekening van de draagkracht.

Afwijkingen op de hoofdregel:

- *Schulden*
Als bijzondere bijstand wordt verleend voor schulden geldt geen inkomensvrijlating. Alle inkomen boven de toepasselijke bijstandsnorm moet ingezet worden ter delging van schulden.

1.6.4 Wsnp of hiermee vergelijkbare regeling van de gemeentelijke kredietbank (Msnp)

Als sprake is van Wsnp of Msnp of een saneringskrediet van de gemeentelijke kredietbank wordt het inkomen minus de aflossing op de schuld(en) afgezet tegen 110% van de bijstandsnorm exclusief vakantiegeld. Het meerdere is 100% draagkracht. Op basis van maatwerk kan rekening gehouden worden met hoge woonlasten en zorgverzekeringskosten overeenkomstig de wettelijke bepaling aangaande de berekening van de beslagvrije voet (artikel 475d, vierde lid Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). Voor bewindvoering, mentorschap en curatele is het percentage 100% in plaats van 110% van de relevante bijstandsnorm.

Voor woonkostentoeslag wordt het volledig inkomen meegenomen in de berekening en wordt er dus geen rekening gehouden met het gegeven dat sprake is van Wsnp en Msnp.

Indien sprake is van (voor de bijstand) gehuwden en één van hen zit in de Wsnp of in een hiermee vergelijkbare regeling is de draagkracht: het inkomen van de gehuwde die niet in de Wsnp/vergelijkbare regeling kredietbank zit afgezet tegen 50% van de gehuwdennorm (exclusief vakantiegeld) die voor hun zou gelden als zij waren aangewezen op algemene bijstand. Als sprake is van bewindvoering of mentorschap wordt de draagkracht op reguliere wijze berekend. Dan worden beider inkomsten opgeteld en afgezet tegen het draagkrachtloos inkomen.

1.6.5 Beslag

Als er executoriaal beslag ligt op het inkomen wordt dat deel van het inkomen niet tot de middelen gerekend. Voor wat betreft de berekening van de draagkracht wordt uitgegaan van het inkomen dat resteert na het beslag. In de jaardraagkrachtberekening wordt rekening gehouden met het volledig inkomen zodra het beslag eindigt.

Voorgaande alinea geldt niet voor kosten van bewindvoering, mentorschap of curatele en woonkostentoeslag. In dat geval wordt het volledig inkomen meegeteld in de draagkrachtberekening, dus ook het deel waarop beslag ligt.

1.6.6 Drempelbedrag

Op grond van de PW is het mogelijk om voor bijzondere bijstand een drempelbedrag in te stellen. Wij kiezen voor een toegankelijke bijzondere bijstand. Daarom geldt geen drempelbedrag.

1.7 Studenten

Studerenden kunnen ook in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. Als de student nog geen 21 jaar is (dit geldt ook voor niet studenten), moet ook de onderhoudsplicht van de ouders in de beoordeling betrokken worden. De onderhoudsplicht is niet van toepassing op de individuele studietoelage.

1.8 Zeer dringende redenen

Slechts als sprake is van een zeer dringende reden zijn er in zeer uitzonderlijke afwijkingen mogelijk. Dit geldt in ieder geval niet voor vreemdelingen die niet over een voor de bijstand juiste verblijfstitel beschikken.

Een gebrek aan middelen levert op zich geen zeer dringende reden op. Het moet gaan om een acute noodsituatie en de behoeftige omstandigheden moet op geen enkele andere wijze te

verhelpen zijn dan door middel van bijstand. Het is in ieder geval geen algemene ontsnappingsclausule. Het bestaan van een grote schuldenlast is geen zeer dringende reden, volgens de heersende jurisprudentie.

1.9 Afstemmen van de bijstand

Als verwijtbaar geen gebruik gemaakt is van een voorliggende voorziening volgt er een afstemming van de bijstand van 100%. Dit is de standaard maatregel. Als de gedraging minder verwijtbaar is dan standaard, of de omstandigheden hiertoe aanleiding geven kan de afstemming hierop aangepast worden. Als de verwijtbare gedraging langer dan twaalf maanden geleden plaatsvond, wordt geen maatregel opgelegd. Deze verlaging wordt afgestemd op de ernst van het feit, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden van persoon en gezin.

De afstemming vindt plaats op grond van artikel 18 PW en de op grond van de verordening, zoals bedoeld in artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdelen a en e, PW (uitwerking in de Afstemmingsverordening).

1.10 Reden afwijzing aanvraag

De grondslagen voor de afwijzingen zijn verschillend. Onderstaand overzicht geeft aan welke grond wanneer van toepassing is. Als het al stuit op bijvoorbeeld artikel 11 PW is een beoordeling of voldaan is aan de volgende artikelen niet nodig. De volgorde van de artikelen in de wet is er niet voor niets. Het eerst toepasselijke artikel is de afwijzingsgrond. Het overzicht geeft dan ook een chronologische volgorde.

- Artikel 11: geen Nederlandse nationaliteit of juist verblijfsdocument of de kosten zijn niet hier ten lande opgekomen;
- Artikel 13: geen recht op bijstand heeft degene:
- aan wie rechtens zijn vrijheid is ontnomen;
  - die zich onttrekt aan de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel;
  - die zijn militaire of vervangende dienstplicht vervult;
  - die wegens werkstaking of uitsluiting niet deelneemt aan arbeid, voor zover diens gebrek aan middelen hiervan een gevolg is;
  - die langer dan vier weken verblijf heeft in het buitenland;
  - jonger is dan 18 jaar;
  - die bijstand vraagt voor het oplossen van een schuldenlast;
- Artikel 14: de volgende kosten zijn in ieder geval geen noodzakelijke kosten:
- het betalen van alimentatie;
  - het betalen van een boete;
  - geleden of toegebrachte schade;
  - vrijwillige premiebetaling in het kader van een publiekrechtelijke verzekering;
  - kosten van medische handelingen en verrichtingen die gerekend kunnen worden tot de ontwikkelingsgeneeskunde als bedoeld in de Wet op bijzondere medische verrichtingen, of wanneer zodanige medische behandelingen en verrichtingen buiten Nederland plaatsvinden;
- Artikel 15: er is sprake van een toereikende en passende voorliggende voorziening;
- Artikel 35: geen sprake van uit bijzondere omstandigheden voortkomende noodzakelijke kosten die niet uit de bijstandsnorm, individuele inkomenstoelage, individuele studietoelage en draagkracht (vermogen en inkomen) voldaan kunnen worden.

1.11 Aanvraag bijzondere bijstand

Er kan bijzondere bijstand gevraagd worden voor kosten tot en met twaalf maanden voorafgaande aan de aanvraag. De kosten ontstaan op de datum van dagtekening in de eerste nota. Bij een aanvraag van bijzondere bijstand met terugwerkende kracht moet het recht worden vastgesteld zoals dat gold op het moment dat de kosten zich voordeden, rekening houdend met de feitelijke situatie van dat moment. De draagkracht wordt berekend over een periode van twaalf maanden. Dit is het draagkrachtjaar dat loopt vanaf het moment dat de kosten zijn gemaakt (datum eerste nota).

Vragen naar inkomen en vermogen

1. Aanvragers die al eerder binnen een periode van twaalf maanden voorafgaand aan de aanvraag bijzondere bijstand ontvingen én hun situatie niet is gewijzigd, vragen we niet naar inkomsten en vermogen.
2. Aanvragers met een uitkering krachtens de Participatiewet vragen we niet naar inkomsten en vermogen.
3. Aanvragers met een inkomensvoorziening krachtens de IOAW of IOAZ vragen we niet naar inkomsten maar wel naar het vermogen, tenzij zij binnen een periode van twaalf maanden voorafgaand aan de aanvraag bijzondere bijstand ontvingen én hun situatie niet is gewijzigd. Let wel het voor IOAW vrijgelaten inkomen in verband met lijfrente of stamrecht in verband met ontslag is wel een middel voor de bijzondere bijstand waarmee rekening wordt gehouden bij het beoordelen van het recht.

Verstrekkingsboekje

Voor belanghebbenden met een uitkering krachtens de PW geldt voor een aantal kosten een verkorte procedure ingevolge het Verstrekkingsboekje.

Terugwerkende kracht en hernieuwde aanvraag

Aangezien er bijzondere bijstand kan worden gevraagd voor kosten tot en met twaalf maanden voorafgaande aan de aanvraag, wordt dit beleid ook toegepast als er eerder een aanvraag buiten behandeling is gesteld. De datum van de nota is de datum waarop de kosten zijn gemaakt. Als een aanvraag buiten behandeling is gesteld en vervolgens opnieuw wordt ingediend met de juiste bewijsstukken, kan deze aanvraag worden toegekend mits deze aan alle andere criteria voor bijzonder bijstand voldoet.

1.12 Bijstand om niet of als geldlening

- *Bijstand om niet*
De bijzondere bijstand wordt doorgaans om niet verleend.
- *Bijstand als geldlening*
De bijzondere bijstand wordt als geldlening verstrekt:
  - a. als op korte termijn middelen ter beschikking komen om in de kosten te voorzien (artikel 48, tweede lid, onderdeel a, PW);
  - b. als er sprake is van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid waardoor de kosten voorkomen hadden kunnen worden ligt een afstemming van 100% in de rede. Als toch bijstand wordt verleend kan dit in de vorm van een geldlening op grond van artikel 48, tweede lid, onderdeel b, PW;
  - c. als waarborgsom (artikel 48, tweede lid, onderdeel c, PW);
  - d. als de bijstand wordt verstrekt voor schulden (artikel 48, tweede lid, onderdeel d, PW);
  - e. als de bijstand wordt verstrekt voor woninginrichting of duurzame gebruiksartikelen (artikel 51 PW);
  - f. als de bijstand wordt verstrekt voor baby-uitzet (artikel 51 PW).

De bijstand genoemd onder e en f wordt om niet verstrekt als belanghebbende in de Wsnp zit of als er schulden zijn waarop nog tenminste 36 maanden afgelost moet worden (problematische schuld), uitgaande van het volledig deel van het inkomen dat voor beslag vatbaar is. Als er een vermogen is dat ingezet kan worden voor de aflossing van deze schulden is geen sprake van een problematische schuld. Dat wil zeggen dat gekeken wordt naar de beslagruimte en de schuld voldaan kan worden binnen 36 keer deze beslagruimte. Als er een positief saldo staat op de lopende rekening moet dit aangewend worden ter aflossing van de schuld voor zover en in zoverre dit hoger is dan de relevante bijstandsnorm exclusief vakantiegeld. Hier geldt niet de vrij te laten vermogensbestanddelen.

Voorbeeld

Er is nog een schuld van 4.800 af te lossen in nog 48 maanden van 100 euro. Er is een saldo op de bank dat 800 euro hoger is dan de bijstandsnorm. De beslagruimte is 120 euro per maand. De schuld van 4.800 wordt gesaldeerd met het vermogen van 800 euro waardoor een schuld van 4.000 euro resteert. De beslagruimte voor 36 maanden is $36 \times 120 = 4.320$. Dit is hoger dan de schuld van 4.000 waardoor

er geen sprake is van een problematische schuld. In dit geval zou dan 320 als geldlening verstrekt kunnen worden en het eventueel resterend bedrag aan bijzondere bijstand om niet.

Hoofdstuk 2   Specifieke kosten

In dit hoofdstuk worden een aantal specifieke kosten genoemd waarvoor doorgaans bijzondere bijstand verleend kan worden. Omdat bijzondere bijstand per definitie maatwerk is, is deze opsomming verre van volledig. Bovendien kan voor de één de kosten noodzakelijk zijn terwijl dat voor iemand anders misschien niet zo is. Ook voor bijzondere bijstand is het noodzakelijkheidscriterium cruciaal.

2.1 Bijzondere bijstand voor medische kosten

Volgens de vigerende jurisprudentie (bijvoorbeeld CRvB 27 juli 2004, nr. 01/6494 NABW) stelt de wetgever de noodzaak vast voor medische kosten. Uitvoerende medewerkers hoeven hierover geen medisch inhoudelijk oordeel te vormen. Alles wat niet door de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) wordt vergoed, is niet noodzakelijk. Evenmin wordt bijzondere bijstand verleend voor eigen bijdragen op grond van de Zvw, Wlz, legeskosten (voor bijvoorbeeld een invalidenparkeerkaart) en Wmo. De bijstands aanvraag wordt dan afgewezen op grond van artikel 15 Participatiewet in verband met een toereikende en adequate voorliggende voorziening.

Dit voorkomt bijvoorbeeld discussies of bijstand verleend moet worden voor een volgens een psycholoog noodzakelijk maar duurder (deels) niet door de zorgverzekeraar vergoed medicijn. Op grond van ons beleid is het simpel. Bijstand is niet mogelijk omdat de gevraagde zorg niet in de basisverzekering zit. Voor sommige behandelingen of medicijnen, die niet of niet (volledig) in het basispakket zitten, geldt dat als ze echt noodzakelijk zijn voor de patiënt, de basisverzekering deze wel vergoedt. Voor bijstand is in ieder geval geen plaats. De noodzaak wordt niet beoordeeld door de gemeente maar door de wetgever en dat uit zich in het aanbod van de Zvw, Wlz en Wmo 2015.

Bovendien is de bijzondere bijstand niet bedoeld als een aanvullende ziektekostenverzekering. Bijstand is alleen mogelijk voor de goedkoopste adequate voorziening.

2.1.1 Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering

De collectieve aanvullende ziekteverzekering biedt rechthebbenden een uitgebreider pakket zonder meerkosten voor de klant.

Om voor de collectieve aanvullende ziekteverzekering in aanmerking te komen is een verzekering bij Menzis vereist inclusief aanvullende verzekeringen van minimaal ExtraVerzorgd 1 en TandVerzorgd 250 (geldt niet voor prothesehouders).

Het inkomen mag niet hoger zijn dan 125% van de bijstandsnorm exclusief vakantiegeld. De collectieve verzekering is een overeenkomst met Menzis en hierin is deze draagkracht afgesproken. Met ingang van 1 augustus 2019 is de collectieve verzekering bijzondere bijstand. In tegenstelling tot de overige bijzondere bijstand geldt voor deze bijzondere bijstand geen vermogensgrens. Voor dit specifiek onderdeel van de bijzondere bijstand wordt de kostendelersnorm niet toegepast. Voor de overige bijzondere bijstand geldt wel de kostendelersnorm. En er is sprake van een absolute grens. Is het inkomen hoger dan 125% bestaat geen recht.

De collectieve aanvullende verzekering is gratis voor de doelgroep, de gemeente betaalt de premie hiervoor (bijzondere bijstand als bedoeld in artikel 35, derde lid PW). Bovendien krijgen de deelnemers een korting op de basispremie van 5% en aanvullende premie(s) van 9%.

In het hoogste aanvullende pakket (GarantVerzorgd 3) heeft de gemeente het eigen risico voor de verzekerde 'herverzekerd'. Dat betekent dat de verzekerde geen eigen risico hoeft te betalen.

De kosten van het verplicht eigen risico ingevolge de Zvw komen niet voor verlening van bijzondere bijstand in aanmerking omdat deze kosten behoren tot de incidenteel voorkomende algemene noodzakelijke kosten van het bestaan, die een belanghebbende in beginsel uit de bijstandsnorm moet voldoen, hetzij door middel van reservering, hetzij door middel van gespreide betaling achteraf, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden (zie CRvB 21-02-2012, nr. 10/1880 WWB en CRvB 11-12-2012, nr. 11/1323 WWB).

2.1.2 Voldoende verzekeren tegen ziektekosten

Wij gaan ervan uit dat iedereen zich voldoende verzekerd tegen ziektekosten. Naast een basisverzekering beschouwen wij aanvullende verzekeringen noodzakelijk. Een algemeen advies kunnen we hierin niet geven omdat dit afhankelijk is van persoonlijke omstandigheden.

2.1.3 Geen bijzondere bijstand voor extra kosten niet-gecontracteerde zorg

Zorgverzekeraars kunnen afspraken maken met zorgaanbieders over de kosten van zorg. Wij vergoeden de goedkoopste adequate voorziening. Daarom verwachten wij dat aanvragers van bijzondere bijstand gebruik maken van zorgaanbieders die door hun ziektekostenverzekeraar gecontracteerd zijn. Eventuele meerkosten bij het gebruik van niet-gecontracteerde zorg worden niet vergoed. Klanten kunnen bij hun zorgverzekeraar informeren naar gecontracteerde zorgverleners. Klanten van Menzis kunnen dit doen via de zorgvinder: <https://www.menzis.nl/zorgvinder>.

2.1.4 Geen bijzondere bijstand mogelijk voor medische kosten

De Wlz, de Wmo 2015 en de Zvw vergoeden in het algemeen alle noodzakelijke kosten die verband houden met medisch of paramedische behandelingen of medische voorzieningen. De regelingen samen gelden als een passende en toereikende voorliggende voorziening. Kosten die buiten de voorliggende voorziening (Wlz, Zvw en Wmo 2015) zijn gehouden, zijn niet noodzakelijk en komen niet in aanmerking voor bijstand. De bijzondere bijstandsaanvraag wordt afgewezen op grond van artikel 15 Participatiewet. Kosten als gevolg van ontwikkelingsgeneeskunde komen op grond van artikel 14 PW evenmin in aanmerking voor bijstand.

2.1.5 Uitzonderingen waarvoor wel bijzondere bijstand mogelijk is

Bijzondere bijstand is mogelijk voor de kosten die als zodanig worden benoemd in deze beleidsregel, voor zover en in zoverre voldaan wordt aan de overige criteria. Dit is buitenwettelijk begunstigend beleid. Dit is in vergelijking met voorafgaande jaren fors uitgedund in verband met noodzakelijk besparingen. De doelgroep wordt ruim geattendeerd op de collectieve aanvullende zorgverzekering voor minima van Menzis en Midden-Groningen. Hierin staan nog meer vergoedingen dan waarvoor bijstand mogelijk was.

2.1.5.1 Bewassingskosten en slijtage kleding en beddengoed

Alleen indien er sprake is van bijzondere omstandigheden in het individuele geval kan er aanleiding zijn bijzondere bijstand te verlenen voor deze kosten. Hiervan is in ieder geval sprake indien als gevolg van lichamelijke gebreken of het extra wassen als gevolg van het noodzakelijk gebruik van zelf sprake is van meer dan normale slijtage.

Over de hoogte van de voor bijzondere bijstand in aanmerking komende extra kosten vragen wij advies van een onafhankelijke keuringsarts. De periodieke bijzondere bijstand wordt toegekend voor de periode dat sprake is van extra kosten en ten hoogste voor 12 maanden. Er kan telkens opnieuw voor maximaal 12 maanden aangevraagd worden. Bij het op aanvraag verlengen van de uitkering is geen advies van een onafhankelijke keuringsarts nodig als geen verbetering in de situatie wordt verwacht.

- Hoogte bijzondere bijstand:
volledige vergoeding van de extra kosten.
- Bewijsstukken:
advies onafhankelijke keuringsarts, of een ander bewijs.

2.1.5.2 Eigen bijdragen basiszorgverzekering

Voor eigen bijdragen basiszorgverzekering is bijzondere bijstand mogelijk. Dit geldt alleen voor de basisverzekering, niet voor vergoedingen uit de aanvullende verzekeringen en evenmin voor het wettelijk eigen risico. Ook geldt dit niet voor het vrijwillig eigen risico waarvoor de klant zelf koos.

Er is geen bijstand mogelijk voor hogere kosten als gevolg van een keuze voor een ander toestel, montuur of glas, etc. Eventuele meerkosten komen niet in aanmerking voor bijstand.

- Hoogte bijzondere bijstand:
de volledige eigen bijdrage.
- Bewijsstukken:
overzicht zorgverzekeraar of ander bewijs waaruit de eigen bijdragen blijken.

2.1.5.3 batterijen en reparatiekosten hoortoestel

Bijzondere bijstand is mogelijk voor de batterijen die nodig zijn voor het hoortoestel voor maximaal € 25,00 per kalenderjaar per hoortoestel. Verder is bijzondere bijstand mogelijk voor onderhouds- en reparatiekosten van het hoortoestel.

- Hoogte bijzondere bijstand:
  - de volledige eigen bijdrage voor reparaties, kosten voor batterijen en onderhoud, verminderd met de vergoeding die de klant van de zorgverzekeraar ontvangt. Voor batterijen geldt een maximum van € 25,00 per hoortoestel per kalenderjaar en een administratief drempelbedrag van € 25,00.*
- Bewijsstukken:
  - bij reparatie en onderhoud een brief van de zorgverzekeraar waaruit de eigen bijdrage blijkt, of een ander bewijs;*
  - voor batterijen: kassabon of ander aankoopbewijs.*

2.1.5.4 Maaltijdvoorziening

Als het (medisch) noodzakelijk is bijstand te verstrekken voor de kosten van warme maaltijden geleverd door instanties/bedrijven als bijvoorbeeld tafeltje dekje, wordt bijstand verleend voor het verschil tussen de kosten en de normen voor warme maaltijden van het Nibud, met als maximumvergoeding € 9 per dag minus de Nibudnorm. Vast moet staan dat belanghebbende noch één van de eventuele overige gezinsleden of andere medebewoners in staat is om te koken. Uiteraard gaat het ook hier om de goedkoopste adequate voorziening.

Kosten warme maaltijd

Vrouw 14-50 jaar	2,08
Man 14-50	2,18
Vrouw 51-69	1,96
Man 51-69	2,03
Man en vrouw vanaf 70	2,04

De WMO/Wlz zijn voorliggende voorzieningen. In de WMO zijn mogelijkheden om deze kosten door middel van maatwerk te vergoeden. In verband hiermee is een afstemming met de WMO noodzakelijk.

Wanneer is een maaltijdvoorziening vanuit de Wmo mogelijk?

“U kunt thuis ondersteuning krijgen bij de maaltijd om zo voldoende zelfredzaam te blijven. Op het moment dat u geen huisgenoten of mensen in uw omgeving heeft die u daarbij kunnen helpen, kunt u zich wenden tot uw gemeente. Uw gemeente bepaalt dan vervolgens, in samenspraak met u, welke ondersteuning ten aanzien van de maaltijd voor u passend is. Uw gemeente kan u bijvoorbeeld ondersteunen bij het doen van boodschappen, het leveren van magnetronmaaltijden, het opwarmen en klaarzetten van het eten.”

Wanneer krijgt u hulp bij maaltijden vanuit de Wet langdurige zorg?

“U komt in aanmerking voor zorg vanuit de Wlz als u behoefte heeft aan 24 uur per dag zorg in de nabijheid of permanent toezicht. Vanuit de Wlz is hulp bij het eten en drinken mogelijk, als u dat nodig heeft. Dat geldt voor Wlz-zorg in een instelling, zoals een verpleeghuis of instelling voor gehandicaptenzorg, en ook voor Wlz-zorg thuis (bij alle leveringsvormen). Het kan gaan om het klaarmaken van de maaltijd, toezicht bij het eten en hulp bij de toediening (het eten in de mond stoppen).”

- Hoogte bijzondere bijstand:
volledige vergoeding van extra kosten.

- Bewijsstukken:
eigen waarneming, indicatie thuiszorg, of als het nergens anders uit blijkt een advies van een onafhankelijke keuringsarts.

2.1.5.5 Orthodontie

Bijzondere bijstand is mogelijk voor kosten orthodontie voor kinderen tot en met 17 jaar. Belanghebbende moet voldoende verzekerd zijn tegen de kosten en wel op het niveau van Garant Tandverzorgd 750 van Menzis. Zijn de kosten hoger dan de maximale vergoeding van Menzis (tot en met Tandverzorgd 750 en de collectieve aanvullende zorgverzekering voor minima (ongeacht of belanghebbende inderdaad op dit niveau is verzekerd), is voor het meerdere bijzondere bijstand mogelijk.

De meeste zorgverzekeraars hanteren een wachttijd van een jaar voor het vergoeden van orthodontie. Wij verstrekken geen bijzondere bijstand voor de meerkosten die kunnen ontstaan als de aanvrager niet of onvoldoende rekening houdt met deze wachttijd.

- Hoogte bijzondere bijstand:
Het meerdere boven de maximale vergoeding van Menzis komt voor een volledige vergoeding in aanmerking.
- Bewijsstukken:
brief van de zorgverzekeraar waaruit de eigen bijdrage blijkt, of een ander bewijs.

2.1.5.6 reiskosten

Voor reiskosten naar het ziekenhuis of naar een specialist buiten het ziekenhuis kan bijzondere bijstand verleend worden als de ziektekostenverzekering deze niet vergoedt. Dit geldt niet voor reiskosten binnen de gemeentegrenzen. Voor belanghebbenden die nog periodieke bijzondere bijstand hiervoor ontvangen geldt een overgangsrecht. Zij kunnen blijvend een beroep hierop doen voor zover ze aan de voorwaarden voldoen.

De reiskostenvergoeding binnen de provincies Groningen, Friesland en Drenthe is € 0,25 per kilometer, ongeacht de vorm van vervoer. Buiten deze provincies geldt een vergoeding overeenkomstig de goedkoopste adequate vorm van openbaar vervoer.

In uitzonderlijke gevallen kan het noodzakelijk zijn dat belanghebbende met een taxi naar het ziekenhuis of medisch specialist gaat. Als dit blijkt uit een specificatie van een medisch specialist, is een vergoeding van de taxikosten mogelijk. Als belanghebbende gebruik mag maken van de RegioTaxi Plus, dient hiervan gebruik te worden gemaakt.

Wij verwachten dat minderjarige kinderen in de leeftijd van vier tot en met elf jaar met hun ouder(s)/verzorger(s) meereizen. Bij gebruik van een OV-chipkaart kunnen in Groningen en Drenthe drie kinderen in deze leeftijdscategorie gratis meereizen met een volwassene in de bussen van Qbuzz.

Voor kosten voor de aanschaf of vervanging van een OV-chipkaart is geen bijzondere bijstand mogelijk. Deze kosten zijn algemeen gebruikelijk.

- Hoogte bijzondere bijstand:
  - € 0,25 per kilometer voor reizen binnen de provincies Groningen, Friesland en Drenthe;*
  - buiten de provincies Groningen en Drenthe: de werkelijke kosten voor het goedkoopste adequate openbaar vervoer, verminderd met de draagkracht;*
  - voor reizen met een WMO taxi de volledige ritprijs.*
- Bewijsstukken:
  - afsprakenkaart;*
  - vervoersbewijs, reisoverzicht OV-chipkaart of ander bewijs dat de afspraak is nagekomen;*
  - specificatie taxikosten.*

2.1.5.7 Verwarmingskosten

Stookkosten behoren tot de algemeen voorkomende noodzakelijke kosten van het bestaan. De algemene bijstand of een inkomen op bijstandsniveau voorziet in deze kosten en daarom kan hiervoor in principe geen bijzondere bijstand worden verstrekt.

Alleen indien er sprake is van bijzondere omstandigheden als gevolg van ziekte of handicap kan er aanleiding zijn om in een individueel geval bijzondere bijstand te verlenen voor deze kosten. Hiervan is sprake indien er een medische noodzaak is voor het maken van deze kosten. De medische noodzaak van de meerkosten wordt door middel van een advies van een onafhankelijke keuringsarts vastgesteld. In de adviesaanvraag wordt aangegeven dat het extra stook- of verwarmingskosten betreft en de naam van de behandelend specialist. Ook moet de keuringsarts door ons gevraagd worden welk vertrek extra verwarmd moet worden. Is er een medische noodzaak dan wordt vastgesteld of de noodzakelijke verwarming betrekking heeft op één kamer of meerdere kamers.

De periodieke bijzondere bijstand wordt toegekend voor de periode dat sprake is van extra kosten en ten hoogste voor 12 maanden. Er kan telkens opnieuw voor maximaal 12 maanden aangevraagd worden. Bij het op aanvraag verlengen van de uitkering is geen advies van een onafhankelijke keuringsarts nodig als geen verbetering in de situatie wordt verwacht.

- Hoogte bijzondere bijstand:
€ 10,00 per maand per kamer, met een maximum van twee kamers. De bijzondere bijstand wordt maandelijks betaalbaar gesteld.
- Bewijsstukken:
advies onafhankelijk keuringsarts.

2.1.6 Geen bijstand mogelijk voor overige medische kosten

Voor de overige medische kosten is doorgaans geen bijstand mogelijk omdat de basiszorgverzekering, de WMO en Wlz adequate en toereikende voorliggende voorzieningen zijn. Mogelijk kan een beroep gedaan worden op charitatieve instellingen. Zie hiervoor bijlage 3 en 7.

2.1.7 Dringende reden

Bijstand kan wel van toepassing zijn als sprake is van een zeer dringende reden. Het moet gaan om een acute noodsituatie die op geen andere manier dan door middel van bijstandsverlening is op te lossen. Er moet sprake zijn van doodsnood of dreiging van invaliditeit of ander blijvend ernstig letsel. Dit zal zich echter vrijwel nooit voor kunnen doen omdat de noodzakelijke medische verrichtingen in het basispakket zitten. Bovendien zijn ziekenhuizen verplicht om hulp te bieden als deze omstandigheden zich voordoen ongeacht de vraag of de belanghebbende voldoende verzekerd is.

Er hoeft niet op voorhand een onderzoek gedaan te worden naar een zeer dringende reden. Dit geldt slechts als er duidelijke aanwijzingen zijn dat hiervan sprake is. Het is voldoende om in de beschikking op te nemen dat niet is gebleken van een zeer dringende reden op grond waarvan bijstand verleend moet worden.

Stimulansz zegt hierover:

Het is onjuist om op voorhand een onderzoek te doen naar dringende redenen omdat op voorhand al vaststaat dat de aanvraag wordt afgewezen. De klant krijgt ten onrechte hoop, de arts of specialist krijgt extra werk waarvoor ze niet betaald worden en het resultaat is met aan zekerheid grenzende mate van waarschijnlijkheid een afwijzing. Bovendien is de huisarts of specialist vertrouwenspersoon. Ook zullen deze medici het vanuit hun medisch perspectief noodzakelijk vinden, maar dit zegt nog niets over de noodzaak in de zin van de PW of dat er sprake is van een zeer dringende reden. Alleen een onafhankelijke keuringsarts kan uitkomst bieden.

2.1.8 Geen medisch advies vragen van huisarts, tandarts of medisch specialist

Huisartsen, tandartsen en medisch specialisten zijn vertrouwenspersonen van de patiënt en zijn daarom niet vrij om informatie te delen. Daarnaast zal een medicus vanuit zijn professie altijd

bevestigen dat voorgeschreven behandelingen en medicijnen noodzakelijk zijn. Dit zegt echter niets over noodzakelijkheid in het kader van de PW. Als het in uitzonderlijke gevallen nodig is om een medisch advies op te vragen dan moet dit via een onafhankelijke keuringsarts. Maak hiervoor vooraf een kosten-batenanalyse.

2.2 Bijzondere bijstand voor overige kosten

2.2.1 Advocaatkosten, eigen bijdrage rechtshulp en griffierechten

Als er sprake is van een toevoeging (gesubsidieerde rechtsbijstand) van de Raad voor Rechtsbijstand kan bijzondere bijstand worden verleend voor de eigen bijdrage, griffierechten en bureaunkosten. Een belanghebbende met een inkomen op bijstandsniveau komt in aanmerking voor de laagste eigen bijdrage. Het komt voor dat de bijdrage hoger is als gevolg van een hoger inkomen in het verleden. In dat geval kan een verzoek ingediend worden om het peiljaar te verleggen.

Als het belang lager is dan € 500,00 verstrekt de Raad voor Rechtsbijstand geen toevoeging omdat dit niet noodzakelijk is. Er volgt dan een afwijzing van de bijzondere bijstand op grond van artikel 15, eerste lid, van de PW (geen bijstand voor kosten die een voorliggende voorziening niet noodzakelijk vindt).

Voor zover de belanghebbende zich eerst wendt tot het Juridisch Loket, wordt een korting op de eigen bijdrage gegeven van € 55,00 (norm 2020). Het Juridisch Loket verleent gratis rechtshulp en verwijst zo nodig naar een advocaat. Als belanghebbende deze stap overslaat krijgt hij te maken met een hogere eigen bijdrage dan noodzakelijk was. Belanghebbende had een korting kunnen krijgen van € 55,00 (norm 2020). In dat geval is er sprake van kosten die niet noodzakelijk zijn. Er wordt niet meer bijzondere bijstand verstrekt dan het bedrag voor noodzakelijke kosten. De niet verkregen korting wordt daarom in mindering gebracht op de eigen bijdrage en het restant wordt als bijzondere bijstand vergoed, mits aan de voorwaarden is voldaan.

Belanghebbende moet een diagnosedocument van het Juridisch Loket overleggen om te bewijzen dat hij of zij zich in eerste aanleg tot het Juridisch Loket heeft gewend en om te bewijzen dat het Loket een verwijzing naar een advocaat noodzakelijk vond. Hierop zijn een aantal uitzonderingen. De klant hoeft niet naar het Juridisch Loket bij een strafzaak, asielzaak of een bestuurlijke sanctie. Daarnaast hoeft hij niet naar het Juridisch Loket als sprake is van een verplichte procesvertegenwoordiging en op voorhand duidelijk is dat het niet zonder proces kan. [Zie bijlage 5.](#)

Als de Raad voor de Rechtsbijstand een toevoeging verleent voor mediation, komt de eigen bijdrage in aanmerking voor bijzondere bijstand. Deze eigen bijdrage is maximaal € 55,00 (norm 2020).

- Hoogte bijzondere bijstand:
de volledige eigen bijdrage, griffierechten en bureaunkosten.
- Bewijsstukken:
  - a. *brief van de Raad voor Rechtsbijstand waaruit de toevoeging blijkt;*
  - b. *nota van de advocaat van belanghebbende;*

2.2.2 Baby-uitzet

Bijzondere bijstand voor een gehele of gedeeltelijke baby-uitzet is doorgaans niet mogelijk. De bijstandsnorm is immers een all-in-norm en de wetgever gaat er vanuit dat van een inkomen op bijstandsniveau gereserveerd kan worden voor deze kosten. Kosten voor een baby-uitzet zijn algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan die daarnaast voorzienbaar zijn.

Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen kan bijzondere bijstand worden verstrekt voor deze kosten. Uitgangspunt is dat de noodzakelijke uitzet zoveel mogelijk tweedehands wordt aangeschaft.

Er geldt een afwijkende vrijlating van vermogen, zie paragraaf 1.6.2.

- Hoogte bijzondere bijstand:

maximaal een totaalbedrag van € 400,00 voor babykleding, babyverzorging, inrichting babykamer en een babyzitje (Maxi Cosi).

- Bewijsstukken:
aankoopbewijs van de noodzakelijke baby-uitzet.

2.2.3 Beredderingskosten, bewindvoering en bewindvoederskosten in verband met beheer PGB

Bijstand is mogelijk voor de kosten van bewindvoering als de bewindvoerder door de Kantonrechter is benoemd.

Op 10 december 2010 heeft de rechtbank Groningen in een kwestie over bewindvoeringskosten uitspraak gedaan. De gemeente Hoogezand-Sappemeer was partij in deze kwestie en de rechtbank heeft het standpunt van de gemeente gevolgd. Belangrijk is te stellen of het gaat om incidentele kosten of periodieke kosten.

Als het gaat om:

- periodieke kosten moet gekeken worden op welke periode de kosten betrekking hebben. Dit kan betekenen dat de kosten gedeeltelijk door de gemeente waaruit men vertrekt en gedeeltelijk door de gemeente waar naar toe men verhuisd, moeten worden voldaan;
- incidentele kosten, is de gemeente waarin de belanghebbende woont ten tijde van de aanvraag verplicht bijzondere bijstand te verstrekken.

De rechtbank is van mening dat bewindvoeringskosten periodieke kosten zijn. Wij zijn slechts verplicht bijzondere bijstand te verstrekken over de periode waarin de belanghebbende in één van onze gemeenten woonde en dus niet over de maanden waarin de belanghebbende buiten onze gemeenten woonde.

De regeling geldt niet voor bewindvoeders Wsnp (Wet schuldsanering natuurlijke personen), voor deze kosten is geen bijzondere bijstand mogelijk. De kosten die bewindvoeders in rekening brengen moeten met voorrang uit de boedel worden betaald. Als het door de rechter vastgestelde salaris van de bewindvoerder hoger is dan het bedrag dat uit de boedel kan worden betaald, mag de bewindvoerder alleen het deel van zijn salaris in rekening brengen dat uit de boedel van belanghebbende kan worden betaald (zie CRvB 29-06-2010, nr. 07/4970 WWB en 29-06-2010, nr. 07/5153 WWB).

Voor de kosten van beheer van het persoonsgebondenbudget (PGB) door een bewindvoerder kan doorgaans geen bijzondere bijstand verleend worden. Het zijn geen bijzonder noodzakelijke kosten als bedoeld in artikel 35, eerste lid van de PW. Deze kosten zijn doorgaans vermijdbaar. Degene die is aangewezen op zorg kan kiezen tussen zorg in natura of PGB. De meerkosten in verband met beheer van PGB mogen niet afgewenteld worden op de bijstand. De meerkosten worden namelijk veroorzaakt door de keuze van belanghebbende voor de duurdere variant. Dit is anders als belanghebbende kan aantonen dat hij of zij is aangewezen op zorg in de vorm van het PGB. Belanghebbende heeft de aantoonplicht.

Zie CRvB 21 mei 2015 (ECLI:NL:CRvB:2015:1655).

Feitelijk is er (vrijwel) altijd een keuzemogelijkheid tussen zorg in natura en een PGB. Doorgaans leiden deze kosten dus niet tot bijzondere bijstand omdat de gevolgen van deze keuze (hogere kosten) niet afgewenteld mogen worden op de bijstand. Mocht betrokkene willen aantonen dat hij of zij geen keuze had zal hij of zij hierover, bij het orgaan dat besliste op de aanvraag voor een PGB, een verklaring kunnen vragen waarin de vraag beantwoord wordt of er sprake was van een keuzemogelijkheid voor zorg in natura of een PGB.

- Hoogte bijzondere bijstand:

Standaardbewind	1 persoon	€ 1.132 exclusief BTW
Problematische schulden	1 persoon	€ 1.464 exclusief BTW
Standaardbewind	2 personen (gehuwd in gemeenschap van goederen of die op andere wijze samen een economische eenheid vormen)	€ 1.358 exclusief BTW
Gecombineerde vorm van bewind (standaardbewind en schuldbewind)	2 personen (gehuwd in gemeenschap van goederen of die op andere wijze samen een economische eenheid vormen)	€ 1.558 exclusief BTW

2x schuldenbewind	2 personen (gehuwd in gemeenschap van goederen of die op andere wijze samen een economische eenheid vormen)	€ 1.757 exclusief BTW
-------------------	---	-----------------------

kosten voor extra werkzaamheden:

Aanvangswerkzaamheden	€ 533 of € 399 als de bewindvoerder voorafgaand budgetbeheer heeft gevoerd Bewindvoerder die wordt benoemd van 2 personen die in gemeenschap van goederen zijn getrouwd of op andere wijze een economische eenheid vormen: € 1.065 of € 919 als de bewindvoerder voorafgaand aan de bewinden budgetbeheer heeft gevoerd.
Verkoop of ontruiming van een woning, of in geval er geen mentor is, een verhuizing	€ 324,60 Bewindvoerder die wordt benoemd van 2 personen die in gemeenschap van goederen zijn getrouwd of op andere wijze een economische eenheid vormen: € 333
Beheren van een persoonsgebonden budget	€ 486,90 Bewindvoerder die wordt benoemd van 2 personen die in gemeenschap van goederen zijn getrouwd of op andere wijze een economische eenheid vormen: € 499
Opmaken van eindrekening en -verantwoording	€ 200 Bewindvoerder die wordt benoemd van 2 personen die in gemeenschap van goederen zijn getrouwd of op andere wijze een economische eenheid vormen: € 240

Let op: als sprake is van uitzonderlijke omstandigheden kan de kantonrechter de beloning van de bewindvoerder op andere wijze vaststellen.

- Bewijsstukken:
  - a. *benoeming bewindvoerder door de rechter;*
  - b. *uitspraak van de rechter waarin de kosten zijn toegewezen aan de bewindvoerder;*
  - c. *nota bewindvoerder.*

Zie bijlage 3 tarieven bewindvoering, mentorschap en curatele.

2.2.4 Beschermd wonen

Mensen met een psychiatrische problematiek en met een verslavingsachtergrond (cliënten vanuit Lentis en Verslavingszorg Noord Nederland) kunnen, als ze behoren tot de doelgroep, in aanmerking komen voor accommodatie en begeleiding. In de gemeente Midden-Groningen biedt Beschermd Wonen Hoogezand deze mogelijkheid. Hiertoe zijn een aantal flats beschikbaar aan de Pieter Langendijkstraat te Hoogezand.

Bijzondere bijstand gedeeltelijke woninginrichting

De bewoners krijgen de beschikking over een gestoffeerde huisvesting, maar het is niet gemeubileerd. Er is een gastoestel, koelkast en een bed (inclusief matras) aanwezig in iedere flat. Daarnaast zijn er bij het kantoor twee wasmachines en een droger aanwezig, die bewoners kunnen gebruiken. De rest moet de bewoner zelf kopen. Gezien de achtergrond van de bewoners staat de noodzaak vast. Voor zover er onvoldoende middelen aanwezig zijn (volgens de criteria voor

bijzondere bijstand voor woninginrichting) wordt bijzondere bijstand verleend voor de overige noodzakelijke goederen tot maximaal € 1.283 (norm 2020) (bijvoorbeeld voor een tv, stereo, stofzuiger, keukeninventaris, meubeltjes etc. gebaseerd op prijzen van de Kringloopwinkel, norm 2019).

Geen geldlening

In tegenstelling tot het gebruikelijke beleid wordt hiervoor geen geldlening verstrekt op grond van de PW, noch worden belanghebbenden verwezen naar de gemeentelijke kredietbank. De bijzondere bijstand voor extra woninginrichting wordt om niet verstrekt. Dit geldt niet alleen voor de mensen die aangewezen zijn op een PW-uitkering, maar voor iedere bewoner in vergelijkbare omstandigheden (een inkomen op het niveau van de inrichtingsnorm).

Gezien de achtergrond van de bewoners is het onverantwoord om deze bewoners op te zadelen met een (extra) schuld in de vorm van een geldlening voor de extra noodzakelijke woninginrichting. Bovendien kan van het zak- en kleedgeld geen aflossing gevergd worden, te meer ook omdat hiervan ook de zorgverzekering betaald moet worden.

Bijzondere bijstand voor kleding

Sommige bewoners komen van de straat en hebben nagenoeg geen kleding. Als hiertoe een noodzaak bestaat kan bijzondere bijstand voor kleding verstrekt worden. Voor vervanging van kleding is doorgaans geen bijstand mogelijk. Dit moet betaald worden uit het bedrag aan zak- en kleedgeld. **Doorgaans kan voor een aanzienlijk deel een beroep gedaan worden op Maxima kledingbank. Voor de kleding (aangegeven in onderstaand blokje) die de Kledingbank niet kan leveren kan een beroep gedaan worden op bijstand voor zover aan de overige voorwaarden is voldaan.**

We gaan er vanuit dat er minimaal beschikbaar moet zijn: een winterjas (€ 70,00), zomerjas (€ 60,00), 2 broeken (totaal € 80,00), 2 truien (totaal € 60,00), 4 T-shirts (totaal € 60,00), 7 x ondergoed (totaal € 24,50), 1 paar schoenen (€ 60,00), 7 paar sokken (totaal € 14,00) en nachtkleding (€ 15,50). Het maximale bedrag voor kleding is € 444,00.

Domicilie

De bewoners hebben hun domicilie in de gemeente Midden-Groningen. In beginsel bestaat recht op een uitkering zodra de bewoner staat ingeschreven in het gba en feitelijk de beschikking heeft over de woning. Omdat de bewoner de woning deels nog moet inrichten wordt soepel omgegaan met de datum van het verstrekken van bijzondere bijstand, e.e.a. in overleg met de teamcoördinator van Beschermd Wonen Hoogezand.

Compensatie Wlz-bijdrage niet mogelijk

Mocht een bewoner met een ander inkomen, dat op zich toereikend is, door middel van de Wlz-bijdrage op een lager bedrag uitkomen dan de inrichtingsnorm (inclusief verhoging), mag dit niet door middel van bijstand gecompenseerd worden.

De verzekerde die de hoge bijdrage verschuldigd is en door de betaling van zijn eigen bijdrage beneden de zogenaamde 'piepgrens' uitkomt, kan om herziening van zijn eigen bijdrage verzoeken (artikel 10 Bijdragebesluit zorg). In beginsel betekent dit dat de eigen bijdrage op € 0,00 vastgesteld zal worden als belanghebbende slechts beschikt over zak- en kleedgeld. De verzekerde moet immers na het betalen van zijn eigen bijdrage minimaal € 280,63 inclusief vakantietoeslag per maand overhouden. Bijstandsverlening aan een belanghebbende met zak- en kleedgeld voor de eigen bijdragen Wlz-instelling is daarmee niet aan de orde; er is een passende en toereikende voorliggende voorziening.

Bijzondere bijstand voor lage eigen bijdrage evenmin mogelijk

Voor de eigen bijdrage die een verzekerde verschuldigd is bij verblijf in een Wlz-instelling moet op grond van het Bijdragebesluit zorg een onderscheid worden gemaakt tussen de zogenaamde hoge bijdrage en de zogenaamde lage bijdrage. Voor de lage eigen bijdrage is kwijtschelding mogelijk als belanghebbende door middel van de PW in de inrichtingsnorm wordt voorzien. Aanvrager kan het CAK verzoeken om kwijtschelding onder overlegging van de uitkeringspecificatie.

2.2.5 Begeleid wonen Midden-Groningen

Begeleid wonen is een woon- en zorgarrangement met een tijdelijk karakter. De bewoner mag er maximaal een jaar verblijven. Er is een lichte vorm van begeleiding. De voorziening heeft als doel

bewoners zelfstandig te leren wonen. Een voorwaarde is dat bewoners akkoord gaan met inkomensbeheer.

Organisaties zoals onder meer VNN, Lentis, NOVO en Jeugdzorg werken samen in deze voorziening. De organisaties zijn in het gebouw van begeleid wonen te vinden. Bedoelde organisaties verwijzen naar de woon- en zorgvoorziening en bovendien bieden ze bij de mensen thuis begeleiding. Verder is er een sociale conciërge aanwezig die toezicht houdt en naar instanties kan verwijzen. Er is plek voor 53 huishoudens. Daarnaast zijn er 4 "hotelkamers" voor enkele dagen noodopvang. De wooneenheden zitten aan de Paulus Potterstraat en Ferdinand Bolstraat.

De bewoners betalen huur en zorgen voor hun eigen huishouding.

Bijstand voor levensonderhoud

Als de bewoner in aanmerking komt voor algemene bijstand dan zijn de normaal gebruikelijke normen van toepassing (dus geen inrichtingsnorm). Omdat de bijstand achteraf betaald wordt en de kosten vooraf betaald moeten worden, is soms een overbruggingsuitkering noodzakelijk. Hiervoor gelden de gebruikelijke voorwaarden.

Bijzondere bijstand

- *woninginrichting*

De woningen zijn wel gestoffeerd maar nog niet ingericht. Als de belanghebbende niet beschikt over een woninginrichting kan hiervoor bijzondere bijstand verleend worden volgens de gebruikelijke voorwaarden. Dit betekent onder meer dat een deel overeenkomend met 36 maanden aflossen als geldlening wordt verstrekt en het resterende deel direct om niet. Omdat de woning al is gestoffeerd wordt een bedrag van € 685,00 (norm 2020) in mindering gebracht op hetgeen maximaal wordt vergoed voor woninginrichting. De betaling gaat in overleg met de begeleiding.

In tegenstelling tot bewoners van Beschermd Wonen Hoogezand (VNN) wordt dit deels verstrekt in de vorm van een geldlening. De bewoners van Beschermd Wonen Hoogezand ontvangen een uitkering op het niveau van de zak- en kleedgeldnorm, de bewoners van begeleid wonen ontvangen de volledige norm. Hier zit geen verschil met andere bijstandsgerechtigden aan wie bijzondere bijstand voor woninginrichting wordt verstrekt. Uiteraard kan in bijzondere situaties de bijzondere bijstand volledig om niet verleend worden.

Als de bewoner van begeleid wonen vertrekt naar een andere woning in de gemeente Hoogezand-Sappemeer, kan zondig nog aanvullend € 685,00 (norm 2020) verstrekt worden voor de stoffering van de nieuwe woning. Als al het maximale als geldlening is verstrekt, wordt deze bijstand om niet verleend.

Vaak is sprake van een schuldenproblematiek. Om de aangeschafte woninginrichting te beschermen tegen beslag door deurwaarders, kan een onderhandse pandakte opgemaakt worden. De klant moet de akte in drievoud tekenen. Eén voor de klant, één voor de registratie en één voor ons.

De pandakte moet registratie aangeboden worden bij:
Belastingdienst/Noord
Kantoor Leeuwarden
Postbus 2108,
8901 JC Leeuwarden

De aanbiedingsbrief staat in Word onder Beschikkingen en brieven (onder algemeen) en de akte staat onder rapportage (onder juridische zaken).

- *overige bijzondere bijstand*

Voor het overige kan onder de gebruikelijke condities bijzondere bijstand verstrekt worden voor de extra noodzakelijke kosten als gevolg van bijzondere omstandigheden, die niet voldaan kunnen worden uit de draagkracht (bijvoorbeeld woonkostentoeslag voor de eerste maand).

- Aanvullende opmerkingen draagkracht:

- a. *inkomen: voor woninginrichting geldt dat de eigen middelen ontoereikend zijn (alles boven € 2.000,00 aan direct beschikbare liquide middelen is draagkracht);*
- b. *vermogen: voor bijstand voor woninginrichting geldt de afwijkende vrijstelling vermogen vervanging duurzame gebruiksartikelen genoemd in paragraaf 1.6.2.*

- Bewijsstukken:

Voor zover de inkomsten niet bekend zijn een inkomstenspecificatie, bankafschrift of eventueel ander bewijs waaruit blijkt dat er onvoldoende vermogen is.

2.2.6 Compensatieregeling alleenstaande ouders zonder recht op alleenstaande-ouderkop

Alleenstaanden met een of meerdere ten laste komende kinderen hebben recht op een aanvulling van het kindgebonden budget, de alleenstaande-ouderkop. De belanghebbende dient het kindgebonden budget zelf aan te vragen bij de Belastingdienst. Alleenstaande ouders met een partner in bijvoorbeeld een verpleeginrichting of in detentie hebben een toeslagpartner en daarmee geen recht op de alleenstaande-ouderkop. We stellen vast dat voor deze groep bijzondere individuele omstandigheden bestaan die noodzaakt tot het verstrekken van bijzondere bijstand. Zij wordt geconfronteerd met noodzakelijke bestaanskosten waarin de algemene bijstand niet voorziet en die de aanwezige draagkracht te boven gaan. Deze groep alleenstaande ouders heeft recht op een maandelijkse vergoeding uit de bijzondere bijstand ter hoogte van de maandelijkse alleenstaande-ouderkop.

Alleenstaande ouders die hebben verzuimd kindgebonden budget aan te vragen, hebben geen recht op bijzondere bijstand. Zij kunnen een beroep doen op een toereikende passende voorliggende voorziening.

De alleenstaande-ouderkop bedraagt € 3.190,00 voor het jaar 2020. Als er recht bestaat, stellen wij de kop in twaalf maandelijkse termijnen van € 265,33 betaalbaar tot maximaal zolang dit noodzakelijk is.

- Hoogte bijzondere bijstand:
de hoogte van de misgelopen alleenstaande-ouderkop. Deze bedraagt in 2020 € 3.190 per jaar.
- Bewijsstukken:
Beoordeling vindt ambtshalve plaats als dat mogelijk is. Zo niet, dan vragen we een bewijsstuk waaruit blijkt dat de toeslagpartner van de belanghebbende in bijvoorbeeld een verpleeginstelling of in detentie verblijft. Bij twijfel overlegt de belanghebbende een beschikking van de Belastingdienst waaruit blijkt dat hij geen recht heeft op de alleenstaande-ouderkop.

2.2.7 Curatele

Voor de kosten ten gevolge van een door de Kantonrechter uitgesproken curatele bestaat geen voorliggende voorziening. Er bestaat recht op bijzondere bijstand voor kosten van curatele die door de Kantonrechter zijn vastgesteld.

- Hoogte bijzondere bijstand:
het bedrag waarop de Kantonrechter de beloning voor de curator heeft vastgesteld.
- Bewijsstukken:
nota curator, of een ander bewijs.

2.2.8 DNA-onderzoek bij gezinshereniging

Bij een verzoek om gezinshereniging moet de toegelaten asielgerechtigde/vluchteling met rechtsgeldige documenten aantonen de biologische ouder te zijn. Als dit buiten eigen toedoen niet mogelijk is kan het IND een DNA-onderzoek aanbieden. De kosten hiervan worden vooralsnog in rekening gebracht bij verzoeker. Als het DNA-onderzoek positief is, betaalt het IND de kosten terug.

Als de verzoekende aanvrager beschikt over een voor de bijstand juiste verblijfstitel bestaat met inachtneming van het volgende recht op bijzondere bijstand.

- Voor de kosten van het DNA-onderzoek kan bijstand verleend worden in de vorm van een geldlening. Dit kan slechts voor onderzoeken die in Nederland plaatsvinden, niet voor een DNA-onderzoek in het buitenland. Hiertegen verzet zich het territorialiteitsbeginsel. Als de test negatief uitvalt wordt de geldlening kwijtgescholden.
- In Nederland vindt een DNA-onderzoek plaats in Utrecht. Voor de reiskosten kan op basis van het goedkoopste adequate openbaar vervoer bijzondere bijstand verleend worden.

2.2.9 Duurzame gebruiksartikelen en woninginrichting

Soms kan hiervoor bijzondere bijstand verleend worden. Voor de gehanteerde normen en prijzen zie bijlage 4.

2.2.9.1 Doorgaans geen bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksartikelen of woninginrichting

Bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksartikelen of voor een geheel of gedeeltelijke woninginrichting is doorgaans niet mogelijk. De bijstandsnorm is immers een all-in-norm en de wetgever gaat ervan uit dat van een inkomen op bijstandsniveau gereserveerd kan worden voor het vervangen van noodzakelijke duurzame gebruiksartikelen. Voor belanghebbenden die langdurig een laag inkomen hebben en geen uitzicht hebben op inkomensverbetering, bestaat daarnaast jaarlijks recht op de individuele inkomens toeslag. Deze toeslag is expliciet bedoeld om te reserveren voor noodzakelijke vervangingen.

Het vervangen van noodzakelijke duurzame gebruiksartikelen zijn incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kosten zijn normaal en ontstaan dan ook niet door bijzondere omstandigheden. Hetzelfde geldt voor een verhuizing, stoffering en de inrichting van de nieuwe woning. De Centrale Raad van Beroep heeft dit in een aantal uitspraken bevestigd.

2.2.9.2 Beoordelen recht op bijzondere bijstand

Voor het beoordelen van het recht op bijzondere bijstand gelden de volgende criteria:

- is de aanschaf of verhuizing noodzakelijk; én:
- zijn er bijzondere omstandigheden waardoor het geen algemene kosten meer zijn maar bijzondere noodzakelijke kosten; én:
- was er sprake van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.

Uit constante jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep blijkt dat het hebben van schulden en het aflossen daarvan *geen* bijzondere omstandigheid is waardoor bijstandsverlening mogelijk wordt. Dit zou een onterechte bevoordeling van mensen met schulden boven mensen zonder schulden betekenen.

2.2.9.3 Zelf reserveren voor kosten duurzame gebruiksartikelen en woninginrichting

Belanghebbenden worden geacht zelf te reserveren voor de kosten van een verhuizing, stoffering en inrichting van de nieuwe woning. Dit geldt eveneens voor noodzakelijke vervangingsinvesteringen in duurzame gebruiksartikelen. Hier speelt de voorzienbaarheid mede een rol.

Zodra belanghebbende bijvoorbeeld kan voorzien dat er een mogelijke verhuizing aan staat te komen moet hij of zij zelf reserveren voor deze kosten.

Dat is dus veel eerder dan het moment waarop bekend wordt dat de verhuizing plaats zal gaan vinden. Dit gaat nog vooraf aan de inschrijving voor een andere woning. Zo kunnen ouderen op zekere leeftijd verwachten dat er mogelijk een verhuizing naar bijvoorbeeld een aanleunwoning aan kan komen.

Bij gezinsuitbreiding speelt dit ook als daardoor een grotere woning noodzakelijk wordt. Of als een groter gezin in een krappe woning zit. In deze gevallen is voorzienbaar dat er op termijn een verhuizing aan komt. Hiervoor kan dan ook geen bijzondere bijstand verleend worden. Als reserveringen vooraf niet plaatsvonden, kan een lening bij de kredietbank aangevraagd worden. Of een oplossing gezocht worden via familie, kennissen of andere instanties. Als er geen reserveringen plaatsvonden en een andere oplossing (bijvoorbeeld de kredietbank) blijkt niet mogelijk, dan is de Kringloopwinkel (of bijvoorbeeld www.marktplaats.nl) een voldoende adequate oplossing. Hiervoor kan, als bijzondere omstandigheden hiertoe nopen, bijzondere bijstand verstrekt worden voor tweedehandsprijzen. De bijstand wordt doorgaans verstrekt als geldlening tenzij sprake is van Wsnp of een vergelijkbare regeling van de kredietbank, of indien de schulden zodanig zijn dat op redelijke termijn geen aflossing verwacht kan worden. Dit is bijvoorbeeld het geval als nog minstens 36 maanden een belastingschuld of bijstandsschuld of andere een andere schuld afgelost moet worden waarbij dan een aflossing geldt van de beslagruimte.

Als sprake is van vermogen moet dit eveneens in de beschouwing betrokken worden. Voor liquide middelen geldt dat een bedrag ter hoogte van de relevante bijstandsnorm exclusief vakantiegeld hiervoor niet ingezet hoeft te worden. Zie hiervoor ook 1.12 geldlening of bijstand om niet.

Naast het inkomen op bijstandsniveau moet ook uit de individuele inkomenstoeslag gereserveerd worden. Zoals gezegd schulden zijn geen bijzondere omstandigheden op grond waarvan bijstand mogelijk is.

2.2.9.4 Kredietbank of een andere oplossing mogelijk?

Als er niet of onvoldoende is gereserveerd voor de kosten is de gemeentelijke kredietbank een voorliggende voorziening als het gaat om het vervangen van duurzame gebruiksartikelen of de kosten van woninginrichting. Als door middel van een geldlening van de kredietbank (of een in het budgetbeheer opgebouwd bedrag) voorzien kan worden in de kosten, bestaat er geen recht op bijzondere bijstand. Dit geldt ook als er een andere oplossing mogelijk is. Het vervangen door een tweedehands artikel van familie, kennissen, kringloopwinkel of marktplaats.nl (etc) is een adequate en toereikende oplossing voor de bijstand. Dit betekent dat als sprake is van bijstandsverlening dit doorgaans ten behoeve van een tweedehands artikel wordt verstrekt, waarbij uitdrukkelijk wordt verwezen naar de Kringloopwinkel. Dit geldt ook zoveel mogelijk bij complete woninginrichting en witgoed.

Als de noodzakelijke verhuizing voortkomt uit een medische noodzaak is de WMO dikwijls een passende en toereikende voorliggende voorziening.

2.2.9.4a Regeling witgoedlening

2.2.9.4a.1: Samenvatting

Elke zelfstandig wonende inwoner van Midden-Groningen moet kunnen beschikken over een wasmachine, kooktoestel, koelkast en televisie. Met dit voorstel zetten de Kredietbank en BWRI van Midden-Groningen zich in om dit zoveel als mogelijk is te realiseren.

De lening van de kredietbank voor bovengenoemde artikelen wordt verstrekt tegen een gereduceerde rente van 2%.

2.2.9.4a.2: Doel

Deze regeling beoogt een voorziening te bieden voor mensen die zelf niet in staat zijn om een wasmachine, kooktoestel, koelkast of tv aan te schaffen.

2.2.9.4a.3: Grondslag vergoeding

Het gaat hier om noodzakelijke kosten die voortvloeien uit bijzondere omstandigheden die niet voldaan kunnen worden uit de reserves van de inwoner.

2.2.9.4a.4: Lening kredietbank

De vergoeding wordt verstrekt in de vorm van een geldlening van de kredietbank Midden-Groningen. Dit bespaart kosten. Het risico bestaat dat de inwoner de geldlening niet besteed aan witgoed. Hiervoor willen wij een controlemogelijkheid inbouwen; de inwoner is verplicht om de nota ('s) van het witgoed gedurende één jaar te bewaren en desgewenst te overleggen aan de kredietbank.

Als er geen aflossingscapaciteit is dan wordt gekeken naar de mogelijkheden van een fonds (Vochteloos, SUN en Hazewinkelfonds). Als dit vervolgens niets oplevert wordt de klant door- verwezen naar Bwri. Bwri beoordeelt aan de hand van hoofdstuk 2 of en in welke vorm bijzondere bijstand mogelijk is.

2.2.9.4a.5: Motivatie primaire keuze voor de kredietbank

Er wijzigt niets aan de huidige regeling voor de inwoner behalve de hoogte van de rente.

Het grote voordeel voor de inwoner is dan ook dat men voor alle leendoelen bij één 'loket' terecht kan. De inwoner kan zelf beslissen wat men wil aanschaffen van de lening.

Als de inwoner een lening afsluit bij de kredietbank krijgt de klant een BKR notering, hiermee wordt overkreditering voorkomen, dit is erg belangrijk, wij zien namelijk veel problemen ontstaan door overkreditering.

2.2.9.4a.6: BWRI

Voor zover een geldlening van de kredietbank of een beroep op een fonds geen optie is, onderzoekt Bwri de noodzaak én mogelijkheid voor de aanschaf van een wasmachine, koelkast, kooktoestel of televisie. Er zijn een aantal “voorzieningen” waarop een beroep gedaan kan worden om een noodzakelijk witgoed te vervangen. Als hiervan gebruik gemaakt kan worden is het doel bereikt.

Individuele inkomstenstoelag

Met de komst van de langdurigheidstoelag (nu individuele inkomstenstoelag) hebben veel gemeenten hun witgoedregeling afgeschaft omdat deze stoelag onder meer bedoeld is om duurzame gebruiksartikelen te vervangen. Als een inwoner (in onze gemeente) gedurende 3 jaar een inkomen op bijstandsniveau heeft, kan belanghebbende jaarlijks een individuele inkomstenstoelag aanvragen.

Deze stoelag is jaarlijks (norm 2020):

- € 549 voor gehuwden;
- € 492 voor alleenstaande ouders en
- € 387 voor alleenstaanden.

Als blijkt dat hieruit het noodzakelijk goed betaald kan worden (door bijvoorbeeld te wijzen op deze mogelijkheid) prevaleert deze mogelijkheid boven het verstrekken van een vergoeding. In dat geval kan de inwoner zelf het noodzakelijk witgoed betalen.

Als de stoelag niet overeenkomstig het doel wordt besteed kunnen de gevolgen van deze keuze doorgaans niet afgewenteld worden op de bijstand.

Verder zijn er een aantal fondsen die voorzien in vergoedingen voor witgoed. Voor zover de bijzondere bijstand geen vergoeding kan bieden kan een beroep gedaan worden op deze fondsen.

SUN

Midden-Groningen subsidieert de Stichting Urgente Noden (SUN) en hierdoor kunnen inwoners van onze gemeente succesvol een beroep doen op SUN, voor zover zij niet in staat zijn om de noodzakelijke kosten zelf te betalen. Stichting Urgente Noden (SUN) Groningen en Drenthe wil dat hulp in nood niet van toeval afhankelijk is. SUN vindt dat alle Groningse en Drentse burgers deel moeten kunnen nemen aan de samenleving en dat niemand buiten de boot mag vallen.

SUN Groningen en Drenthe verleent financiële hulp aan mensen die in dringende financiële nood verkeren. Het werkgebied van SUN omvat de gemeenten in de provincie Groningen en Drenthe die aan SUN deelnemen. In die gemeenten kunnen medewerkers van instellingen waarmee SUN afspraken heeft gemaakt aanvragen indienen. SUN helpt alleen als er geen of onvoldoende gebruik gemaakt kan worden van wettelijke regelingen of andere voorzieningen. Het geld voor de verstrekkingen komt van fondsen en donaties.

Hazewinkelfonds

Het Hazewinkelfonds is een sociaal noodfonds en helpt Groningers en Drenten die het financieel moeilijk hebben. Als de (bijzondere) bijstand niet mogelijk is, dan is het fonds mogelijk voor u een uitkomst. Het fonds kan dan voor u een soort extra vangnet zijn. Het betreft eenmalige schenkingen.

Organisaties die actief zijn op sociaal of maatschappelijk terrein kunnen ten behoeve van hun cliënten een beroep doen op het fonds.

Inwoners van onze gemeenten kunnen door middel van een intermediair aankloppen bij dit fonds als zij voor een grote uitgave komt te staan, die ze niet kunnen opbrengen. Te denken valt aan een nieuwe wasmachine, koelkast, keukenspullen, eettafel, stoelen, kasten, een computer, laptop of ondersteuning bij verhuiskosten.

Maatwerkbudget Sociaal Team

Het Sociaal Team beschikt over een maatwerkbudget waaruit kosten voldaan kunnen worden waarvoor de bijzondere bijstand geen oplossing biedt.

Zie bijlage 7 voor een overzicht van de voor Midden-Groningen belangrijkste charitatieve instellingen.

2.2.9.4a.7: Bijzondere bijstand

bijstand voor duurzame gebruiksartikelen kan in principe niet

Bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksartikelen of voor een geheel of gedeeltelijke woninginrichting is doorgaans niet mogelijk. De bijstandsnorm is een all-in norm. De wetgever gaat er vanuit dat van een inkomen op bijstandsniveau gereserveerd kan worden voor het vervangen van noodzakelijke duurzame gebruiksartikelen. Voor belanghebbenden die langdurig een laag inkomen hebben, bestaat daarnaast jaarlijks recht op een

individuele inkomenstoeslag. De toeslag is onder meer ook bedoeld om te reserveren voor noodzakelijke vervangingen.

Het vervangen van noodzakelijke duurzame gebruiksartikelen zijn incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijk kosten van het bestaan. Deze kosten zijn normaal en ontstaan dan ook niet door bijzondere omstandigheden. In principe moeten deze kosten volgens de wetgever betaald worden uit de algemene bijstand en de inkomenstoeslag.

beoordelen recht op bijzondere bijstand

Voor het beoordelen van het recht op bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen gelden de volgende criteria:

- is de aanschaf of verhuizing noodzakelijk, én
- zijn er bijzondere omstandigheden waardoor het geen algemene kosten (meer) zijn maar bijzondere noodzakelijke kosten; én
- was er sprake van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.

Uit constante jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep blijkt dat het hebben van schulden en het aflossen hierop *geen* bijzondere omstandigheid is waardoor bijstandsverlening mogelijk wordt. Anders zou iemand met schulden bevoorrecht worden boven iemand die geen schulden maakt, zo is de redenering van de Raad in deze uitspraken.

zelf reserveren voor deze kosten

Belanghebbenden worden geacht zelf te reserveren voor de kosten van vervangingsinvesteringen in duurzame gebruiksartikelen. Hier speelt de voorzienbaarheid mede een rol.

Naast het inkomen op bijstandsniveau moet ook uit de individuele inkomenstoeslag gereserveerd worden. Zoals gezegd schulden zijn geen bijzondere omstandigheden op grond waarvan bijstand mogelijk is.

Maar een langdurig verblijf (meer dan 3 jaar) in de bijstand én een stapeling van eigen bijdragen van bijvoorbeeld de zorg, kunnen er voor zorgen dat het niet vanzelfsprekend is dat een koelkast, wasmachine, kooktoestel en televisie uit de algemene bijstand betaald kan worden.

bijzondere bijstand of een andere oplossing mogelijk?

Als er niet of onvoldoende gereserveerd kan worden als gevolg:

- een langdurig verblijf in de bijstand van minimaal 3 jaar én een stapeling van eigen bijdragen, of
- als sprake is van faillissement, surseance van betaling, WSNP of MSNP,

kan bijzondere bijstand verleend worden voor een koelkast, wasmachine, kooktoestel of tv, tenzij er andere mogelijkheden zijn.

In geval van WSNP en MSNP kunnen er bijvoorbeeld reserveringen zijn voor deze kosten.

Een oplossing via een fonds, familie of kennissen is ook adequaat omdat in dat geval beschikt kan worden over een (tweedehands) koelkast, wasmachine, kooktoestel en televisie. In dat geval wordt geen bijstand verleend.

Is dit niet mogelijk dan wordt onderzocht of de Kringloopwinkel een oplossing kan bieden en voor zover dit niet kan, wordt op marktplaats.nl onderzocht of het gewenste product tweedehands aangeschaft kan worden. De bijzondere bijstand wordt in principe verleend op basis van Kringloopwinkel prijzen.

vermogen

Als de banksaldi (inclusief spaarrekeningen) voldoende zijn om de benoemde goederen te vervangen wordt geen bijzondere bijstand hiervoor verstrekt. Het vrij te laten vermogen voor de algemene én bijzondere bijstand geldt hier niet. Als er voldoende middelen zijn om tot de eerst volgende betaalmoment van het inkomen in de bestaanskosten te voorzien én een mogelijkheid bestaat om een tweedehands artikel te kunnen betalen is er geen noodzaak voor extra bijstand.

geldlening

De bijzondere bijstand wordt in principe verstrekt in de vorm van een geldlening. Dit bespaart kosten. Helaas komt het in de praktijk ook weleens voor dat het goed direct verkocht wordt op bijvoorbeeld marktplaats. Een geldlening levert een bijdrage om dit zoveel mogelijk tegen te gaan. Dit geldt ook als een leverancier te snel oordeelt dat een goed vervangen moet worden. De klant heeft dan zelf ook een belang. In het kader van de duurzaamheid van producten prevaleert adequate reparatie boven vervanging.

De ene inwoner is de andere niet en daarom is maatwerk van toepassing. Als er geen aflossingscapaciteit is noch binnen 36 maanden wordt verwacht, wordt de bijstand om niet verleend.

2.2.9.5 Vermogen

Als de banksaldi (inclusief spaarrekeningen), op het moment van de aanvraag, hoger zijn dan € 2.000 wordt het meerdere geacht te zijn bedoeld als reservering voor de kosten waarvoor bijstand wordt gevraagd. Het meerdere wordt dan ook in mindering gebracht op het eventueel voor bijstand in aanmerking komend bedrag.

Op het saldo van de bankrekening mag het leefgeld (één maand uitkering) niet in mindering gebracht worden. Dit zit al in genoemd bedrag van € 2.000.

Het totaal vermogen mag niet hoger zijn dan het voor de algemene bijstand vrij te laten vermogen.

Zie paragraaf 1.6.2 voor de afwijkende vermogensvrijlating voor bijzondere bijstand voor vervanging van duurzame gebruiksartikelen of woninginrichting. Voor de regeling witgoedlening (zie 2.2.9.4a) geldt geen vermogensvrijlating.

2.2.9.6 Noodzakelijke verhuizing geen indicatie voor verstrekken bijzondere bijstand

Ook al is een verhuizing uit sociaal en/of medisch oogpunt noodzakelijk (of als anderszins de noodzaak vaststaat), dan nog is dit op zich geen indicatie voor bijzondere bijstandverlening (zie o.m. CRvB van 27 juli 2010 LJN: BN3956 of LJN BM2956). Ook hier geldt dat belanghebbenden zelf moeten reserveren voor deze kosten (zie paragraaf 3).

Niet alleen de noodzaak moet vaststaan maar daarnaast moet ook sprake zijn van bijzondere omstandigheden. Al vaker wees de Centrale Raad van Beroep erop dat het hebben van schulden waarop afgelost wordt, **geen** bijzondere omstandigheid is waarmee rekening wordt gehouden.

In de uitspraak van 27 juli 2010 oordeelde de Centrale Raad dat de verhuizing noodzakelijk was (moeder was overleden en zoon was geen medehuurder). De zoon verbleef nog iets langer dan een jaar in de woning voordat hij een andere woning betrok. Geen bijzondere omstandigheden volgens de centrale raad en dus geen recht op bijzondere bijstand.

De Raad is evenwel met de rechtbank en het College van oordeel dat in dit geval niet tevens aan de voorwaarde is voldaan dat de kosten voortvloeiende uit bijzondere omstandigheden. De Raad wijst er in dit verband op dat kosten als deze behoren tot de algemeen noodzakelijke bestaanskosten die in beginsel uit een inkomen op bijstandsniveau (door reservering of gespreide betaling achteraf) dienen te worden voldaan. Uit de stukken blijkt dat appellant al in juni 2005 door de verhuurder van de woning waarin hij toen woonde is gemaand om de woning te verlaten, zodat een verhuizing voorzienbaar was en hij vanaf dat moment tot het daadwerkelijk verlaten van de woning in oktober 2006 voor deze kosten had kunnen reserveren. Het betoog van appellant dat hij pas na de ontvangst van het ontruimingsvonnis van de rechtbank rekening hoefde te houden met een eventuele verhuizing en daarmee samenhangende kosten volgt de Raad niet. Ook de enkele stelling van appellant dat de maandelijkse lasten na het overlijden van zijn moeder zijn gestegen en dat hem de aangevraagde algemene bijstand pas in april 2006 is uitbetaald, leidt de Raad niet tot een ander oordeel nu niet zonder meer valt in te zien dat het een en ander substantieel afbreuk deed aan de mogelijkheid om voor de onderhavige kosten te reserveren. Mede gelet op het tijdsverloop en de relatieve omvang van de kosten had appellant de betreffende kosten derhalve door middel van reservering uit eigen middelen kunnen voldoen. Van uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten als bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de WWB was dan ook geen sprake. Ook hier speelt dat de kredietbank en ander mogelijkheden voorliggende voorzieningen zijn.

2.2.9.7 Kosten eerste woninginrichting

Voor de kosten van een eerste woninginrichting omdat een belanghebbende voor het eerst op zichzelf gaat wonen, is geen bijzondere bijstand mogelijk. Het wordt voorzienbaar geacht dat deze kosten zich te zijner tijd zullen voordoen.

2.2.9.8 Duurzame echtscheiding

Als bijstand voor een woninginrichting nodig is in verband met een (echt)scheiding kan hiervoor bijzondere bijstand verleend worden. Indien belanghebbende reeds beschikt (over een deel van de) woninginrichting wordt dit in mindering gebracht op het totaal bedrag voor zover dit gaat om substantiële goederen, die behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Het gaat om een schatting op basis van tweedehandsprijzen en om goederen die in totaal naar verwachting een hogere waarde hebben dan € 500. Dit wordt naar redelijkheid en billijkheid ingeschat.

Doorgaans wordt de bijstand verstrekt deels in de vorm van een geldlening van 36 X de aflossingsnorm per maand (zie normenblad) en het eventueel benodigde restant wordt direct om niet verstrekt. Hierbij wordt rekening gehouden met de hiervoor geldende vermogensgrens als bedoeld in paragraaf 5. Indien verwacht wordt dat belanghebbende recht heeft op baten uit de boedelscheiding waardoor het vrij te laten vermogen wordt overtroffen, wordt de bijstand (zowel de geldlening als de

bijstand om niet) ineens teruggevorderd op de (later te) ontvangen baten voor zover en in zoverre deze het vrij te laten vermogen als bedoeld in art. 34, tweede lid, onderdeel b en het derde lid van de Participatiewet overtreffen. Voor zover sprake is van Wsnp of vergelijkbare regeling van de kredietbank wordt de bijstand volledig verstrekt als bijstand om niet. Dit geldt ook indien de schulden zodanig zijn dat op redelijke termijn geen aflossing verwacht kan worden. Zie hiervoor 1.12.

Ook hier geldt dat de kredietbank een voorliggende voorziening is als deze door middel van een geldlening volledig in de noodzakelijke kosten kan voorzien. Kan de kredietbank hierin niet volledig voorzien? Dan is er in het geheel geen sprake van een voorliggende voorziening en wordt het volledige bedrag als bijzondere bijstand verstrekt. Dit om te voorkomen dat de klant en bij de kredietbank moet aanvragen en voor het restant bij BWRI (één loket). Bovendien voorkomt het de nodige bureaucratische rompslomp voor de gemeente, zoals dubbele administraties, dubbele beoordelingen etc.

Tevens moet rekening gehouden worden met de vermogensgrenzen voor bijstand voor woninginrichting of duurzame gebruiksartikelen.

Van de bijzondere bijstand wordt 36 maanden keer de aflossingsnorm verstrekt als geldlening en het restant wordt direct als bijstand om niet verstrekt. Voor zover er geen aflossingsmogelijkheden zijn, wordt de totale bijstand om niet verstrekt. Zie hiervoor

1.2.9.9. Statushouders

Als een statushouder een woning of een kamer krijgt kan bijzondere bijstand verstrekt worden voor de noodzakelijke woninginrichting. Er is sprake van kamerbewoning als meerdere personen (die geen gezamenlijke huishouding voeren) in één woning wonen. Zie voor de maximumbedragen bijlage 2.

In dit geval is de kredietbank geen voorliggende voorziening en wordt het volledig bedrag als bijzondere bijstand verstrekt. Ook hier geldt dat 36 X de normbedrag voor de aflossing als geldlening wordt verstrekt en het restant als bijstand om niet.

2.2.9.10 Detentie en dakloos etc.

Indien belanghebbende langer dan 6 maanden gedetineerd geweest is, kan ook sprake zijn van een 0-situatie waardoor bijzondere bijstand voor woninginrichting noodzakelijk is. Dit geldt ook voor belanghebbenden die dakloos waren. Zie hiervoor paragraaf 2.2.9.9. De beoordeling of sprake is van een 0-situatie gebeurt op basis van maatwerk.

2.2.9.11 Overige bijzondere omstandigheden

Bijzondere bijstand is mogelijk als er sprake is van aantoonbare bijzondere omstandigheden. De hoofdregel is dat als toch bijstand verleend moet worden voor het vervangen van een duurzaam gebruiksartikel de tweedehands markt volstaat. De klant wordt verwezen naar een kringloopwinkel in de gemeente Midden-Groningen. Dit geldt ook voor witgoed en zoveel mogelijk voor complete woninginrichting.

Het enige feit dat een bankstel is versleten en belanghebbende al jaren een laag inkomen heeft, is niet voldoende om tot verstrekking van bijzondere bijstand over te gaan. Belanghebbende moet hiervoor reserveren uit zijn inkomen op bijstandsniveau en eventuele overige draagkracht. Maar ook de individuele inkomensvoet is bedoeld voor het vervangen van duurzame gebruiksartikelen.
--

De Wsnp (Wet schuldsanering natuurlijke personen) kan bijvoorbeeld een bijzondere omstandigheid opleveren op grond waarvan bijstandsverlening noodzakelijk is. Als er onvoldoende ruimte in het budget zit voor deze kosten, kan voor de kosten van een sobere vervanging via de kringloopwinkel of bijvoorbeeld www.marktplaats.nl bijstand worden verleend. De wasmachine is een uitzondering, deze mag door gezinnen met minderjarige kinderen nieuw aangeschaft worden als het oude apparaat door ouderdom is versleten en reparatie niet meer rendabel is.

2.2.9.12 Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Zijn de kosten waarvoor bijstand wordt gevraagd ontstaan door een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid moet het volledige vermogen aangesproken worden. In dat geval geldt geen vrijlating tot € 2.000,00 noch de algemene vrijlating voor de bijstand.

2.2.9.13 Bijstand verstrekken als geldlening

Als bijstand wordt verstrekt voor duurzame gebruiksartikelen en woninginrichting gebeurt dit in de vorm van een geldlening. Dit geldt niet voor belanghebbenden die in de Wsnp zitten of als er op een andere schuld nog 36 maanden afgelost moet worden. Zie hiervoor 1.12 voor de nadere uitwerking hiervan.

De aflossing wordt bepaald door de individuele omstandigheden. Als indicatie geldt dat 10% van de bijstandsnorm voor aflossing kan worden gebruikt.

2.2.9.14 Bescherming tegen beslag door deurwaarder

In toenemende mate halen deurwaarders een woning leeg.

De deurwaarder mag de woning niet volledig leeghalen. De meest elementaire noodzakelijke zaken moet hij laten staan. De wet beschermt de schuldenaar een klein beetje.

Als de klant een lening van gemeentewege of via de kredietbank ontvangt is het leed verder te beperken door het vestigen van stil pandrecht op de inboedel.

- Stil pandrecht

Pandgever (de geldlener) kan ons goederen in pand geven ter meerdere zekerheid van rente- en aflossingsverplichtingen. Het moet gaan om (zeg maar) roerende zaken als huisraad. De pandgever houdt de in pand gegeven goederen zelf. Wij vestigen een stil pandrecht. Dit kan door middel van een akte van de notaris, maar dit is veel te duur. Het kan ook door registratie bij de belastingdienst. De PW kent geen mogelijkheid om dit bedrag op te nemen in de geldlening. Deze uitvoeringskosten komen voor rekening van de gemeente.

De kredietbank en sociale zaken kunnen beiden deze mogelijkheid benutten. Voor de bijstand geldt dat het op grond van artikel 48, derde lid, PW mogelijk is bij het verstrekken van geldleningen. Het is bedoeld ter meerdere zekerheid van de aflossing en rente.

Hier ligt wel meteen een beperking. We kunnen niet even snel pandrecht vestigen als beslag dreigt en wij niets van de klant te vorderen hebben. Maar als er wel een schuld is, kunnen we de inboedel door middel van stil pandrecht beschermen tegen beslag.

Ons beleidsvoorstel is de klant door middel van pand beschermen tegen beslag op de inboedel. We ondervangen hierdoor tevens mogelijke aanvragen bijzondere bijstand. Het niet primair bedoeld voor de incasso. De incassoafdeling heeft meestal wel andere mogelijkheden om de aflossing af te dwingen.

Doorgaans verplichten we de klant niet om mee te werken. Dit is anders als het primaire doel is vestigen van meerdere zekerheid van aflossing en rente. Vooral bij zelfstandigen kan dit aan de orde zijn als we een geldlening voor bedrijfskapitaal verstrekken.

Pand is doorgaans aan de orde bij (een gedeeltelijke of volledige) woninginrichting. Is er risico voor beslag op de huisraad is het verstandig om ook in andere gevallen de mogelijkheden van een pandakte met de klant te bespreken.

- Praktische uitvoering

De pandakte moet ter registratie aangeboden worden bij:

Belastingdienst/Noord
Kantoor Leeuwarden
Postbus 2108
8901 JC Leeuwarden

2.2.10 Gedwongen opname en verblijf in een inrichting

Er is sprake van een gedwongen opname als dit gebeurt onder toepassing van:

- a. de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen;
- b. artikel 37, eerste lid van het Wetboek van Strafrecht;

De rechter kan gelasten dat degene aan wie een strafbaar feit wegens de gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens niet kan worden toegerekend, in een psychiatrisch ziekenhuis zal worden geplaatst voor een termijn van een jaar, doch alleen indien hij gevaarlijk is voor zichzelf, voor anderen, of voor de algemene veiligheid van personen of goederen.

- c. artikel 37b, eerste lid van het Wetboek van Strafrecht (na ontslag van alle rechtsvervolging).

De rechter kan bevelen dat de ter beschikking gestelde van overheidswege wordt verpleegd, indien de veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen de verpleging eist.

Bij gedwongen opname is algemene bijstand niet mogelijk. Wel kan bijzondere bijstand van toepassing zijn. Voor zover de aanvrager zijn of haar domicilie nog in de gemeente Hoogezand-Sappemeer of Slochteren heeft, kan bijzondere bijstand verleend worden voor het aanhouden van de woning (huur of hypotheekrente) en de energielasten. Daarnaast wordt voor de persoonlijke uitgaven een bedrag aan bijzondere bijstand verstrekt ter hoogte van de inrichtingsnorm inclusief de verhoging op grond van artikel 23, tweede lid, van de Wet werk en bijstand. Omdat deze norm voorziet in het betalen van de zorgverzekering bestaat geen recht op bijzondere bijstand voor deze kosten.

Geschatte duur van opname

Als de gedwongen opname langer duurt dan twaalf maanden is er doorgaans geen noodzaak aanwezig om voor de vaste lasten bijzondere bijstand te verlenen.

Domicilie

De vraag waar de klant zijn of haar woonstede heeft is hier van belang. Kan nog gezegd worden of de klant zijn of haar woonstede in deze gemeente heeft? De bijstand kan maximaal hoogstens 12 maanden duren. Duurt het langer, dan wordt het ongeloofwaardiger dat de klant zijn/haar woonstede hier nog heeft. Maar dit is wel afhankelijk van de individuele omstandigheden.

inrichtingsnorm direct van toepassing

Bij gedwongen opname geldt dat de eventuele algemene bijstand altijd direct beëindigd moet worden. Voor zover dit nodig is moet direct vanaf datum opname bijzondere bijstand verstrekt worden.

Bijzondere bijstand 18, 19, en 20 jarigen in een inrichting verblijvend

Indien en voor zover een persoon van 18, 19 of 20 jaar, in een inrichting verblijft niet in zijn bestaanskosten kan voorzien en de middelen van zijn ouders hiertoe ontoereikend zijn kan het college voor deze kosten bijzondere bijstand verstrekken.

Voor de hoogte van de bijzondere bijstand van de alleenstaande wordt aansluiting gezocht bij de norm als bedoeld in artikel 20 lid 1 sub a van de Participatiewet, voor een alleenstaande ouder bij artikel 20 lid 2 aanhef en onder sub a van de Participatiewet en voor gehuwden bij artikel 23 lid 1 aanhef en onder sub b van de Participatiewet.

2.2.11 Individuele studietoelage en individuele inkomenstoelage

Studietoelage

Het college kan aan de doelgroep als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, PW en de Verordening individuele studietoelage een individuele studietoelage toekennen.

De voorwaarden voor een studietoelage staan in artikel 36b PW:

- de aanvrager is 18 jaar of ouder;
- de aanvrager heeft recht op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of recht heeft op een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
- de aanvrager heeft geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 PW;
- de aanvrager is met arbeid niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, doch heeft wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie.

De arbeidsdeskundige werkcoach beoordeelt of aanvrager niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, maar wel mogelijkheden heeft tot arbeidsparticipatie.

Indien nodig vragen we een arbeidskundig advies om te beoordelen of er mogelijkheden tot arbeidsparticipatie zijn. Indien er een beoordeling kan plaatsvinden op basis van beschikbare gegevens van het Uitvoeringsinstituut Werkgeversverzekeringen (UWV), eventuele eerdere medische keuringen en informatie vanuit het netwerk, zoals bijvoorbeeld school, kan een advies achterwege blijven.

Een individuele studietoelage wordt toegekend voor twaalf maanden en in twaalf gelijke, maandelijkse delen betaalbaar gesteld, voor zolang de betreffende persoon voldoet aan de voorwaarden voor de individuele studietoelage zoals bepaald in de Participatiewet. Vervolgens kan een nieuw verzoek worden ingediend voor telkens de duur van twaalf maanden waarbij het recht op toelage direct vervalt zodra belanghebbende niet meer voldoet aan de voorwaarden (artikel 3 Verordening individuele studietoelage).

We onderzoeken niet of de aanvrager gebruik maakt van studiefinanciering, maar alleen of hij er recht op heeft.

De onderhoudsplicht van ouders wordt niet in beschouwing genomen bij het toekennen van een individuele studietoelage.

- Hoogte bijzondere bijstand:
€ 111,00 (norm 2020 per maand gedurende twaalf maanden, vervolgens kan belanghebbende een vervolgaanvraag indienen. Het recht op toelage vervalt zodra belanghebbende niet meer aan de voorwaarden voldoet.
- Bewijsstukken:
bewijs van inschrijving bij een opleiding of een ander bewijsstuk.

Inkomenstoelage

leeftijd

Alleen belanghebbenden die:

- op peildatum minstens 21 jaar zijn én
- de pensioengerechtigde leeftijd op de peildatum nog niet hebben bereikt,

kunnen in aanmerking komen voor de individuele inkomenstoelage.

maximaal inkomen

Het inkomen mag in de referentieperiode (zie paragraaf 4) niet hoger zijn dan 100% van de voor belanghebbende geldende bijstandsnorm exclusief vakantiegeld (die voor belanghebbende zou gelden in geval hij of zij zou zijn aangewezen op bijstand) tenzij sprake is van een situatie als beschreven in de derde alinea van deze paragraaf. Indien het inkomen inclusief vakantiegeld is wordt het inkomen vergeleken met de bijstandsnorm inclusief vakantiegeld.

Dit geldt ook ingeval een persoon voor de bijstand een kostendeler is. Het inkomen van belanghebbende mag in dat geval in de referentie periode (zie paragraaf 4) niet hoger zijn dan de voor hem of haar geldende kostendelersnorm.

Voor zover het inkomen hoger is dan 100% van de bijstandsnorm (exclusief vakantiegeld), wordt het meerdere van dit inkomen in mindering gebracht op de voor aanvrager(s) geldende norm voor de inkomenstoelage. Als dit leidt tot een positief bedrag vanaf € 25 bestaat recht op inkomenstoelage, mits aan de overige voorwaarden is voldaan. De hoogte van de inkomenstoelage is in dat geval de geldende norm van de inkomenstoelage verminderd met het netto inkomen boven de bijstandsnorm (exclusief vakantiegeld) gedurende de referentieperiode (zie paragraaf 4). Het bedrag aan inkomen wordt éénmalig in mindering gebracht op de inkomenstoelage. Voor de aanvragen voor de daaropvolgende jaren heeft dit inkomen geen effect meer. Eens gekort betekent dat het inkomen voor volgende perioden niet meegerekend wordt.

Voorbeeld 1:

Een gehuwd stel heeft een netto inkomen van € 1.382,48. De bijstandsnorm exclusief vakantiegeld is € 1.352,48. Het inkomen per maand is € 30 hoger dan de norm. In de referentieperiode is het inkomen (12 X € 30) € 360 hoger dan de bijstandsnorm. De inkomensvoet is in dat geval (527 -/- 360) € 167.

Voorbeeld 2:

Een alleenstaande heeft een netto inkomen van € 975,73. De bijstandsnorm zonder vakantiegeld is € 946,73. Het meerdere inkomen in de referentieperiode is 12 X (975,73 -/- 946,73) = € 348. De inkomensvoet is € 372 -/- € 348 = € 24. Omdat dit lager is dan € 25 bestaat geen recht op inkomensvoet.

gehuwden

Het recht op inkomensvoet is een gezamenlijk recht van de gehuwden/gezamenlijke huishouding. Voldoet één van de gehuwden niet aan de voorwaarden bestaat geen recht op inkomensvoet voor gehuwden. Als in de referentieperiode deels sprake is van gehuwden en deels van alleenstaande (ouder) wordt het inkomen vergeleken met de gehuwden norm voor zolang sprake was van gehuwden/gezamenlijke huishouding en met de alleenstaande (ouder) norm voor zolang in de referentieperiode sprake was van een alleenstaande (ouder).

Als er een uitsluitingsgrond van toepassing is op één van de gehuwden kan voor de andere gehuwde wel recht bestaan op inkomensvoet voor een alleenstaande (ouder). Het gezinsinkomen en vermogen moeten dan wel getoetst worden aan de gehuwden norm.

verifiëren inkomsten

1. Belanghebbenden die gedurende 36 maanden aaneensluitend én direct voorafgaand aan de peildatum bijstand ontving, voldoen aan de inkomenscriteria, tenzij sprake is van een terugvordering op grond van door belanghebbende verstrekte onvolledige of onjuiste inlichtingen en deze terugvordering op peildatum nog niet volledig is afgelost.
2. In andere gevallen moet het inkomen van belanghebbende gedurende de gehele referentieperiode worden vastgesteld aan de hand van:
  - a. bewijsstukken van netto-inkomsten in de 36 maanden voorafgaande aan de peildatum, zoals afschriften bankrekening, loonstroken of;
  - b. jaaropgaven of andere jaaroverzichten van inkomsten in de drie jaar voorafgaande aan de peildatum.
3. Op het voorgaande zijn de volgende uitzonderingen mogelijk indien:
  - a: belanghebbende de hiervoor genoemde bewijsstukken niet of niet geheel kan leveren, worden bewijsstukken gevraagd die voldoende inzicht geven in het inkomen van de belanghebbende gedurende 36 maanden voorafgaande aan de peildatum.
  - b: belanghebbende in het voorafgaand jaar een inkomensvoet is toegekend, hoeft de belanghebbende alleen bewijsstukken van inkomsten aan te leveren van het jaar voorafgaande aan de peildatum.
  - c: De noodzaak tot het opvragen van aanvullende of andere gegevens zal per aanvraag verschillen. Als de belanghebbende gedurende de referentieperiode heeft gewerkt bij dezelfde werkgever, kan worden nagegaan of de aangeleverde gegevens overeenkomen met de gegevens op Suwinet.
  - d: Het blijft mogelijk om in individuele gevallen op een alternatieve manier de inkomsten te verifiëren. De bewijslast ligt bij belanghebbende. Die moet aannemelijk maken dat hij gedurende de 36 maanden voorafgaande aan de peildatum heeft geleefd van een inkomen onder de voor hem of haar geldende inkomensgrens. Kan belanghebbende dat niet voldoende wordt de aanvraag afgewezen.

vrijlating

De vrijlatingen die van toepassing zijn voor de algemene bijstand (art. 31, tweede lid PW zie bijlage), zijn op de individuele inkomensvoet van overeenkomstige toepassing. Dit betekent onder meer dat het vrijgelaten deel van het inkomen niet meetelt als inkomen voor de individuele inkomensvoet.

De verstrekte inkomensvoet wordt niet meegerekend als inkomen.

marginale inkomensoverschrijding

Met een marginale inkomensoverschrijding wordt geen rekening gehouden indien de inkomensregeling de bijstandsnorm beoogt te garanderen.

Als belanghebbende bijvoorbeeld een uitkering krachtens de Toeslagenwet ontvangt, wordt hij of zij geacht te voldoen aan het inkomenscriterium. De intentie van de Toeslagenwet is om

belanghebbende te voorzien van het minimale inkomen. Het kan zijn dat dit netto (iets) meer is dan de bijstand. Vaak wordt dit verschil gecompenseerd met een lager bedrag aan vakantiegeld.

geen correcties in verband met bijzondere lasten

Op het inkomen worden geen correcties toegepast in verband met bijzondere lasten zoals bijvoorbeeld hoge woonlasten, hoge zorgkosten, te betalen alimentatie etc.

fraude

Voor de hoogte van het inkomen in de referteperiode dient te worden uitgegaan van het netto-inkomen zoals dat feitelijk in die periode is ontvangen. Als in de referteperiode sprake is geweest van bijvoorbeeld (verzwegen) inkomsten uit of in verband met arbeid - waardoor het inkomen meer was dan een "laag inkomen" - die vervolgens zijn teruggevorderd en terugbetaald voor de peildatum, kan worden aangenomen dat is voldaan aan de in artikel 36 lid 1 onderdeel a Participatiewet neergelegde inkomensgrens.

beslag, Wsnp en Msnp

De inkomsten worden in aanmerking genomen voor zover belanghebbende daarover beschikt of redelijkerwijs kan beschikken. Rekening moet worden gehouden met executoriaal beslag, Wsnp en Msnp die door de kredietbank tot stand gebracht zijn.

vermogen

Het vermogen (inclusief het vermogen van inwonende minderjarige kinderen) op de peildatum (zie paragraaf 5) is bepalend voor het recht op individuele inkomensvoet. Is het vermogen op de peildatum hoger dan het vrij te laten vermogen, bestaat geen recht op de individuele inkomensvoet. Voor zover op de peildatum sprake is van een lagere overschrijding dan de voor hem of haar geldende inkomensvoet, bestaat wel recht en wordt de norm verminderd met de overschrijding van het vermogen, mits tenminste 25 euro resteert én voldaan is aan de overige voorwaarden. Is het bedrag lager dan 25 euro bestaat geen recht op inkomensvoet.

algemene vrijlating

Het vermogen mag niet hoger zijn dan het voor de algemene bijstand vrij te laten vermogen als bedoeld in artikel 34, tweede en derde lid PW. De normen per 1 juli 2020 zijn:

- alleenstaande 6.225 euro
- alleenstaande ouder/gehuwden/gezamenlijke huishouding 12.450 euro

eigen woning

Voor het vermogen in de door belanghebbende zelf bewoonde woning wordt een bedrag van 52.500 euro (norm 2020) vrijgesteld. Het algemeen vrij te laten vermogen mag niet toegepast worden op het vermogen in de eigen woning.

auto of motor of scooter

De waarde van de auto kun je vaststellen op bijvoorbeeld de koerslijst van de ANWB onderdeel verkoop tussen particulieren (kenteken invullen) of bijvoorbeeld door op www.autotrader.nl drie auto's van hetzelfde merk, type, bouwjaar en kilometerstand te vergelijken. De waarde is dan het gemiddelde tussen de hoogste en laagste waarde. Voor de waarde van een motor of een scooter kan bijvoorbeeld www.kentekencheck.net/dagwaarde-motor/ geraadpleegd worden.

De vrijlating is (in totaal) maximaal 5.358 euro (norm 2020) ongeacht het aantal voertuigen.

leefgeld

Het saldo op een lopende bankrekening (geen spaarrekening o.i.d.) mag verminderd worden met de norm van de relevante uitkering zonder vakantiegeld, voor zover en in zoverre dit niet leidt tot een negatief saldo (in dat geval is het banksaldo nihil).

bijstandsuitkering

Voor zover belanghebbende een bijstandsuitkering ontvangt op peildatum wordt hij of zij geacht te voldoen aan het vermogenscriterium. Dit geldt niet voor belanghebbenden met een IOAW of IOAZ uitkering, in dat geval wordt het vermogen beoordeeld op peildatum.

Referteperiode, peildatum, geen terugwerkende kracht

De referteperiode is een aaneengesloten periode van drie jaar direct voorafgaand aan de peildatum.

- De peildatum is de aanvraagdatum tenzij de referteperiode dan nog niet is verstreken, in dat geval is de dag waarop de referteperiode is bereikt de peildatum.
- Hoofregel is dat de toeslag niet met terugwerkende kracht wordt verleend, tenzij sprake is van een situatie als bedoeld in art. 44, eerste lid PW. Bijzondere omstandigheden kunnen soms aanleiding zijn om de toeslag met terugwerkende kracht toe te kennen. De voor de algemene bijstand geldende jurisprudentie is ook voor deze toeslag van toepassing. In de praktijk komt het zelden voor dat wordt afgeweken van de hoofregel.
- De situatie op de peildatum is bepalend. Omstandigheden die zich eerst na de peildatum hebben voorgedaan, moeten bij de beoordeling van het recht op individuele inkomensvoorslag buiten beschouwing worden gelaten
- Als belanghebbende is verhuisd in de referteperiode is bepalend op welk adres belanghebbende op de peildatum woont. Is dit in de gemeente Midden-Groningen behandelt BWRI de aanvraag.

individuele beoordeling

Bij elke aanvraag moet individueel bekeken worden of aanvrager uitzicht heeft op inkomensverbetering. Er wordt ook gelet op de omstandigheden van de persoon, waarbij in ieder geval in acht wordt genomen de krachten en bekwaamheden van de persoon en de inspanningen die verricht zijn om tot inkomensverbetering te komen.

geen sprake van uitzicht op inkomensverbetering

Er is in ieder geval geen sprake van een uitzicht op inkomensverbetering (gezien de krachten en bekwaamheden) indien één of meerdere van onderstaande situaties van toepassing is:

- aanvrager ontvangt een WAO/WIA/WAJONG uitkering op basis van volledige arbeidsongeschiktheid;
- aanvrager heeft geen arbeids- noch re-integratieverplichting op grond van artikel 9, vijfde lid PW (duurzaam en volledig arbeidsongeschikt als bedoeld in artikel 4 WIA);
- de alleenstaande ouder heeft een ontheffing van de arbeidsverplichting op grond van artikel 9a PW;
- aanvrager heeft een tijdelijke ontheffing van de arbeidsverplichtingen op grond van de wet gedurende minimaal nog 6 maanden;
- aanvrager ontving minstens 24 maanden aaneensluitend en onmiddellijk voorafgaande aan de aanvraag/peildatum een uitkering op grond van de PW/IOAW/IOAZ en heeft in de afgelopen periode van 12 maanden niet (parttime) gewerkt noch een opleiding of traject gevolgd met uitstroom garantie of een grote kans op uitstroom;
- aanvrager ontvangt een uitkering op grond van de PW/IOAW/IOAZ en is ingedeeld op één van de tredes 1, 2, 3 of 4 van de Participatieladder.
- aanvrager ontvangt een uitkering op grond van de PW/IOAW/IOAZ en is ingedeeld op trede 5 zonder groeipotentie;
- belanghebbende ontving minstens 24 maanden voorafgaande aan de aanvraag geen inkomsten uit arbeid of daaraan gerelateerde inkomsten (ZW en WW).

In de overige situaties vindt een individuele beoordeling plaats of uitzicht is op inkomensverbetering gezien de krachten en bekwaamheden van belanghebbende. Deze beoordeling wordt gedaan door de werkcoach.

maatregel op grond van de Afstemmingsverordening

Indien een maatregel is opgelegd in de referteperiode, wordt individueel beoordeeld of aanvrager voldoende inspanningen heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen. Dit hoewel in zijn algemeenheid er vanuit kan worden gegaan, dat degene die een maatregel opgelegd kreeg in verband met het niet nakomen van de arbeids- en re-integratieverplichting, doorgaans onvoldoende inspanning heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen. Uit een recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep blijkt dat deze afweging individueel gemaakt moet worden. Voorstelbaar is dat als belanghebbende niet staat ingeschreven als werkzoekende dit lang niet altijd betekent dat hij of zij daardoor zijn of haar kansen op werk heeft geschaad. Dit is anders als hij of zij verwijtbaar een baan niet accepteert. Het is belangrijk om in je rapport hieraan aandacht te schenken en een inschatting te maken of door het verwijtbaar handelen of nalaten kansen op werk zijn geschaad.

student heeft uitzicht op inkomensverbetering

Studenten (in de referteperiode of op peildatum) hebben perspectief op inkomensverbetering. Daarom horen ze niet tot de doelgroep voor de individuele inkomenstoelage. Dit is anders voor studenten die in aanmerking komen voor de individuele studietoelage op grond van artikel 36b, eerste lid Participatiewet. Zij komen hiervoor in aanmerking als ze niet in staat zijn om het minimum loon te verdienen. Voor deze groep studenten geldt dat er geen perspectief is op inkomensverbetering. De student moet zelf aantonen dat hij of zij tot de doelgroep hoort. Als binnen 12 maanden voorafgaand aan de aanvraag een individuele studietoelage is toegekend, wordt de student geacht te voldoen aan het criterium van geen perspectief op inkomensverbetering. Uiteraard moet dan ook aan de overige criteria zijn voldaan waaronder de minimale leeftijd van 21 jaar.

WSNP/MSNP

Aanvragers die in de WSNP/MSNP zitten hebben recht op inkomensverbetering indien deze binnen zes maanden eindigt en hierdoor beschikt kan worden over een hoger inkomen dan de som van de bijstandsnorm en de inkomenstoelage.

eigen woning

Zie voor de vermogensvrijlating in een eigen huis het onderdeel vermogen. De waarde van de woning wordt bepaald aan de hand van de meest recente WOZ-waarde. Is de overwaarde in de woning hoger dan het in de woning vrij te laten vermogen is het vermogen te hoog en wordt de aanvraag voor inkomenstoelage afgewezen.

krediethypotheek

Als het vermogen in de woning hoger is dan de vrijlating voor de overwaarde kan bijstand als geldlening onder verband van hypotheek (krediethypotheek) verstrekt worden totdat de vermogensgrens is bereikt. Na het bereiken van de vermogensgrens wordt de bijstand om niet verstrekt.

Voor de waarde van de woning wordt uitgegaan van de WOZ-waarde.

Als er op de peildatum nog bijstand verstrekt wordt als geldlening (krediethypotheek) dan is het vermogen in de eigen woning hoger dan de vrijlating. In dat geval is geen inkomenstoelage mogelijk omdat het vermogen hoger is dan de vrijlating in eigen woning. Ontvangt betrokkene geen bijstand meer als geldlening maar als gift (dus de krediethypotheek is volgestort) zit hij/zij op de vermogensgrens voor een eigen woning en kan er wel inkomenstoelage verstrekt worden.

bedrag

De hoogte van de inkomenstoelage is afhankelijk van de levenssituatie:

- alleenstaande 25,75% van de gehuwdenorm;
- alleenstaande ouder 32,75% van de gehuwdenorm;
- gehuwden 36,55% van de gehuwdenorm;
- inwonend* 3,65% van de gehuwdenorm.

De hoogte van de toeslag wordt naar boven afgerond op hele euro's.

*Onder inwonend wordt verstaan inwonen bij (stief)ouders, kostgangers, iemand die een kamer huurt van degene bij wie hij of zij woont of in een inrichting woont zonder uitzicht op terugkeer naar de eigen woning binnen 6 maanden.

uitsluitingsgrond

De uitsluitingsgronden voor bijzondere bijstand gelden ook voor de inkomenstoelage, voor zover hiervan sprake is op de peildatum. Als in de referteperiode voorafgaand aan het recht op inkomenstoelage sprake is van een uitsluitingsgrond, is dit voor het bepalen van het recht op inkomenstoelage niet relevant.

statushouders

Statushouders kunnen een inkomenstoelage aanvragen ook al wonen ze nog geen 36 maanden in Nederland. Niet is vereist dat de vreemdeling gedurende de hele referteperiode tot de kring van rechthebbenden behoorde. Het gegeven dat hij of zij niet de hele referteperiode in Nederland woonde is geen uitsluitingsgrond. Wel moet de aanvrager aantonen dat hij of zij niet teveel inkomen had in de referteperiode. Dit is voor een vluchteling doorgaans niet aantoonbaar. Gezien hun situatie gaan we er vanuit dat het inkomen gedurende de periode dat hij of zij in het

buitenland woonde niet hoger is geweest dan de bijstandsnorm, tenzij het zeer aannemelijk is dat het inkomen wel hoger was. Het inkomen op zich zegt niet zo heel veel. Het gaat erom wat je voor dat inkomen kunt kopen. In dat geval moet er een vergelijking gemaakt worden op basis van koopkrachtpariteit (zie bijlage 2). Als het zeer aannemelijk geweest is dat het inkomen hoger was dan de norm, is belanghebbende verplicht om aannemelijk te maken dat dit niet het geval is, voor zover hij of zij aanspraak wil maken op de inkomensvoetingsbijstand.

aanvragen

De inkomensvoetingsbijstand moet aangevraagd worden. Het kan niet ambtshalve toegekend worden.

inwonend

Iemand die inwoont heeft minder kosten voor vervangingsinvesteringen dan iemand die zelfstandig woont. Daarom is de inkomensvoetingsbijstand voor iemand die inwonend is lager vastgesteld. Dit geldt voor:

- personen die inwonen bij hun (stief)ouder(s);
- kostgangers;
- onderhuurders die in hetzelfde huis wonen als de onderverhuurder;
- personen die in een inrichting wonen of daar meer dan 6 maanden verblijven zonder uitzicht op terugkeer naar hun woning.

2.2.12 Jong meerderjarigen, toeslag levensonderhoud

Jong meerderjarigen van 18, 19 en 20 jaar hebben een lagere norm. Achtergrond hiervan is dat ouders geacht worden te voldoen aan hun onderhoudsplicht. In uitzonderlijke gevallen is bijzondere bijstand mogelijk voor levensonderhoud. Dit kan zich voordoen als de ouders niet meer leven en het is noodzakelijk dat de jong meerderjarige op zichzelf woont.

Verhaal op ouders van jong meerderjarige kinderen is omslachtig en inefficiënt. Bij de beoordeling van een aanvullende bijstandsaanvraag moet al rekening gehouden worden met de onderhoudsplicht van de ouders. Om nawerk in de vorm van verhaal te voorkomen is het beter om direct bij de aanvullende bijstandsaanvraag te wijzen op de onderhoudsplicht van de ouders. Dit wordt anders als de ouders geen mogelijkheden hebben om bij te dragen. Overigens is het in dat geval (geen draagkracht) zinloos om te verhalen.

Als ouders niet willen bijdragen en het staat vast dat het zelfstandig wonen voor de jong meerderjarige noodzakelijk is omdat de terugkeer naar de ouder(s) absoluut onmogelijk is, moet soms bijzondere bijstand verleend worden voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan van de jongere. In dat geval wordt de bijstand wel op de onderhoudsplichtige(n) verhaald.

Voor zover de jong meerderjarige zelfstandig moet wonen (geen ouders of zeer ernstig gebrouilleerd met de ouders) kunnen zij in aanmerking komen voor bijzondere bijstand voor levensonderhoud. De algemene bijstand wordt aangevuld met bijzondere bijstand tot maximaal:

- voor gehuwden waarvan één ouder dan 21 jaar met kind(eren) 100% van de bijstandsnorm voor gehuwden van 21 tot Aow-leeftijd;
- voor gehuwden waarvan beiden jonger zijn dan 21 met kind(eren) 100% van de bijstandsnorm voor gehuwden van 21 tot Aow-leeftijd;
- voor een alleenstaande ouder 70% van de bijstandsnorm voor gehuwden van 21 tot Aow-leeftijd;
- voor gehuwden waarvan één ouder dan 21 zonder kinderen 90% van de bijstandsnorm voor gehuwden van 21 tot Aow-leeftijd;
- voor gehuwden waarvan beiden jonger zijn dan 21 zonder kinderen 80% van de gehuwdenorm van 21 tot Aow-leeftijd;
- voor een alleenstaande zonder kind(eren) 50% van de gehuwdenorm voor gehuwden van 21 tot Aow-leeftijd.

Jong meerderjarigen van 18 tot 21 jaar hebben geen recht op algemene bijstand als zij verblijven in een inrichting. Ook hier geldt dat ouders onderhoudsplichtig zijn en opdraaien voor de kosten. Voor zover de ouders dat niet kunnen kan bijzondere bijstand verleend worden. In dat geval wordt bijzondere bijstand voor alleenstaande jongeren en jongeren die alleenstaande ouder zijn, genormeerd op de jongerenorm bedoeld in artikel 20, eerste lid onderdeel a van de Participatiewet. Voor gehuwde jongeren die samen in een inrichting verblijven is de norm de inrichtingsnorm als bedoeld in artikel 23, eerste lid aanhef en onder b van de Participatiewet.

2.2.13 Kosten krediethypotheek

Voor de kosten van een taxatie van de woning in verband met een bijstands aanvraag (als dit naar het oordeel van het college noodzakelijk is) wordt bijzondere bijstand verleend. Dit geldt ook voor de kosten van het vestigen van krediethypotheek. Bijzondere bijstand kan niet verstrekt worden in de vorm van een krediethypotheek, deze bijstand is dan ook om niet.

- Hoogte bijzondere bijstand:
de kosten voor taxatie van de woning en het vestigen van de krediethypotheek worden volledig vergoed.
- Bewijsstukken:
nota's van de kosten, of een ander bewijs.

2.2.14 Mentorschap

Als de Kantonrechter een mentor heeft benoemd, zijn de kosten hiervan noodzakelijk en komen ze voor bijstand in aanmerking. De kantonrechter stelt eveneens de maximale vergoeding voor de mentor vast.

Een mentor behartigt de persoonlijke belangen van belanghebbende en kan dus naast bewindvoering voorkomen.

- Hoogte bijzondere bijstand:
de door de kantonrechter vastgestelde kosten. Deze kosten zijn gebaseerd op de Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren 2019. De jaarbeloning bedraagt:

Categorie mentorschap	Aantal personen	Mentor	Hoogte vergoeding
Standaard	1 persoon	Familiementor (niet beroepsmatige mentor)	€ 614 per jaar, inclusief onkostenvergoeding (artikel 1 lid 2 onderdeel c Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren)
Standaard	2 personen (gehuwd in gemeenschap van goederen of die op andere wijze samen een economische eenheid vormen)	Familiementor (niet beroepsmatige mentor)	€ 1.106 per jaar, inclusief onkostenvergoeding (artikel 1 lid 5 Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren) In artikel 1 lid 5 Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren wordt niet expliciet benoemd dat het gaat om de jaarbeloning, inclusief onkostenvergoeding. De redactie van Grip op is van mening dat artikel 1 lid 5 echter wel in die zin gelezen moet worden omdat in de algemene toelichting wordt aangegeven dat wordt uitgegaan van een forfaitaire jaarbeloning op basis van het aantal uren waarin de werkzaamheden jaarlijks worden uitgeoefend, inclusief een onkostenvergoeding (zie Stcrt. 2014, 32149 p. 6).
Standaard	1 persoon	Professionele mentor	€ 1.132, inclusief onkostenvergoeding en exclusief BTW (artikel 4 lid 2 onderdeel a Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren)

Persoon in de leeftijd van 18 t/m 23 jaar die jeugdhulp heeft gehad in verband met een psychisch of psychosociaal probleem, psychische stoornis, gedragsproblemen of verstandelijke beperking	1 persoon	Professionele mentor	€ 1.464, inclusief onkostenvergoeding en exclusief BTW (artikel 4 lid 2 onderdeel b Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren)
Standaard	2 personen (gehuwd in gemeenschap van goederen of die op andere wijze samen een economische eenheid vormen)	Professionele mentor	€ 2.037, inclusief onkostenvergoeding en exclusief BTW (artikel 8 lid 2 Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren)
Gecombineerde vorm van mentorschap (standaard en psychisch)	2 personen (gehuwd in gemeenschap van goederen of die op andere wijze samen een economische eenheid vormen)	Professionele mentor	€ 2.336, inclusief onkostenvergoeding en exclusief BTW (artikel 8 lid 3 Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren)
2x mentorschap wegens psychische problemen	2 personen (gehuwd in gemeenschap van goederen of die op andere wijze samen een economische eenheid vormen)	Professionele mentor	€ 2.636 inclusief onkostenvergoeding en exclusief BTW (artikel 8 lid 4 Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren)

Daarnaast kan de mentor extra werkzaamheden verrichten:

Soort werkzaamheden	Hoogte vergoeding
Aanvangswerkzaamheden	€ 533 Bewindvoerder die wordt benoemd van 2 personen die in gemeenschap van goederen zijn getrouwd of op andere wijze een economische eenheid vormen: € 959
Verhuizing	€ 333 Bewindvoerder die wordt benoemd van 2 personen die in gemeenschap van goederen zijn getrouwd of op andere wijze een economische eenheid vormen: € 333
Beheren van een persoonsgebonden budget	€ 499 Bewindvoerder die wordt benoemd van 2 personen die in gemeenschap van goederen zijn getrouwd of op andere wijze een economische eenheid vormen: € 499

Let op: als sprake is van uitzonderlijke omstandigheden kan de kantonrechter de beloning van de mentor op andere wijze vaststellen.

- Bewijsstukken:

- a. *de beschikking van de kantonrechter waarin de mentor wordt benoemd;*
- b. *bewijs waaruit blijkt dat de kosten bestaan en niet hoger zijn dan door de kantonrechter is vastgesteld.*

2.2.15 Onderwijsbijdrage en schoolkosten

Voor de tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten ontvangen ouders een vergoeding uit het kindgebondenbudget. De norm voor 2019 is per jaar:

voor 12 tot en met 15 jaar   239 euro;
voor 16 en 17 jaar   427 euro.

Schoolboeken voor voortgezet onderwijs zijn gratis.

Als de daadwerkelijke kosten voor schoolondersteunende middelen (boeken) en lesbenodigdheden (afhankelijk van de opleiding, bijvoorbeeld kappersset of koksessen) hoger zijn dan de vergoeding uit het kindgebonden budget, studiefinanciering of WTOS, is bijzondere bijstand mogelijk. We verstrekken enkel bijzondere bijstand voor het deel van de kosten dat hoger is dan de vergoeding uit het kindgebonden budget. Het is hierbij niet relevant of belanghebbende daadwerkelijk gebruik maakt van de vergoeding uit het kindgebonden budget.

Voorwaarde voor verstrekking van bijzondere bijstand is dat belanghebbende geen vergoeding kan ontvangen van het Provinciaal Groninger Studiefonds. Daarnaast verstrekken wij geen bijzondere bijstand voor de meerkosten die ontstaan omdat het kind/de kinderen van belanghebbende niet de dichtstbijzijnde toegankelijke school bezoekt/bezoeken, maar een verder weggelegen school. Bijzondere bijstand voor schoolondersteunende middelen in het voortgezet onderwijs is niet mogelijk omdat deze gratis worden verstrekt. Zie paragraaf 2.2.16 als sprake is van reiskosten.

- Hoogte bijzondere bijstand:
de werkelijke kosten voor schoolondersteunende middelen, verminderd met de vergoeding uit het kindgebonden budget, studiefinanciering of WTOS. Zie paragraaf 2.2.16 als een vergoeding wordt verstrekt voor reiskosten;
- Bewijsstukken:
brief van de school waaruit de schoolkosten blijken, of een ander bewijs.

2.2.16 Reiskosten

Algemeen

De reiskostenvergoeding binnen de provincies Groningen en Drenthe is € 0,25 per kilometer, ongeacht de vorm van vervoer. Buiten de provincies Groningen en Drenthe geldt een vergoeding overeenkomstig de goedkoopste adequate vorm van openbaar vervoer.

Hierop zijn 2 uitzonderingen:

- de reiskosten woon werk verkeer
- de reiskosten voor stage/opleiding voor kinderen tot 18 jaar.

Wij verwachten dat minderjarige kinderen in de leeftijd van vier tot en met elf jaar met hun ouder(s)/verzorger(s) meereizen. Bij gebruik van een OV-chipkaart kunnen in Groningen en Drenthe drie kinderen in deze leeftijdscategorie gratis meereizen met een volwassene in de bussen van Qbuzz.

Voor kosten voor de aanschaf of vervanging van een OV-chipkaart is geen bijzondere bijstand mogelijk. Deze kosten zijn algemeen gebruikelijk.

Voor reiskosten binnen de gemeentegrenzen is geen bijzondere bijstand mogelijk. Hiervoor geldt een overgangsrecht voor belanghebbenden die al periodiek bijzondere bijstand ontvangen voor reiskosten. Dit kan voortgezet worden voor zolang de reden van de reiskosten blijft bestaan én aan de overige voorwaarden wordt voldaan.

Reiskosten stage/opleiding voor kinderen tot 18 jaar

Bijzondere bijstand verlenen voor reiskosten van huis naar school of stageadres (vv) van ten laste komende kinderen, op basis van het goedkoopste adequate openbaar vervoer (jeugdabbonnementen), voor zover en in zoverre:

- de directe schoolkosten hoger zijn dan de tegemoetkoming uit het kindgebonden budget, de vergoeding van het provinciaal Groninger studiefonds, studiefinanciering of WTOS en eventuele overige voorzieningen;
- de dichtstbijzijnde school in het voortgezet (dag)onderwijs buiten de gemeente Midden-Groningen is gelegen en de reisafstand tussen het woonadres en de school meer bedraagt dan 10 kilometer. Bijzondere bijstand voor de reiskosten naar een verder gelegen school worden slechts vergoed als er sprake is van zeer dringende redenen.

MBO'ers van 16 en 17 jaar kunnen gebruik maken van een OV-studentenkaart. We vergoeden geen reiskosten aan scholieren/studenten die gebruik maken of kunnen maken van deze kaart. Het kindgebondenbudget is een voorliggende voorziening (CRvB 16 oktober 2018 JWWB 2018/296). Eerst als de kosten niet betaald kunnen worden uit het kindgebonden budget bestaat recht op bijzondere bijstand mits aan de overige voorwaarden voldaan.

Woon-werkverkeer

Hiervoor kan geen bijzondere bijstand verstrekt worden. Dit komt ten laste van het re-integratiebudget. Voor zover het re-integratiebudget hierin niet kan voorzien kan bijzondere bijstand verleend worden voor zover de werkgever de reiskosten niet vergoed en belanghebbende hierdoor in een situatie komt te verkeren dat hij of zij hierdoor feitelijk minder dan de bijstandsnorm ontvangt na aftrek van de reiskosten.

Als het woonwerk verkeer niet meer is dan enkele reis 7 kilometer volstaat een fiets. Voor zover belanghebbende geen fiets heeft kan voor de aanschaf van een tweede hands fiets maximaal € 200 verstrekt worden.

Is de afstand woonwerk verkeer meer dan 7 kilometer, worden de reiskosten vergoed overeenkomstig het goedkoopste openbaar vervoer tarief verminderd met een eventuele vergoeding van de werkgever. Indien openbaar vervoer of een fiets niet mogelijk is bedraagt de vergoeding € 0,19 per kilometer, verminderd met de vergoeding van de werkgever.

Detentiebezoek

Onder bepaalde voorwaarden kan bijzondere bijstand worden ontvangen voor de kosten van vervoer van het woonadres van de belanghebbende naar de inrichting waar de gedetineerde verblijft. De bijstand wordt maximaal eens per drie weken verstrekt. Voor zover meer bezoek noodzakelijk is moet dit worden aangetoond door middel van een schriftelijke verklaring van reclassering of inrichting.

De noodzaak voor het bezoeken van een gedetineerde wordt aanwezig geacht indien:

- de gedetineerde behoort tot het gezin van belanghebbende, en;
- de belanghebbende op hetzelfde adres woont als de gedetineerde, en;
- de gedetineerde in een gesloten inrichting verblijft en geen recht heeft op verlof.

Zieke familieleden

Onder bepaalde voorwaarden kan bijzondere bijstand worden ontvangen voor de kosten van vervoer van het woonadres van de belanghebbende naar het verpleegadres van een ziek familielid. De kosten moeten noodzakelijk zijn. Deze noodzaak wordt aanwezig geacht indien:

- de zieke bloedverwant in de eerste of tweede graad is van de cliënt en verkeert in een levensbedreigende situatie (maximaal eenmaal per dag);
- de zieke behoort tot het gezin van de cliënt en op hetzelfde adres verblijft (maximaal eenmaal per dag);
- de zieke bloedverwant in de eerste of tweede graad is van de cliënt van de cliënt (maximaal tweemaal per week);

- de zieke verblijft in een inrichting, en deze inrichting buiten de gemeente is gelegen, maar wel in Nederland.

Afhankelijk van de ernst van de situatie kan van bovenstaande worden afgeweken en maatwerk worden geboden. Verder kan naarmate de situatie voortduurt, het noodzakelijk te achten aantal bezoeken - zeker als het om volwassenen gaat - afnemen.

Mantelzorg

Onder bepaalde voorwaarden kan bijzondere bijstand worden verstrekt voor de kosten van het vervoer van het woonadres van de belanghebbende die mantelzorg verleent naar het adres van de persoon die deze mantelzorg ontvangt.

De definitie van mantelzorg is: Mantelzorg is zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt gegeven aan een hulpbehoevende door één of meerdere leden van diens directe omgeving, waarbij de zorgverlening direct voortvloeit uit de sociale relatie.

Voor een vergoeding van reiskosten gelden de volgende voorwaarden:

- de mantelzorger is bloed- of aanverwant in de eerste of tweede graad van de hulpbehoevende. Onder bloedverwant wordt ook verstaan een pleegkind of -ouder;
- de mantelzorg is onvermijdelijk en kan redelijkerwijs slechts verricht worden door de belanghebbende;
- de hulpbehoevende is niet in staat om de mantelzorger een vergoeding te verstrekken voor de door hem gemaakte reiskosten;
- de hulpbehoevende ontvangt geen pgb of een andere vergoeding voor de zorg die wordt verleend;
- de reisafstand tussen het adres van de aanvrager en degene aan wie hij mantelzorg verleent, bedraagt enkele reis maximaal 25 kilometer.
- de mantelzorg wordt minimaal acht uur per week geleverd gedurende een aansluitende periode van minimaal drie maanden.

DNA-onderzoek

Als een toegelaten asielgerechtigde/vluchteling als reiskosten maakt voor DNA-onderzoek, is hiervoor onder voorwaarden bijzondere bijstand mogelijk. Zie paragraaf 2.2.8.

Hoogte bijzondere bijstand voor reiskosten en benodigde bewijsstukken

- Hoogte bijzondere bijstand:
  - € 0,25 per kilometer voor reizen binnen de provincies Groningen, Friesland en Drenthe, € 0,19 per kilometer voor woon-werkverkeer, tot maximaal de vergoeding die vanuit het Participatiebudget wordt verstrekt voor deze kosten;*
  - buiten de provincies Groningen, Friesland en Drenthe: de werkelijke kosten voor het goedkoopste adequate openbaar vervoer, verminderd met de draagkracht.*
  - Voor scholieren geldt dat de maandkaart van het openbaar vervoer vergoed wordt voor 50% voor zover het provinciaal Groninger studiefonds de andere helft vergoedt en 100% als er geen enkel voorliggende voorziening is.*
- Bewijsstukken:
  - bewijs waaruit blijkt dat het bezoek is afgelegd;*
  - vervoersbewijzen of reisoverzicht OV-chipkaart, mits gebruik is gemaakt van het openbaar vervoer.*

2.2.17 Samenlevingscontract

Bijstand voor een samenlevingscontract is doorgaans niet mogelijk. In sommige situaties is een notarieel samenlevingscontract noodzakelijk voor het recht op de algemene heffingskorting minst verdienende partner. Als hierdoor het stel uit de bijstand kan stromen kan voor de kosten hiervan bijzondere bijstand verleend worden. Het gaat om de goedkoopste toereikende voorziening waardoor maximaal € 350 verstrekt wordt. Vanzelfsprekend hebben belanghebbende een vrije keus om al dan geen samenlevingscontract aan te gaan. Hiertoe kunnen ze niet worden verplicht.

2.2.18 Schulden

Hoofdregel

Bijstand voor schulden is niet mogelijk. Wij verwijzen de aanvrager door naar de gemeentelijke kredietbank.

Uitzondering

In uitzonderingsgevallen is bijstand voor een huur- en of energieschuld wel mogelijk:

- als belanghebbende tijdens het ontstaan van de schuld of na die tijd beschikte over onvoldoende middelen om de huur en/of energie te betalen; of
- als er sprake is van een zeer dringende reden.

Toelichting:

Als een belanghebbende de huur en energierekening niet betaalt als gevolg van een gebrek aan (voldoende) inkomen of vermogen kan dit aanleiding zijn bijstand te verlenen. Dit is het geval als er geen (voldoende) inkomsten waren noch vermogen en het aannemelijk is dat hierdoor de huur- en/of energieschuld is ontstaan. Dit geldt niet als het gebrek aan middelen veroorzaakt is door verwijtbaar gedrag (bijvoorbeeld een opgelegde verlaging van bijstand) of als het wettelijk onmogelijk is bijstand te verlenen (bijvoorbeeld detentie).

Er is sprake van een zeer dringende reden:

- als er sprake is van een acute noodsituatie, en;
- de behoeftige omstandigheden op geen enkele andere wijze zijn te verhelpen (tijdelijke opvang elders mogelijk? Geldlening bij de (krediet)bank of familie mogelijk? Regeling mogelijk? etc.), en;
- het niet verlenen van bijstand tot een levensbedreigende situatie leidt, of kans op blijvend letsel bestaat of leidt tot herhaalde psychiatrische opname.

De dreiging van een huisuitzetting, het bestaan van een grote schuldenlast of een dreigende afsluiting van energie, is in de regel geen zeer dringende reden. Ook de daadwerkelijke uitzetting of afsluiting is op zich onvoldoende voor het aannemen van een zeer dringende reden.

Of bijstand verleend kan worden is afhankelijk van de vraag waardoor een huur- en/of energieschuld is ontstaan. Zo kunnen extra noodzakelijke kosten als gevolg van bijvoorbeeld ziekte aanleiding zijn bijstand te verlenen. Uiteraard slechts dan als de aannemelijkheid hiervan vast staat en het aannemelijk is dat de (huur- en energie)schulden hierdoor zijn ontstaan.

Vermogen

Gelet op de aard van de kosten geldt hier dat het vermogen volledig ingezet moet worden voor het oplossen van de huur- en energieschulden. Ook voor een auto geldt hier niet de gebruikelijke vrijlating als aangegeven voor de algemene bijstand. Als de auto geen noodzaak is, wordt verlangd deze te verkopen om hiermee de schuld (deels) af te lossen. Dit geldt ook voor de overige duurzame gebruiksartikelen die in waarde de algemeen gebruikelijke goederen te boven gaan. Te denken valt hierbij aan caravans, boten, motoren, scooters, dure fietsen, dure audiovisuele zaken, etc.

Vorm van bijstand

Bijstand voor (gedeeltelijke aflossing van) schulden wordt verleend in de vorm van een geldlening (artikel 48, tweede lid, en onder d PW).

De aflossing is 6% van de voor belanghebbende geldende norm, vermeerderd met 50% van het inkomen boven de bijstandsnorm. De norm is de basisnorm vermeerderd met een eventuele toeslag of verlaging als bedoeld in de Bijstandsverordening of bij jongeren inclusief de eventuele toeslag voor noodzakelijk uitwonend.

Als de schuld ontstaan is door een gebrek aan middelen omdat de alleenstaande, de alleenstaande ouder of het gezin niet beschikte over een inkomen op bijstandsniveau en dit niet verwijtbaar is, wordt de bijstand om niet verleend.

Opleggen verplichting

Bijstand voor schulden wordt verleend onder de verplichting tot budgetbeheer, hetzij via de kredietbank dan wel via doorbetaling van de woon- en energielasten vanuit de uitkering (artikel 57 PW). Deze verplichting moet in de beschikking opgenomen worden.

Voorliggende voorziening

Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand als een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening, zoals bijvoorbeeld:

- geldlening;
- de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp).

Recht op bijzondere bijstand

Er wordt geen bijzondere bijstand verleend voor de geldlening, schuldhulpverlening of schuldsanering, omdat de voorliggende voorziening als passend en toereikend wordt beschouwd.

Er geldt geen enkele vrijlating van vermogen, zie paragraaf 1.6.2.

Terugvordering huurtoeslag en of zorgtoeslag

Er kan doorgaans geen bijzondere bijstand verstrekt worden voor een belastingschuld in verband met het terugvorderen van huur- of zorgtoeslag.

Als sprake is geweest van een nabetaling en dit is verrekend met de bijstand dan is deze verrekening negatief inkomen voor de belastingdienst. Als belanghebbende deze verrekening opvoert in de aangifte als negatief inkomen saldeert het negatief inkomen de nabetaling doorgaans waardoor er geen consequenties zijn voor de huur- of zorgtoeslag, tenzij de nabetaling hoger is dan de bijstand (maar dan is er extra inkomen waarmee de schuld al dan niet gedeeltelijk voldaan kan worden).

Ook kan de klant middeling van inkomsten aanvragen voor 3 jaren. Hierdoor kunnen de gevolgen voor de huur- of zorgtoeslag vermeden of op zijn minst getemperd worden.

Mocht desondanks na overleg blijken dat de belastingdienst niet bereid is om de lopende huur- of zorgtoeslag aan te passen, kan in het lopende jaar bijzondere bijstand verleend worden ter compensatie van het verlies of verlaging van één of beide toeslagen, onder de voorwaarde dat bezwaar wordt gemaakt en dat betrokkene zich inspant om de bijstandslasten te minimaliseren. In de beschikking moet in dat geval ook opgenomen worden dat de bijzondere bijstand wordt teruggevorderd zodra de belastingdienst alsnog (het meerdere) betaalt of in geval betrokkene zich onvoldoende inspant om alsnog hogere toeslagen te ontvangen. Voor het maken van bezwaar zal soms een deskundige benodigd zijn. Van belanghebbende kan gevergd worden dat hij of zij een deskundige inschakelt. Het nalaten hiervan valt onder het niet voldoen aan de verplichting om zich in te spannen om alsnog hogere toeslagen te ontvangen.

2.2.19 Uitvaartkosten

Bijstandsverlening aan de overledene zelf voor de kosten van een uitvaart is niet mogelijk. De uitvaartkosten behoren tot de schulden van de nalatenschap en moeten uit de nalatenschap worden voldaan. Kan het niet volledig uit de nalatenschap worden voldaan, komen de resterende kosten voor rekening van de erfgenamen en bloed- en aanverwanten die krachtens de artikelen 392-396 van boek I van het Burgerlijk Wetboek tot onderhoud van de overledene verplicht zouden zijn geweest. Deze kunnen ieder voor zich en op persoonlijke titel bijstand aanvragen voor zover hun erfdeel niet toereikend is en ze niet over voldoende middelen beschikken om hun aandeel in de kosten te voldoen (CRvB 31-5-2011; ECLI:NL;CRvB:2011:BQ7744).

Als de erfgenaam de nalatenschap heeft verworpen is hij of zij geen erfgenaam en kan hij of zij niet aangesproken worden voor de (resterende) kosten. In dat geval zijn de kosten niet noodzakelijk en wordt de bijstand afgewezen.

Degene die opdracht geeft is voor de opdrachtnemer aansprakelijk voor de kosten. Deze kosten zijn voor rekening van de erfgenamen. Het is aan de erfflater om van ieder van de erfgenamen zijn

of haar deel op te eisen. Voor de bijzondere bijstand kan maximaal voor het eigen erfdeel bijstand verleend worden (dus niet voor het totaal aan bijvoorbeeld de opdrachtgever).

Woont de erflater in het buitenland wordt geen bijstand verleend voor het eventueel erfdeel in de resterende kosten van een uitvaart.

De volgende kosten kunnen daarbij als noodzakelijk worden aangemerkt:

- legeskosten overlijdensakte;
- rouwkaarten en advertentie;
- werkzaamheden uitvaartverzorger;
- eenvoudige kist;
- grafrechten (voor een algemeen graf, niet voor een graf in eigendom);
- rouwauto met maximaal 1 volgauto;
- opbaren in rouwcentrum;
- dragers;
- eenvoudige grafzerk.

Als niet noodzakelijke kosten worden beschouwd:

- kosten eredienst en/of kosten die voortvloeien uit culturele en religieuze achtergrond.

De bijzondere bijstand voor uitvaartkosten wordt in beginsel om niet verleend.

- Hoogte bijzondere bijstand:
de noodzakelijke kosten voor lijkbezorging. De Nibudnormen gelden als uitgangspunt.
- Bewijsstukken:
nota uitvaartonderneming, of een ander bewijs.

2.2.20 Verblijfsvergunningen, verlenging of wijziging

Voor vreemdelingen die beschikken over een voor de bijstand geldige verblijfstitel (zie bijlage 1) is bijzondere bijstand voor de (leges)kosten van verlenging of wijziging van een verblijfsvergunning mogelijk als ze voldoen aan de overige voorwaarden voor bijzondere bijstand. De (leges)kosten van naturalisatie worden niet aangemerkt als noodzakelijke kosten. Voor de kosten van een eerste aanvraag tot verblijf wordt geen bijstand verstrekt omdat aanvrager dan niet tot de kring van rechthebbenden behoort.

- Hoogte bijzondere bijstand:
het bedrag van de kosten.
- Bewijsstukken:
nota's legeskosten.

2.2.21 Woonkostentoeslag eigen woning

Wij houden direct rekening met de belastingteruggaaf in verband met negatieve inkomsten eigen woning en de fiscale aftrek (netto hypotheekrente). De toeslag wordt telkens voor maximaal een kalenderjaar toegekend. De hoogte van de toeslag wordt berekend door middel van de proefberekening huurtoeslag van de belastingdienst.

- Hoogte bijzondere bijstand:
voor het berekening van de toeslag wordt rekening gehouden met de rente voor schulden in verband met de woning (dus niet met de aflossing), de fiscale aftrek (netto hypotheekrente) en een forfaitair bedrag voor onderhoud en onroerendzaakbelasting etc. Dit forfaitair bedrag is € 95,00 (norm 1 januari 2019). Zijn de totale kosten (rente, forfaitair bedrag) hoger dan de huur waarvoor maximaal huurtoeslag mogelijk is of moet meer woonkostentoeslag worden verstrekt dan de theoretische huurslag geldt een verhuisplicht. Maximaal geldt dan een periode van een half jaar.

2.2.22 Woonkostentoeslag huurwoning

Woonkostentoeslag is tijdelijk mogelijk als de huurtoeslag buiten eigen schuld te laag is gezien het actueel inkomen. De woonkostentoeslag wordt uiterlijk tot aan het begin van het nieuwe jaar toegekend (1 januari). Als de huur te hoog is voor voldoende huurtoeslag, wordt een verhuisplicht

opgelegd. Afhankelijk van de omstandigheden wordt maximaal 6 maanden de kans gegeven iets anders te zoeken. Voor zover de situatie voorzienbaar was, wordt de bijstand voor de meerkosten geweigerd. De hoogte van de toeslag wordt berekend door middel van de proefberekening huurtoeslag van de belastingdienst

- Hoogte bijzondere bijstand:
de woonkostentoeslag is gelijk aan de huurtoeslag bij een bijstandsinkomen. Een proefberekening kan worden gemaakt op www.belastingdienst.nl/toeslagen. Voor een uitkeringsgerechtigde zonder kostendelersnorm is de schatting van het belastbaar inkomen € 15.516 voor alleenstaande (ouder) en voor gehuwden € 9.966 per partner.
- Bewijsstukken:
huurspecificatie, beschikking belastingdienst.

2.2.23 kosten eigen bijdrage hospice

De stichting Het Gasthuis Hoogezand-Sappemeer is in 2011 opgericht op initiatief van Humanitas afdeling Midden-Groningen. Het is een zelfstandige stichting met een eigen bestuur. Het Gasthuis wil mensen, die thuis niet kunnen sterven een mogelijkheid bieden dit in een vertrouwde huiselijke omgeving te kunnen doen.

Hiervoor wordt een eigen bijdrage in rekening gebracht van momenteel 40 euro per dag. Voor de warme maaltijden moet zelf gezorgd worden. Mocht bijstand worden aangevraagd voor een vergelijkbare gasthuis geldt het onderstaande beleid ook voor de eigen bijdrage van dit gasthuis/hospice.

Het is in principe niet de bedoeling dat aanspraak gemaakt wordt op bijzondere bijstand. Het gasthuis werft fondsen waaruit de eigen bijdrage betaald kan worden voor mensen die dit zelf niet kunnen.

Voor zover dit fonds geen soelaas kan bieden in verband met onvoldoende middelen kan op een individuele aanvraag bijzondere bijstand verstrekt worden voor deze kosten voor zover aan de voorwaarden wordt voldaan.

Uitgangspunt is dat het te werven fonds door het gasthuis voldoende soelaas biedt voor het betalen van de eigen bijdrage. Het gasthuis geeft in voorkomende situatie een verklaring af waarin staat dat het fonds onvoldoende middelen heeft om de eigen bijdrage te kunnen betalen. Het college kan het gasthuis vragen om jaarlijks de financiële bescheiden in te leveren zodat gecontroleerd kan worden dat het fonds inderdaad niet in staat is om de eigen bijdrage te voldoen.

Draagkracht vermogen

Het vermogen mag niet hoger zijn dan € 2.000. Al het meerdere moet ingezet worden voor de kosten van eigen bijdrage.

Draagkracht inkomen

Voor zover sprake is van een inkomen moet dit ingezet worden voor de kosten van eigen bijdrage. Rekening gehouden wordt met noodzakelijk uitgaven zoals nog onvermijdelijke woonlasten (zoals huur, hypotheeklasten, energie), zorgpremie (minus zorgtoeslag), warme maaltijden, verzekeringen en overige noodzakelijke lasten in verband met ziekte of gebrek. Het meerdere moet ingezet worden voor het betalen van de eigen bijdrage. De kosten moeten door aanvrager of diens gemachtigde aangetoond worden. In ieder geval wordt de inrichtingsnorm vrijgehouden (zonder de verhoging want er wordt rekening gehouden met de betaalde zorgpremie).

Als de partner nog in het huis woont moet de alleenstaande (ouder) norm resteren plus eventuele meerkosten boven de normhuur. Woont iemand anders in het huis wordt deze geacht de lasten te voldoen die verbonden zijn aan de woning, mits sprake is van een meerderjarige.

De draagkracht wordt maandelijks berekend.

Voorbeeld:

Iemand is opgenomen in het gasthuis en heeft een inkomen van 1.500 netto per maand. De huur is opgezegd maar er zijn nog contractuele verplichtingen om nog 6 maanden huur te betalen, dit is 350 euro. De energielasten etc moeten ook betaald worden maar dan alleen de vaste lasten omdat er geen verbruik is, dit kost 50 euro per maand. Aan eigen bijdrage voor zorgkosten is betrokkene 40 euro per maand kwijt. De maaltijden worden bezorgd en kosten 10 euro per dag. De zorgverzekering kost 160 euro. Aan diverse verzekeringen wordt 50 euro per maand betaald. De berekening wordt gemaakt voor de maand januari (31 dagen).

De noodzakelijk kosten zijn:		
Inrichtingsnorm		311
Huur na aftrek huurtoeslag	350	
Energielasten	50	
Zorgkosten	40	
Maaltijden	310	
Zorgpremie	160	
Verzekeringen	<u>50</u>	
Totale kosten		1.271
Inkomen		<u>1.500</u>
Resteert om eigen bijdrage te betalen		229

De eigen bijdrage is 40 euro per dag is 1.240 euro deze maand. Er kan deze maand 229 euro betaald worden, waardoor aan bijzondere bijstand resteert voor de maand januari 2017 een bedrag van 1.011 euro.

BIJLAGE 1 VERBLIJFSDOCUMENTEN

Hierna volgt aan de hand van de BRP-codes en de verschillende documenten een schematisch overzicht van het recht op bijstand van vreemdelingen. Tevens wordt vermeld of het college de eventuele bijstandsverlening moet melden aan de IND.

LET OP!

Het college mag niet blind varen op BRP-codes.

Bij de beoordeling van het recht op bijstand aan vreemdelingen is niet de BRP-code bepalend, maar de werkelijke verblijfstitel (Vzr. Rechtbank Almelo 16-01-2007, ECLI:NL:RBALM:2007:AZ6700, CRvB 21-04-2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BI4256 en CRvB 30-1-2018, ECLI:NL:CRVB:2018:539).

BRP Document	Recht op bijstand	Melding IND
21 I (vbtr)	Ja	Ja*
22 I (vbtr)	Ja	Ja*
23 I (vbtr)	Ja	Ja*
24 I (vbtr)	Ja	Ja*
25 II (votr)	Ja	Nee
26 III (vbta)	Ja	Nee
27 IV (vota)	Ja	Nee
28 EU/EER (actief) - paspoort/ID kaart	Ja	Ja, tenzij beroep op bijstand minder is dan 50% toepasselijke norm
29 EU/EER (niet-actief) - paspoort/ID kaart	Ja	Ja
30 -	Ja**	Ja**
31 Sticker of W- document	Nee (zie bijv. Rb. Rotterdam 11-11-2002, JABW 2003, 21), evt. Rvb	Nee
32 W-document	Nee, wel Rva	Nee
33 I	Ja, en als het gaat om verlenging of bezwaar / beroep dan alleen als de uitspraak in Nederland mag worden afgewacht	Ja, indien aantekening over beroep op publieke middelen is vermeld
II	Ja, mits in Nederland uitspraak mag worden afgewacht	Ja, indien aantekening over beroep op

			publieke middelen is vermeld
	III	Ja, en als het gaat om beroep dan alleen als de uitspraak in Nederland mag worden afgewacht	Nee
	IV	Ja, mits in Nederland de uitspraak mag worden afgewacht	Nee
34	I (verlopen) In de tussentijd ev. sticker of W-document	Nee, tenzij verschoonbaar	Ja, indien aantekening over beroep op publieke middelen is vermeld
	III (verlopen) In de tussentijd ev. sticker of W-document	Nee, tenzij verschoonbaar	Nee
35	I	Ja	Ja
36	EU (actief, arbeid specifiek) - EU/EER-document (Kroaten)	Ja	Ja
37	EU (niet-actief, arbeid specifiek - EU/EER-document (Kroaten)	Ja	Ja
38	EU/EER-document (Kroaten)	Ja**	Ja**
39	geen arbeid - W2-document	Nee*****	Nee
40	EU (arbeid vrij) - duurzaam verblijf burgers van de Unie, paspoort/ID kaart	Ja	Nee
41	Rechtmatig verblijf is beëindigd*****	Nee	Nee
42	Rechtmatig verblijf op grond van voorlopige maatregel - EHRM, geen arbeid - Sticker of W-document	Nee, wel mogelijk opvang door COA of noodopvang door college op grond van de Wmo (vergelijk CRvB 09-11-2011 , ECLI:NL:CRVB:2011:BU4382 en CRvB 09-11-2011 , ECLI:NL:CRVB:2011:BU4375)	Nee
43	Rechtmatig verblijf op aanwijzing Minister van Justitie, geen arbeid - Sticker of W-document	Ja/Nee*****	Nee

91	A-, B-, C-, D- document	Ja	Nee
92	F-document	Ja	Nee
93	D-document met beperkingen	Ja	Ja***
98	Geen verblijfstitel (meer)	Nee	Nee

Rva = Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005

Rvb = Regeling verstrekkingen bepaalde categorieën vreemdelingen

vbta = verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel

vbtr = verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier

vota = verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd asiel

votr = verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier

Bovenstaande codes zijn niet zonder meer bruikbaar om een antwoord te geven op de vraag of een vreemdeling met een bepaalde BRP-code ook daadwerkelijk tot de kring van rechthebbenden van de Participatiewet behoort; immers de feitelijke situatie waarin een vreemdeling zich bevindt verschilt van geval tot geval. Zoals hierboven reeds is aangegeven is de daadwerkelijke verblijfstitel doorslaggevend.

De codes 91, 92 en 93 zijn overgangscodes naar de Vreemdelingenwet 2000. De bijbehorende A-, B-, C-, D- en F-documenten golden onder de oude Vreemdelingenwet en zullen inmiddels grotendeels zijn vervangen, waarbij ook de GBA-code is geconverteerd. In de praktijk zullen deze overgangscodes daarom nauwelijks nog worden aangetroffen. Per 1 juni 2013 is de juridische grondslag van codes 91, 92 en 93 (artikel 115 Vreemdelingenwet 2000) komen te vervallen.

Code 30 is een procedurecode. Hier zitten EU- en niet-EU onderdanen in die een aanvraag hebben lopen. Code 38 is de procedure code voor een aanvraag van een EU-onderdaan uit een nieuw verdragsland (zie Gemeenschapsonderdanen). Ook code 31 tot en met 34 zijn procedurecodes.

*Bij vreemdelingen met de code 21, 22, 23 of 24 moet het college volgens de informatie uit de Verzamelbrief december 2009 (bijlage 15) slechts melding maken bij de IND als op het document een aantekening is vermeld over beroep op publieke middelen. Uit de praktijk blijkt echter dat deze aantekening vrijwel altijd ontbreekt in situaties waarin desondanks een melding dient plaats te vinden. De nuancering uit de verzamelbrief is daarom achterwege gelaten.

**De codes 30 en 38 geven als zodanig formeel aan dat iemand (nog) geen recht op bijstand heeft, maar EU/EER-onderdanen hebben een rechtstreeks uit het Gemeenschapsrecht voortvloeiend verblijfsrecht hebben (zie Gemeenschapsonderdanen) en kunnen daarom (ondanks de code 30 of 38) toch recht op bijstand hebben. Het enkele feit dat een EU-onderdaan staat geregistreerd onder verblijfscode 30 of 38 is onvoldoende om aan te nemen dat hij niet rechtmatig in Nederland verblijft aangezien van rechtmatig verblijf moet worden uitgegaan zolang door de IND geen besluit is genomen over de beëindiging van het verblijfsrecht (zie CRvB 18-03-2013, ECLI:NL:CRVB:2013:BZ3855). In geval van bijstandsverlening dient daarvan een melding te worden gedaan aan de IND.

***In bijlage 15 bij de [Verzamelbrief december 2009](#) wordt aangegeven dat hier geen melding nodig is. Het gaat echter bij code 93 om personen bij wie de arbeidsmarktbeperkingen door de IND nog nader bepaald moeten worden; melding van de bijstandsverlening is dan ook vereist.

****Bij code 39 is er nog geen asielaanvraag ingediend. Code 39 is een voorcode ten opzichte van code 31 en code 32. Het indienen van een asielaanvraag levert geen bijstand op. De periode voorafgaand aan het indienen van een asielaanvraag ook niet.

*****Bij code 41 is het rechtmatig verblijf beëindigd. Als nog tijdig een procedure is aangekondigd valt het onder code 33, anders onder code 98. De feitelijke toestand is dus bepalend.

*****Bij code 43 moet gekeken worden gekeken naar de verblijfsvergunning die belanghebbende heeft. Als aan belanghebbende uitstel van vertrek is verleend op grond van artikel 8 onderdeel j Vw 2000 bestaat recht op Rva via het COA.

Zie ook: [Tabel 56 Verblijfstitel tabel Gesorteerd op: Code](#)

Bij twijfel over de juistheid van de BRP-code kan informatie worden opgevraagd bij het Koppelingsbureau van de IND. Zie voor contactgegevens [Contact opnemen met de IND](#).

recht op bijstand gemeenschapsonderdanen

Met gemeenschapsonderdanen wordt bedoeld: alle onderdanen van de EU, EER en Zwitserland en hun familieleden. Het gaat dan om familieleden die niet zelf de nationaliteit van een lidstaat van de EU, EER of Zwitserland bezitten (de zogenaamde derde-landers), anders zouden ze zelf immers onderdaan van een EU/EER-lidstaat of Zwitserland zijn.

Het betreft de volgende landen:

- EU: België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Groot-Brittannië, Hongarije, Ierland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië en Zweden. Nederlanders zijn ook EU-onderdanen, maar worden in de regel niet beschouwd als gemeenschapsonderdanen.
- EER: IJsland, Liechtenstein en Noorwegen.
- Zwitserland.

Nederlander is geen gemeenschapsonderdaan

Let op: een Nederlander wordt in Nederland niet gezien als een gemeenschapsonderdaan, tenzij sprake is van een remigrerende Nederlander die enige tijd (bijvoorbeeld zes maanden) in een andere lidstaat heeft verbleven. De regels over rechtmatig verblijf zijn immers alleen van toepassing op onderdanen die verblijven in een andere staat dan hun eigen staat. Dat betekent dat familieleden van een Nederlander die niet de nationaliteit van een lidstaat bezitten (bijvoorbeeld een Afrikaanse of Aziatische partner), geen rechten kunnen ontlenen aan het hiervoor besproken gemeenschapsrecht.

Beperkingen nieuwe lidstaten

Voor de onderdanen van het op 1 juli 2013 tot de EU toegetreden Kroatië gelden voorlopig beperkingen ten aanzien van het verrichten van arbeid. Onderdanen van deze lidstaat hebben een tewerkstellingsvergunning nodig om in Nederland te mogen werken. Zie hiervoor bijlage 3.

Zie voor meer informatie Grip op Participatiewet van Schulinck: [Bijstand > Recht op bijstand > Vreemdelingen > Gemeenschapsonderdanen](#).

Een gemeenschapsonderdaan heeft gedurende de vrije termijn van 3 maanden geen recht op bijstand. Echter, in sommige gevallen heeft een gemeenschapsonderdaan wel recht op bijstand gedurende de eerste 3 maanden van zijn verblijf in Nederland. Dit geldt voor de volgende personen (artikel 24 lid 2 Richtlijn 2004/38/EG):

- werknemers
- zelfstandigen
- personen die de status van werknemer of zelfstandige hebben behouden, en
- de familieleden van de bovenstaande personen.

Meer informatie

Zie voor meer informatie dit onderdeel van Grip op Participatiewet:

- Gemeenschapsonderdanen

BIJLAGE 2 NOODFONDS TANDARTSKOSTEN

In Nederland bestaan verschillende lokale noodfondsen waar aanspraak op kan worden gemaakt op het moment dat mensen zich in een nijpende financiële noodsituatie bevinden. Het gaat om mensen met financiële en mogelijk sociale problemen waar geen alternatieve middelen meer voor beschikbaar zijn. Hulp wordt onder meer verleend in de vorm van een financiële bijdrage om te kunnen voorzien in noodzakelijke eerste levensbehoeften, bij schuldproblematiek, dreigende huisuitzettingen en eventuele noodzakelijke zorguitgaven. Ook voor tandartskosten kunnen deze noodfondsen worden aangeschreven, de mogelijkheden hiertoe staan in dit artikel centraal.

Wie komt er in aanmerking voor het noodfonds?

In aanmerking voor het fonds komen diverse kwetsbare groepen uit de samenleving die in een acute financiële noodsituatie verkeren. Hierbij kan gedacht worden aan gezinnen of alleenstaanden, ouderen of psychiatrische patiënten met schuldproblemen, al dan niet in combinatie met sociale problematiek. Onverwachte hoge uitgaven of gewoonweg grote uitgaven kunnen voor deze groepen een strop zijn. Ook kan de hulp gericht zijn op het oplossen van gecompliceerde schuldproblematiek. De Bijzondere Bijstand is in dergelijke gevallen niet toereikend of de hulpbehoevende komt niet meer in aanmerking voor deze voorzieningen.

Wie kan het noodfonds aanvragen?

De noodfondsen kunnen niet door particulieren en hulpbehoevenden zelf worden aangevraagd. De aanvraag dient te worden ingediend door een medewerker van (erkende) hulpverlenende organisaties, bijvoorbeeld:

- Huisartsen;
- Maatschappelijk werkers;
- Kredietbanken;
- Levensbeschouwelijke organisaties.

De bijdrage wordt uitgekeerd aan de hulpverlenende instantie om te waarborgen dat het bedrag wordt besteed aan de toegekende hulpaanvraag.

Waar kan een gift voor worden aangevraagd?

Een gift kan voor een uiteenlopend aantal zaken worden aangevraagd, verband houdend met de eerste levensbehoeften van de hulpbehoevende, onoverkomelijke extra kosten en bijdrage om langsepende ingewikkelde schuldproblematiek aan te pakken. Ook noodzakelijke zorgkosten, zoals tandartskosten, komen voor een bijdrage in aanmerking. Een aantal voorbeelden:

- Leefkosten om de maand door te komen;
- Het voorkomen van huisuitzettingen;
- Het voorkomen van het afsluiten van elektriciteit of water;
- Aanvullende onderwijskosten;
- Noodzakelijke huishoudelijke apparaten en huisraad;
- Noodzakelijke zorgkosten.

Bijdrage in de tandartskosten

Ook voor tandartskosten kan een kleine bijdrage (maximaal 200 – 400 euro) worden aangevraagd. Alleen bestrijdende maatregelen (als het trekken van een kies) als gevolg van financiële nood kan dan worden aangepakt. Om voor een bijdrage in aanmerking te komen kunnen hulpverleners contact opnemen met onderstaande noodfondsen. Hulpbehoevenden zelf kunnen de hulpverlener deze vraag ook voorleggen.

Noodfonds Groningen

Stichting Urgente Noden Groningen: sun@ groningen.nl

Hoogte vergoeding

Een vergoeding vanuit een noodfonds wordt eenmalig verstrekt en is afhankelijk van de financiële behoefte en aangevraagde hoeveelheid van de hulpbehoevende. Het noodfonds bepaalt uiteindelijk de hoogte van de gift. Het gaat meestal om een kleine bijdrage (maximaal 200 – 400 euro) voor een behandeling om de pijn te bestrijden (bijvoorbeeld het trekken van een kies).

BIJLAGE 3 VERGOEDING BEWINDVOERDER, MENTOR, CURATOR

Combinatie professioneel curator/mentor (2-p huishouden*)	jaarbeloning	maand	uur	
Standaard curatele + standaard mentorschap	€ 2.942,00	€ 245,17	€ 66,50	excl. BTW
Standaard curatele + mentorschap psychische problemen 18-23jr.	€ 3.242,00	€ 270,17	€ 66,50	excl. BTW
Schulden curatele + standaard mentorschap	€ 3.242,00	€ 270,17	€ 66,50	excl. BTW
Schulden curatele + mentorschap psychische problemen 18-23jr.	€ 3.541,00	€ 295,08	€ 66,50	excl. BTW
Curatele 18-23jr. + jeugdhulp + standaard mentorschap	€ 3.209,00	€ 267,42	€ 66,50	excl. BTW
Curatele 18-23jr. + jeugdhulp + mentorschap psychische problemen 18-23jr.	€ 3.508,00	€ 292,33	€ 66,50	excl. BTW
Schuldencuratele 18-23jr. + jeugdhulp + standaard mentorschap	€ 3.505,00	€ 292,08	€ 66,50	excl. BTW
Schuldencuratele 18-23jr. + jeugdhulp + mentorschap psychische problemen 18-23jr.	€ 3.808,00	€ 317,33	€ 66,50	excl. BTW
Aanvangswerkzaamheden	€ 1.385,00	excl. BTW		
Aanvangswerkzaamheden, indien vooraf aan curatele budgetbeheer heeft plaatsgevonden	€ 1.265,00	excl. BTW		
Verhuizing/verkoop/ontruiming woning	€ 333,00	excl. BTW		
Beheer Persoongebonden Budget (PGB)	€ 499,00	excl. BTW		
Opmaken eindrekening & -verantwoording	€ 200,00	excl. BTW		

* Van een 2-persoonshuishouden is sprake als de personen in kwestie in gemeenschap van goederen zijn getrouwd of op andere wijze een economische eenheid vormen.

* Indien het vermogen van de onder curatele gestelde of het onder bewind gestelde vermogen meer bedraagt dan € 1.000.000, stelt de kantonrechter de jaarbeloning vast op 0,75% van dat vermogen.

* De jaarbeloning is verschuldigd vanaf de eerste dan wel de zestiende dag van de maand waarin de bewindvoerder, mentor of curator is benoemd en wordt in maandelijkse termijnen betaald, tenzij de kantonrechter anders bepaalt.

** Tarieven dienen te worden afgerond op hele cijfers conform Art. 13 lid 4 regeling Beloning curatoren bewindvoerders en mentoren¹

* [Voor meer gedetailleerde uitleg per Artikel, zie de volledige Regeling Beloning uit de Staatscourant 2014 Nr. 32149](#)

* [Voor meer informatie over de tariefswijziging per 1-1-2019, zie de volledige bekendmaking uit de Staatscourant 2018 Nr. 63203](#)

BIJLAGE 4 PRIJZEN WONINGINRICHTING

Maximumbedragen voor volledige woninginrichting (prijspeil 2019)

Gezinssamenstelling	maximumbedrag
Alleenstaande kamerbewoner	€ 1.259
Alleenstaande zelfstandig wonend	€ 2.170
Alleenstaande met 1 kind*	€ 2.781
Alleenstaande met 2 kinderen*	€ 3.121
Alleenstaande met 3 kinderen*	€ 3.630
Alleenstaande met 4 kinderen*	€ 3.983
Echtpaar zonder kinderen	€ 2.500
Echtpaar met 1 kind*	€ 3.074
Echtpaar met 2 kinderen*	€ 3.575
Echtpaar met 3 kinderen*	€ 3.915
Echtpaar met 4 kinderen*	€ 4.256

*minderjarig inwonend en ten laste komend kind

Voor elk kind meer dan boven aangegeven, per kind* te vermeerderen met € 309.

Met een kind wordt in bovenstaande tabel een minderjarig ten laste komend kind bedoeld.

1. Minderjarige kinderen

Voor minderjarige kinderen is het bedrag dat vergoed wordt voor woninginrichting duidelijk weergegeven in bovenstaande tabel.

2. Meerderjarige kinderen

Voor meerderjarige kinderen die bij hun ouders wonen geldt dat zij zelf (mits voldaan aan de criteria) de bijzondere bijstand voor de inrichting van hun slaapkamer toegekend kunnen krijgen in de vorm van een geldlening. De norm hiervoor is 400 euro voor het inrichten van een slaapkamer per meerderjarig kind. Verhuist een meerderjarige daarna naar een zelfstandige woning, wordt het maximaal hiervoor geldend bedrag verminderd met 400 euro.

Prijzen veelvoorkomende kosten (prijspeil 2019)

Vloerbedekking excl. ondervloer en legloon	€ 26	1m*4m
Behang	€ 7	per rol (10m)
Behanglijm	€ 10	1 pak per 3-5 rollen
Overgordijnen	€ 7	tweedehands
Stofzuiger	€ 15	tweedehands
Fiets	€ 103	tweedehands

De bovenstaande prijzen zijn afgeleid van eigen waarneming en opgave van de kringloopwinkel van BWRI.

RICHTLIJN KRINGLOOPWINKEL/TWEEDEHANDS PRIJZEN

Bankstel of losse elementen	€ 75.00	
Salontafel	€ 35.00	
Eetkamertafel + 4 stoelen	€ 90.00	eetkamertafel alleen v.a. € 45.00
Tv.	€ 35.00	
Tv meubel	€ 45.00	
Wandmeubel	€ 50.00	

Plafonlamp	€ 4.00	staande lampen v.a. € 9.95
Gordijnen	€ 7.00	
Kapstok	€ 12.50	
Koelkast tweede keus	€ 60.00	
Wasmachine tweede keus	€ 65.00	nieuw € 300
Koffiezetapparaat	€ 7.50	
Strijkijzer	€ 5.00	strijkplank v.a. € 3.75
Stofzuiger	€ 15.00	
Kookplaat 4 pits	€ 30.00	
Steelpan	€ 1.50	
kookpan	€ 3.50	
koekenpan	€ 2.50	
Bestek	€ 0.25	p.st.
Vergiet/snijplank/onderzetters	. € 0.70	p.st.
Onderzetters/maatbeker/afwasteil	€ 0.70	p.st.
1 pers bed zonder matras	€ 45.00	
2 pers bed zonder matras	€ 75.00	
Slaapkamer lamp	€ 15.00	
1 pers dekbed	€ 3.50	
1 pers overtrek	€ 3.50	
1 pers hoeslaken	€ 1.95	
Handdoeken/theedoeken	€ 0.75	
Washandjes/ pannenlappen	€ 0.25	
Ledikant/bedje	€ 25.00	
Bad + standaard	€ 7.50	
Bijzettafeltje	€ 15	
Stereo	€ 25	

BIJLAGE 5 KORTING OP DE EIGEN BIJDRAGE

Er zijn diverse vragen over diagnose en triage. Met name over wanneer de korting van toepassing is. Hieronder volgen antwoorden op enkele veelgestelde vragen.

De diagnose en triage maatregel houdt in dat iemand met een (juridisch) probleem het Juridisch Loket bezoekt om een diagnose te laten stellen van zijn probleem. Het Juridisch Loket stelt een diagnosedocument op.

Eventueel kan het Juridisch Loket de rechtzoekende doorverwijzen naar een advocaat. Komt de rechtzoekende in aanmerking voor een toevoeging, dan volgt er een korting op de eigen bijdrage van € 54.

1. Wanneer volgt de korting op de eigen bijdrage?

Korting op de eigen bijdrage passen we toe als:

1. cliënt over een diagnosedocument beschikt;
2. er sprake is van een uitzondering op de diagnose door het Juridisch Loket (zie Uitzonderingen);
3. het gemotiveerd verzoek tot toepassing van de hardheidsclausule slaagt. Neem in dit geval eerst contact op met de Raad;
4. cliënt beschikt over een adviesbrief van het Juridisch Loket en gemotiveerd beroep van de advocaat op de kortingsregeling slaagt.

Uitzonderingen

Er is een aantal zaken waarin, voor het verlenen van de korting, een uitzondering geldt op de eis van voorafgaand bezoek aan het Juridisch Loket. Dit komt omdat het Juridisch Loket in een aantal kwesties geen specifieke rol kan spelen.

Cliënt ontvangt de korting op de eigen bijdrage zonder bezoek aan het Juridisch Loket in:

- een strafzaak met een eigen bijdrage;
- een asielzaak met een eigen bijdrage;
- een zaak waarbij een bestuurlijke sanctie is opgelegd;
- een zaak die voor een hogere instantie speelt (beroep of hoger beroep in het bestuursrecht en hoger beroep of cassatie in het civiele recht);
- een voorlopige voorziening, kort geding of vrijwaringprocedure naast een bodemprocedure waarvoor wel het Juridisch Loket is bezocht;
- het geval de Raad een hardheidsclausule van toepassing acht.

In deze gevallen is het dus niet nodig dat cliënt toch naar het Juridische Loket gaat om een diagnosedocument te halen. Wel vragen we u om op het aanvraagformulier aan te geven dat sprake is van één van deze situaties.

2. Wanneer is er sprake van een bestuurlijke sanctie?

Niet automatisch elke bestuursrechtelijke zaak zonder diagnosedocument krijgt de korting op de eigen bijdrage. Hieronder volgen, niet uitputtend, voorbeelden van zaken die wel als een bestuurlijke sanctie moeten worden aangemerkt.

- Intrekking van de uitkering wanneer daaraan een overtreding (niet in strafrechtelijke zin) aan ten grondslag ligt
- Terugvordering van een uitkering
- Intrekking van een subsidie
- Terugvordering van een subsidie
- Intrekking van een vergunning
- Boete in het kader van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften
- Boete sociale dienst/UWV
- Stopzetting uitkering
- Opschorting/schorsing uitkering
- Bestuursdwang.

4. Wanneer volgt een nihilstelling op de eigen bijdrage of wordt de laagste eigen bijdrage opgelegd?

Geen eigen bijdrage geldt bij (artikel 6 Bebr):

- personen die uitsluitend aangewezen zijn op een ROA (Regeling Opvang Asielzoekers of RVA (Regeling Verstrekking Asielzoekers)-verstrekking;
- personen die rechtens hun vrijheid zijn ontnomen en geen recht hebben op andere inkomsten;
- personen die een kort geding instellen tegen een behandelingsplan als bedoeld in artikel 38 vijfde lid, Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen;
- minderjarigen ten behoeve van wie een bijzondere curator is benoemd;
- echtgenoten bij een echtscheiding conform artikel 817 Rv;
- zogenoemde 'have-nots'

Laagste eigen bijdrage geldt bij (artikel 4 Bebr):

- personen die failliet zijn;
- personen die in de (buiten)wettelijke schuldsanering zitten;
- personen die in hoger beroep gaan tegen de weigering tot toepassing van de Wsnp.

Voor beide situaties kent de Raad een specifieke verklaring. Met deze verklaring kan de Raad snel geen of de laagste eigen bijdrage opleggen. Ook hier geldt de kortingsregeling voor diagnose en triage zoals hiervoor genoemd.

BIJLAGE 7 CHARITATIEVE INSTELLINGEN

Charitatieve instellingen

Computer

---

1. computerbank

<http://www.decomputerbank.nl/>

Voor wie?

Onze doelgroep zijn gezinnen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de provincie Groningen die van een minimuminkomen of lager leven. Zij hebben vaak geen middelen om een pc aan te schaffen en vinden het moeilijk om mee te komen in de digitale wereld. Een computer zorgt voor connectie met anderen en is vaak een venster op de buitenwereld.

Ook zijn er leenlaptops voor basisschoolleerlingen. De laptops worden uitgeleend aan basisscholen zodat leerlingen die thuis kunnen gebruiken om een werkstuk of spreekbeurt te maken

Niet voor niets!

U kunt een computer in bruikleen krijgen maar we vragen wel iets terug. Als voorwaarde stellen we dat u een periode vrijwilligerswerk doet. Bij aanmelding wordt gevraagd wat u leuk lijkt en wat er mogelijk is. De vrijwilligersmakelaar of vrijwilligersgroningen.nl neemt dan contact met u op en gaat overleggen. Doet u al vrijwilligerswerk of lukt het helemaal niet om iets te vinden. Kom dan eens een lekkere soep maken voor de dames en heren van de Computerbank.

Hoe dan?

Onze doelgroep zijn gezinnen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de provincie Groningen die van een minimuminkomen of lager leven. Zij hebben vaak geen middelen om een pc aan te schaffen en vinden het moeilijk om mee te komen in de digitale wereld. Een computer zorgt voor connectie met anderen en is vaak een venster op de buitenwereld.

Niet voor niets!

U kunt een computer in bruikleen krijgen maar we vragen wel iets terug. Als voorwaarde stellen we dat u een periode vrijwilligerswerk doet. Bij aanmelding wordt gevraagd wat u leuk lijkt en wat er mogelijk is. De vrijwilligersmakelaar of vrijwilligersgroningen.nl neemt dan contact met u op en gaat overleggen. Doet u al vrijwilligerswerk of lukt het helemaal niet om iets te vinden. Kom dan eens een lekkere soep maken voor de dames en heren van de Computerbank.

Denkt u dat u in aanmerking komt voor een computer?

Loop dan eens bij binnen bij een van de volgende organisaties!

- Sociaal Team in de gemeente Midden-Groningen
- * De werkaches van BWRi in de gemeente Midden-Groningen
- Lentis (GGZ)
- Humanitas in Hoogezand
- Stichting Leergeld in Hoogezand

Alleen via deze organisaties kunt u een aanvraag insturen. U kunt dat niet zelf doen.

2. Zie ook kind doet mee onder –Leergeld–

Cultuur

Jeugdcultuurfonds

www.jeugdcultuurfonds.nl/groningen

Wie zijn we?

Het Jeugdcultuurfonds Groningen is er voor kinderen/jongeren van 4 t/m 17 jaar uit gezinnen waar niet genoeg geld is om lessen op het gebied van muziek-, dans-, toneel of beeldende kunst te volgen.

Wat kunnen we doen voor mensen die in armoede leven?

Wil uw kind een cursus theater, dans, muziek of beeldende activiteit doen maar bent u zelf niet in staat het lesgeld te betalen? Het Jeugdcultuurfonds kan het lesgeld vergoeden voor kinderen/jongeren van 4 t/m 17 jaar als hiervoor thuis onvoldoende geld is. Wij vergoeden max. € 450 per kind per jaar voor het lesgeld en eventueel benodigde attributen zoals balletschoenen of (huur) instrument.

Waar aanvragen?
Bij de Stichting Leergeld

Financiële hulp voor diversen

---

1. Stichting SUN

www.sungroningendrenthe.nl

Stichting Urgente Noden (SUN) Groningen en Drenthe wil dat hulp in nood niet van toeval afhankelijk is. We vinden dat alle Groningse en Drentse burgers deel moeten kunnen nemen aan de samenleving en dat niemand buiten de boot mag vallen.

SUN Groningen en Drenthe verleent financiële hulp aan mensen die in dringende financiële nood verkeren. Het werkgebied van SUN omvat de gemeenten in de provincie Groningen en Drenthe die aan SUN deelnemen. In die gemeenten kunnen medewerkers van instellingen waarmee SUN afspraken heeft gemaakt aanvragen indienen. SUN helpt alleen als er geen of onvoldoende gebruik gemaakt kan worden van wettelijke regelingen of andere voorzieningen. Het geld voor de verstrekkingen komt van fondsen en donaties.

Het Sociaal Team, bewindvoerder, scholen, hulpverleners en de kredietbank kunnen voor de klant een aanvraag indienen.

2. Hazewinkelfonds

www.hazewinkelfonds.nl

Voor wie

Het Hazewinkelfonds is een sociaal noodfonds en helpt Groningers en Drenten die het financieel moeilijk hebben. Kunt u niet terecht bij de normale overheidsregelingen zoals de (bijzondere) bijstand dan is het fonds mogelijk voor u een uitkomst. Het fonds kan dan voor u een soort extra vangnet zijn. Het betreft eenmalige schenkingen.

Goede gezondheid, prettig werk, voldoende inkomen, goede relaties met partner en kinderen, iets betekenen in je sociale omgeving, jezelf op je plaats voelen. Kortom, lekker in je vel zitten. Voor veel mensen gaat dat lang niet op, althans niet op alle punten tegelijk en in sommige gevallen zelfs op geen enkel punt. Vaak kan het Hazewinkelfonds dan een beetje helpen, vooral als veel tegen zit

Organisaties die actief zijn op sociaal of maatschappelijk terrein kunnen ten behoeve van hun cliënten een beroep doen op het fonds. Aanvragen van sportverenigingen, organisaties voor cultuur en kunstbeoefening of instellingen op het gebied van onderwijs worden niet gehonoreerd

Waarvoor

Kunt u niet bij de gemeente terecht dan kunt u bij het fonds aankloppen als u voor een grote uitgave komt te staan, die u niet kunt opbrengen. Te denken valt aan een nieuwe wasmachine, koelkast, keukenspullen, eettafel, stoelen, kasten, een computer, laptop of ondersteuning bij uw verhuiskosten. Maar ook op medische indicatie kunt u een vergoeding krijgen voor bijvoorbeeld de aanschaf van een elektrische fiets of een ergonomische stoel. Tegenwoordig is er zeker nog sprake van armoede. Ook stille armoede die veel mensen in zijn greep heeft ondanks allerlei soorten uitkeringen van overheidswege. Wie tegenslag heeft in het leven ondervindt vaak dat de ellende van alle kanten op hem of haar afkomt. Weinig inkomen, verstoring van relaties, eenzaamheid, schulden, ziekte, allerlei soorten en maten van handicaps zowel lichamelijk als psychisch, teveel om op te noemen. Vaak vallen dan negatieve omstandigheden samen en wordt de tegenslag alleen maar groter. En dan komen mensen er alleen echt niet meer uit. Het Hazewinkelfonds kan dan vaak een financieel helpende hand bieden.

Hoe aan te vragen

Uw aanvraag moet worden ingediend door een erkende instelling of persoon, zoals sociale dienst, jeugdhulpverlening, maatschappelijk werk, curator enz. Wij nemen uitsluitend schriftelijke en bij voorkeur digitale aanvragen in behandeling. In het algemeen is de hulp eenmalig.

3. Caritas

www.caritas-hs.nl

De vereniging stelt zich ten doel christelijke organisaties te bundelen en daardoor kennis en kunde te verzamelen in een brede diversiteit. Door elkaar te versterken en van elkaar te leren en zo samen op te trekken willen we koersen op een menswaardige samenleving waarbij niemand wordt uitgesloten. Daarnaast wil de vereniging een spreekbuis zijn voor alle aan haar verbonden organisaties en kerken en een aanspreekpunt zijn voor derden.

Wat kunnen we doen voor mensen die in armoede leven?

Breed onder de acht brengen bij de diaconieën van de bij ons aangesloten kerken.

4. Vochteloofonds

info bij kredietbank

Doelgroep is inwoners van de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer die ouder zijn dan 58 jaar. Verder geen harde criteria. De Kredietbank onderzoekt of mensen hiervoor in aanmerking komen en doet een aanvraag bij dit fonds. Kan gaan om vervanging van duurzame gebruiksartikelen maar ook om andere financiële noden.

Formulieren

Humanitas/paparaszo

www.humanitas.nl/afdeling/midden-groningen/activiteiten/paparaszo/

Soms kan het om wat voor reden moeilijk zijn de eigen (financiële) administratie op orde te houden en te regelen. Hoe schrijf je bijvoorbeeld brieven naar instanties? Hoe geef je niet meer geld uit dan je ontvangt? Wat doe je met lastige rekeningen?

Wanneer u het prettig vindt om steun te krijgen bij dergelijke zaken, kunt u een beroep doen op de activiteit Paperaszó/Thuisadministratie van Humanitas Midden-Groningen.

De werkgroep bestaat uit vrijwilligers. Deze vrijwilligers zijn aanwezig op de spreekuren voor advies en hulp of komen bij u thuis om samen met u de thuisadministratie te doen.

Spreekuren:

- Maandag t/m donderdag van 10.00 tot 15.00 uur bij Humanitas Troelstralaan 7 (elke maandag 13:30 tot 14:30 is hier de Kredietbank ook aanwezig)
- Sappemeer: het Spinneweb, Margrietpark: Burg. Jonkerstraat 11a, Sappemeer elke woensdag van 10.00 tot 11.00
- Muntendam: de Menterne (het MAC), Julianaplein 1, Muntendam elke maandag van 13.30 tot 15.00 uur
- Slochteren: oude Rabobank, elke woensdag van 19:00 tot 11:00
- BWRI: Molenraai 1 Sappemeer, elke donderdag 10:00 tot 11:00
- De spreekuren zijn inloopsprekuren en kunnen zonder afspraak bezocht worden.

Voor hulp op ons kantoor aan de Troelstralaan en voor belastingzaken dient u vooraf een afspraak te maken op onderstaande nummer 0598-383048

Er wordt geen vergoeding gevraagd.

Kind doet mee

---

1. Stichting de Toverboom

www.toverboompje.nl

Wie zijn we?

Stichting de Toverboom zet zich in voor kinderen, jongeren, en jongvolwassenen met een grote afstand tot de maatschappij. Een afstand die wordt vergroot door: Ontwikkelingsbeperking, slechte financiële status van de ouders, of gevlucht van land van herkomst.

De stichting biedt wekelijks activiteiten aan waarbij de nadruk ligt op sociaal contact, plezier, maar ook vooral gewoon lekker meedoen.

De stichting beoogt met deze activiteiten de ontwikkeling te stimuleren en de afstand met de maatschappij te verkleinen, zodat ook deze groep zich ontwikkelt tot volwassenen die vol zelfvertrouwen standvastig en zelfredzaam zijn in de maatschappij.

Wat kunnen we doen voor mensen die in armoede leven?

Armoede is meer dan onvoldoende eten of kleding, daarom vinden wij dat iedereen moet mee kunnen doen. Of dit nu met spelen, leren, vriendjes maken is, of met de avondvierdaagse, vakantie of feestdagen. Iedereen doet bij ons mee. En juist dat meedoen is belangrijk voor het zelfvertrouwen. En zelfvertrouwen is belangrijk om je te kunnen ontwikkelen.

Tevens zetten wij ons actief in om gezinnen de juiste wegen te laten zien. Dus ook voor vragen omtrent: "Bij wie moet ik waarvoor zijn?" kun je bij ons terecht.

2. Stichting Leergeld

www.leergeld.nl/midden-groningen/

Steeds meer kinderen in Nederland kunnen om financiële redenen niet meedoen aan activiteiten die voor hun leeftijdsgenootjes heel normaal zijn. Zij staan vaak letterlijk aan de zijlijn. Leergeld wil deze kinderen mee laten doen!

Via ruim 90 lokale Leergeld stichtingen biedt zij deze kinderen kansen om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten. Leergeld biedt hen hiermee een springplank, waardoor zij opbloeien, kennis en vaardigheden ontwikkelen en eigenwaarde krijgen.

Leergeld Midden-Groningen verstrekt (aanvullende vergoedingen) voor zwemles, sport, sportschool, ballet, sportkleding, scouting, cursussen Centrum voor Kunst en Cultuur, schoolreis excursie.

Verder verstrekt Leergeld in sommige gevallen 2e hands computers en fietsen.

3. Anwb fietsplan

Tijdens de vorige themabijeenkomst hebben we de partners geïnformeerd over het idee van het ANWB Kinderfietsenplan.

ANWB vindt dat elk kind recht heeft op een fiets, maar dat is niet voor alle kinderen vanzelfsprekend. Het ANWB Kinderfietsenplan zamelt gebruikte fietsen in, knapt ze op en zorgt dat de fiets bij het juiste kind terecht komt.

Het Kinderfietsenplan zet zich in voor kinderen uit gezinnen met minimale middelen, die vanwege gebrek aan financiën niet kunnen meedoen met leeftijdsgenootjes. 61.000 kinderen in Nederland leven onder de armoedegrens. Ouders of verzorgers van deze kinderen hebben een besteedbaar inkomen dat rond of onder het bijstandsniveau ligt.

In Midden-Groningen is stichting Leergeld betrokken bij de organisatie van dit project in de gemeente. zie ook punt 2 Stichting Leergeld.

4. Zie ook Jeugdsportfonds (onder sport) en Jeugdcultuurfonds (onder cultuur) en kledingbank Maxima (onder kleding).

Zie ook Jeugdsportfonds (onder sport) en Jeugdcultuurfonds (onder cultuur) en kledingbank Maxima (onder kleding).

Kleding

---

1. Kledingbank Maxima

www.kledingbankmaxima.nl>sappemeer

Bij Maxima kunnen inwoners uit de gemeenten Midden-Groningen en Haren gratis komen winkelen uit de voorjaars-/zomercollectie en uit de herfst-/wintercollectie.

Er is nieuwe en heel goede gebruikte kleding en schoenen. Maxima is een modezaak zonder kassa.

N.B. Inwoners uit de vroegere gemeente Menterwolde winkelen niet bij Maxima Sappemeer, maar bij Maxima Veendam

Adres en telefonische bereikbaarheid

Het adres is Molenraai 1, 9611 TH Sappemeer.

Het mobielnummer in de winkel is 06-48707204

Openingstijden

Maxima is geopend op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag van 10.00 tot 16.30 uur. In de maanden februari, juli en augustus is Maxima gesloten in verband met de collectiewisseling.

Bezoekers

U kunt komen winkelen als u

- u woont in de gemeente Haren of in de gemeente Midden-Groningen (niet in de vroegere gemeente Menterwolde).
- een bijstandsuitkering (Participatiewet) of een Wajonguitkering of een Individuele Inkomensvoetstuk ontvangt;
- of een inkomen heeft dat lager is dan 110% van de bijstand en u een verwijfsbrief heeft van de instantie die u begeleidt: Gemeentelijke Kredietbank, WMO-platform, Maatschappelijk Werk / Kwartier Zorg en Welzijn, Maatschappelijk Werk Torion, Humanitas Paperaszo, Sociaal Team Gorecht-West, Voedselbank Hoogezand, MEE Groningen, NOVO, Lentis, Leger des Heils Noord, Humanitas DMH, Zorggroep Meander, Stichting Leergeld, Masis en ZIENN.

Meer dan een kledingbank

Maxima is er voor de minima. In de winkel kunnen mensen ook even tot rust komen en anderen ontmoeten. Daarom is er een koffietafel met gratis koffie, thee en limonade en er zijn verschillende activiteiten voor de bezoekers en hun kinderen.

Kleding is slechts één aspect aan de bestrijding van armoede. In feite gaat het erom mensen te ondersteunen op weg naar een betere levenssituatie. Zie: Meer dan kleding.

Vervoersproblemen?

Woont u in de gemeente Midden-Groningen en ziet u geen kans om op eigen gelegenheid naar Maxima te komen, dan kunt u contact opnemen met WeHelpen Midden-Groningen van Kwartier Zorg en Welzijn, tel.nr. 0598-364900. Meer informatie vindt u op: www.wehelpen.nl/midden-groningen.

Babyboxen bij Kledingbank Maxima

Klanten van Maxima ontvangen bij gezinsuitbreiding een babybox. Daarin zit kleding, producten lichaamsverzorging, pampers, een kruikje enz. enz.

Bij de geboorte zijn er de boxen meisjes 1 en jongens 1. Na 3 of 4 maanden kan de tweede babybox worden meegenomen: meisjes 2 of jongens 2. Deze boxen worden geleverd door de Stichting Babyspullen in Heerhugowaard

2. Leger des Heils

www.legerdesheils.nl/korpshoogezand

Het Leger des Heils helpt ieder jaar duizenden mensen met professionele zorg en begeleiding. Met ons brede zorgaanbod kunnen we bijna iedereen helpen. Ook zamelt het Leger des Heils al meer dan honderd jaar gebruikte kleding en textiel voor hulpverlening of de verkoop. De opbrengsten van de kledingverkoop gaan naar de projecten van het Leger des Heils.

Wat kunnen we doen voor mensen die in armoede leven?

Wij bieden schuldhulpverlening. U kunt bij ons goedkoop kleding kopen in onze Kledingboetiek. Maar ook kunt u bij ons terecht voor activiteiten zoals een zangavond of om bij de kletsen onder het genot van een gratis kopjes koffie of thee.

Wij hebben een spreekuur elke vrijdagmorgen van 10.00 tot 12.30 uur. Dit kan ook op afspraak. Tevens geven wij gratis kleding weg, voor wie niet kan rondkomen. Dit kan zelf uitgezocht worden in onze kleding boetiek.

Men moet zich alleen even melden bij het spreekuur om een bon te krijgen.

Bezoekadres: Talmastraat 45 Hoogezand

Klussen in en om huis

---

1. We helpen

www.wehelpen.nl/midden-groningen/

Voor klussen in en om het huis. Vraag en aanbod van vrijwilligers die willen klussen en mensen die deze vrijwilligers zoeken.

2. Stichting present

www.stichtingpresent.nl/midden-groningen/

Wie zijn we?

Present is een stichting die mensen praktisch en sociaal ondersteunt door de inzet van vrijwilligers. Present is actief in de gemeente Midden-Groningen en voert jaarlijks ruim 100 verschillende projecten/klussen uit. Present werkt met groepen vrijwilligers die in korte tijd een groot verschil kunnen maken in de woon- en leefomgeving van de mensen die geholpen worden. Het gaat vaak om een eenmalige concrete klus. Present biedt geen structurele hulp.

Wat kunnen we doen voor mensen die in armoede leven?

Mensen die onvoldoende gezondheid, geld en netwerk hebben helpen we met praktische klussen zoals: schoonmaken en opruimen, verven en behangen, verhuizen, laminaat leggen, tuinieren, betegelen enz.

Daarnaast organiseert Present jaarlijks de Sinterklaasactie voor gezinnen die anders geen sinterklaas kunnen vieren.

Meedoen

Zie onder kleding –Leger des Heils- en –kledingbank Maxima

Schuldpreventie

Zie onder kleding –Leger des Heils-.

Sinterklaas

Zie onder klussen in en om huis – Stichting Present-

Speelgoed

Amalia speelgoedbank

www.speelgoedbank-amalia.nl

Het doel van Stichting Speelgoedbank Amalia Hoogezand is het weggeven van goed, hedendaags speelgoed aan kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 12 jaar uit gezinnen met weinig financiële mogelijkheden. Door speelgoed wat aan de Stichting geschonken is, geven wij deze kinderen de kans om onbezorgd te kunnen spelen. Wat kunnen we doen voor mensen die in armoede leven?

Ouders of verzorgers kunnen met de kinderen speelgoed komen halen tijdens onze openingstijden. Het is wel de bedoeling dat het gezin zich bij ons ingeschreven heeft middels het overleggen van een recente uitkeringsspecificatie of doorverwijzing van Voedselbank, Kledingbank Maxima, GKB of Humanitas.

Bezoekadres: de Badde, Thorbeckelaan 54 Hoogezand (openingstijden elke woensdag van 13.30 tot 16.00 uur en de eerste zaterdag in de maand van 13.00 tot 16.00 uur.

Verjaardagsbox:

Voor alle kinderen die bij ons ingeschreven staan, is er een leuke verjaardagsbox te halen bij Amalia.

In de verjaardagsbox zit een klein presentje voor de jarige en dingetjes om een feestje van te vieren. Hierbij kunt u denken aan slingers, ballonnen, kartonnen gebaksbordjes, bekertjes, e.d. U krijgt tijdig een email of brief thuis waarin vermeld staat wanneer u deze box kunt ophalen.

Voortgezet Onderwijs actie

Net als voorgaande jaren hebben we ons ingezet om de V.O. actie tot een succes te laten worden. Dit jaar mochten we 12 kinderen blij maken met een gevulde rugtas. Deze kinderen gaan na de vakantie naar het Voortgezet Onderwijs en hebben een mooi steuntje in de rug gekregen. Elke rugtas was gevuld met een multomap, notitieschrift, pennen en 2 cadeaukaarten van de Bruna en de Hema.

‘We bieden dit aan de kinderen aan die bij ons zijn ingeschreven’, aldus Jantien Breukelman penningmeester Speelgoedbank Amalia. ‘Het inschrijven kan d.m.v. een verwijsbrief van Kledingbank Maxima, de Voedselbank, de GKB, Humanitas of het sociaal team.’

Jantien: ‘Als kinderen naar het voortgezet onderwijs gaan komen er heel wat kosten bij kijken. Daarom hebben we deze actie opgezet om de gezinnen een financieel steuntje in de rug te geven.

Sport

---

jeugdportfonds

www.jeugdportfonds.nl/groningen

Het Jeugdportfonds Groningen geeft sportkansen aan kinderen en jongeren van 4 t/m 17 jaar uit gezinnen waar niet genoeg geld is om lid te worden van een sportvereniging.

Wat kunnen we doen voor mensen die in armoede leven?

Wil uw kind lid worden of blijven van een sportvereniging maar bent u zelf niet (meer) in staat het lidmaatschap te betalen? Het Jeugdportfonds kan het lidmaatschap vergoeden voor kinderen/jongeren van 4 t/m 17 jaar als hiervoor thuis onvoldoende geld is. Wij vergoeden maximaal € 225 per kind per jaar voor het de contributie en eventueel benodigde sportkleding/attributen.

Studiekosten

---

1. Provinciaal studiefonds

www.provinciegroningen.nl/loket/subsidie/wonen-en-welzijn/studiefonds/

Studiefonds schooljaar 2018/2019

Hebt u een laag inkomen en kunt de (reis)kosten voor uw opleiding of de opleiding voor uw kind niet betalen? Dan kan het Studiefonds misschien helpen. U kunt het Studiefonds nu aanvragen voor het schooljaar 2018/2019. Bekijk voor een toelichting ook het filmpje.

U kunt een aanvraag indienen tot en met 31 augustus 2019

Voor wie?

Voor ouders van scholieren (voortgezet onderwijs of mbo) jonger dan 18 jaar. Of voor studenten (mbo/hbo/wo) ouder dan 30 jaar.

2. Scholen voeren de tijdelijke voorziening leermiddelen uit

Tijdelijke Voorziening leermiddelen 16- en 17-jarigen

Ook per 1 augustus kunnen 16- en 17-bol-studenten uit minimagezinnen (voor het komende schooljaar) gebruik maken van de tijdelijke voorziening leermiddelen. Hiermee kunnen zij bijvoorbeeld spullen kopen die nodig zijn om een opleiding te volgen en die eigendom van de student zijn. Zoals bijvoorbeeld een laptop, boeken, kappersspullen koksspullen of werkkleding. De regeling zorgt ervoor dat schoolkosten geen belemmering zijn om aan een opleiding te beginnen. Zodra de studenten 18 worden, ontvangen zij studiefinanciering.

De scholen voeren deze regeling uit.

De scholen krijgen per schooljaar hiervoor 10.000.000 euro van de rijksoverheid.

Er zijn 378.701 leerlingen die een BOL opleiding volgen. Daarvan zijn er ongeveer 40% 16 of 17 jaar, in totaal dus ongeveer 150.000. Hiervan leeft ongeveer 20% in armoede. Tot de doelgroep horen 30.000 leerlingen.

Aan de scholen is 10.000.000 euro per schooljaar beschikbaar gesteld.

Dit betekent per leerling uit de doelgroep:

- bij 100% gebruik € 333
- bij 70% gebruik € 476
- bij 50% gebruik € 666
- bij 25% gebruik € 1.333

Vakantiebank

Vakantiebank

www.devakantiebank.nl

Omdat iedereen op vakantie moet kunnen!

Stichting De Vakantiebank heeft als doel mensen met een inkomen rond bijstandsnorm, een week onbezorgde vakantie aan te bieden op een mooie en recreatieve locatie in Nederland. Om even los te zijn van de thuissituatie en nieuwe energie op te doen.

Steeds meer gezinnen in Nederland leven op of onder bijstandsniveau, dit levert in vele gezinnen een behoorlijke stress op. Dagelijks geconfronteerd worden met de beperkingen die het budget met zich mee brengt, maakt dat leven overleven wordt. Als de vakantieperiode aanvangt neemt de stress zelfs toe. Waar mensen in de omgeving

erop uit trekken, op vakantie gaan en avonturen beleven, zal voor velen binnen de doelgroep van De Vakantiebank een tijd aanbreken om de zomermaanden met beperkte middelen door te komen. Herkent u zich in bovenstaande situatie? Dan kan De Vakantiebank wellicht iets voor u betekenen. Stichting De Vakantiebank is een organisatie die zich inzet om gezinnen (met of zonder kinderen) die in aanmerking komen, een week vakantie aan te bieden op verschillende locaties in Nederland. Waarom? Om iedereen het vakantiegevoel te kunnen geven. Er even lekker tussen uit geeft energie, ontspanning en zorgt ervoor dat de accu weer opgeladen wordt.

Voedsel

---

1. Stichting de kleine knip

kleineknip@gmail.com

Heeft u weinig weekgeld om rond te komen? Dan bieden wij misschien een oplossing voor u.

In samenwerking met een slagerij Buikema in Hoogezand en bakker Bart Hoogezand en nog meer leveranciers bieden wij tegen inkoopprijs hun goederen aan.

Om in aanmerking hiervoor te komen dient u wel aan te tonen bij ons dat u minimum weekgeld heeft om te leven.

2. Voedselbank

www.voedselbankmidden-groningen.nl

De Voedselbank Midden-Groningen helpt belangeloos mensen, die onder de armoedegrens leven aan voedsel en andere producten voor levensonderhoud.

Op deze manier willen wij een bijdrage leveren aan het verminderen van (verborgen) armoede en ook aan de verspilling van voedsel.